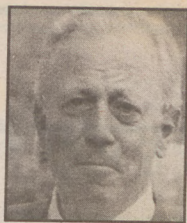

Jose Antonio Maturana: «Maltzaga-Urbinakolanak ez dira berehala hasiko» / 10

Uste baino babes zabalagoa eman dio Europako Parlamentuak Jacques Santerri / 17

Tomas San Miguel: «Txalapartak kantatu egin behar du» / 23

Egunkaria

Osteguna, 1995eko urtarrilaren 19a / VI. urtea / 1.275. zenbakia / Salneurria: 110 pta. / 5,5 libera

IKASTOLAK

Aurtengo Nafarroa Oinez-en aurkezpena

'Inoiz baino gehiago' lelopean egingo da aurtengo Nafarroa Oinez Tuteran. Jaia urriaren 15ean izango da eta jasotako dirua Argia ikastolari emango zaio. / 8

AEK eta IKari laguntzak murriztu dizkie Gobernuak

Helduen euskalduntze eta alfabetatze arloan lanean ari diren AEK eta IKA kexu ziren jasotako laguntzak txikiak zirela eta, baina atzo prentsarekoan azaldu zutenez, laguntza horiek orain murriztu egin dizkie Nafarroako Gobernuak, horretarako zegoen diru partida «agortuta» dagoelako. / 9

Daniel Arranzen dimisioa eskatu dute HBk eta IUK

Herri Batasunak eta IUK Daniel Arranz Bizkaiko gobernadore zibilararen dimisioa eskatu zuten atzo 'Azpiegitura auzia' dela eta. Atzo ezagutarazi zen autoaren arabera, Arranz prozesatu egin dezakete prebikazio delitu bategatik, Lantik Saren proiektuan «axolagabekeria» jokatu zuelako. Arranzek iaz dimisioa aurkeztu zuen baina Bellochek ez zion onartu. / 6

Gonzalez botatzeko konspirazioan ari da Garzon, San Cristobalen ustez

Xabier Arzalluzen iritziz «amaierara iritsi da ziklo sozialista»

Baltasar Garzon epailea Felipe Gonzalez Espainiako gobernuburua kargutik «botatzeko» konspirazioan zuzenean parte hartzen ari dela adierazi zuen atzo Julian San Cristobal Estatuko Segurtasunerako zuzendari ohiak. Alcala-Mecoko espetxean TVE telebista publikoari eskai-

nitako elkarrizketan azaldu zuten, operazio horren «xehetasunak» ezagutzen dituen pertsona bat konbentzitu nahian dabil Estatuko Segurtasunerako zuzendari ohiak, pertsona horrek epailearen aurrean deklaratu du. Hori egiteko «adorea» izango balu operazio horren atzetik da-

bilen «Z jauna» nor den jakingo litzatekeela ziurtatu zuen San Cristobalek.

Xabier Arzalluz EAJko lehendakariaren iritziz, Gonzalezen egin du «amaierara iritsi baita ziklo sozialista». Arzalluzen arabera, ziklo hori amaitzeko bi modu daude: «Gobernuak le-

gegintzaldia amaituta edo behar bezala antolatutako zentsura mozioa aurkeztuta».

ETAk, berriz, GALEn erantzukizun guztia ez dela PSOEko gobernuarena dio herenegun plazaratutako agirian. Bere iritziz, Estatuko botereak izan dira GALEn eragileak. / 4-5

ERIC GAILLARD / REUTER

Balladur Lehendakariatzarako lehiatuko da

Edouard Balladur Frantziako lehen ministroa Errepublikako Lehendakariatzarako hauteskundeetara aurkeztuko da «frantziarrak elkartzeko, abian jarritako erreformak aurrera bultzatzeko eta Europan eta mundu zabalean Frantziaren eragina berrindartzeko». Balladurrek erabakiaren berri atzo eman zuen modu ofizialean, —argazkian iragarritako ageririk hitzaldia eman ondoren— eta alderdikide duen Chiracekin lehiatu beharko du, baita PSk aurkeztuko duen hautagaiarekin ere. PSren izenean aurkezteko hiru lagun daude:

Lionel Jospin, Jack Lang eta atzo bere burua aurkeztu zuen Henri Emmanuelli. / 14

BESTERIK

POLITIKA

Euskal presoen sakabanaketak porrot egin duela berretsi dute Euzko Alderdi Jeltzaleak eta Herri Batasunak / 6

EKONOMIA

Bilboko Burtsak lehenengoz dibidendiak banatuko ditu, % 18 hazi ondoren / 12

ESTATUAK

'Roldan auziari' lotuta espediente ireki dio Goardia Zibilak Llaneras jeneralari / 15

NAZIOARTEA

Japoniako lurrikaran hildako pertsonak gutxienez 2.500 dira / 18

KIROLA

Larunbatean hasi eta martxoaren 18ra arte iraungo du V Nazioetako rugby torneoak / 21

Inozoak ala lotsagabeak?

AMAIA VAZQUEZ

GAlen auzia dela eta, oso interesgarri izaten ari da Felipe Gonzalez eta bere akolitoen inplikazioari buruzko eztabaida. Inkognita ere planteatu digute: nor da X jaun/anderea?, ondoren guk, algebraren eragiketak egiteko noski, eta merkatu honetan denetarik aurkitzen dugu. Badira batzuk Felipe jainkotzat hartzen dutenez inongo bekaturik ez duela aitortzen dutenak. Nik dakidala, eta txikitandik erakutsi didate, Jainkoak dena ikusten du eta denetaz enteratzen da, beraz, Felipe jainko txikia izanik ere jakinaren gainean egon behar zukeen bere garaian, dituen aingeruen zereginetara dagozkienetan bederen, kristauen legez! Ateontzat berriz, eragiketa matematiko hori egitea errazago egiten zaigu, ez dugu Jainkoaren miraririk behar, Xak Yak eta zenbaki guztiak egiten ditugu Marxek erakutsitako dialektikaren bidez. Ondorioak, garbiak hortaz.

Izenburuan ipiniriko galderari gure erantzun zuzena ondokoa litzateke: lotsagabe hutsak, nahiz eta inozoak ere badirela jakin, bestela nola interpretatu Amedok eta Dominguezek deskribatzen dizkiguten ekin-tzak eta Gobernuak utzitako beren frogak? Penagarria hala ere, gauzak honentantxe gelditzea, alegia eragiketa edo ekuazioaren emaitzetan: Amedo eta Dominguez errudunak: Xa eta Ya inkognita historikoak historia liburueta.

Ñ

JOXEAN MUÑOZ

Erdi erdian e txiki bat, gainean Ñ-aren ikur bihurria, 12 izar inguruan. Europako Elkartearen presidentziarako Espainiak auketu berria duen logotipoa

da. Laster zabalduko omen dute Europako bazter guztietara.

Ñ. Hizkuntzaren berezitasun grafikoaz harro egotea, estandarizaziori oztopo egin arren. Tradizioa defendatu beharra, eta tradizioa nortasun bihurtzeko joera. (Coño, España). Desberdintasunaz egin dute baterakuntzarako oinarri. Arrazoi dute. Guri ukatu egiten diguten arrazoiak dute arrazoi. Hizkuntza egin dute nortasunaren ikur. Kontutan hartu gabe ñ-eko gaztelaniaz mintzo den jende askorentzat hamabi izar horiek arantzazko hesi bat direla. Sudacak. Ez dizkie ñ-ak pasaporte arazoak leunduko.

Europar izateko modu castizo horretan gu ere apenas kabitzen garen. Antza denez, beste nolabait gara europar Espainia ñ gabe idazten dugunok. Ez dago gaizki berezitasunean hurkoaren bazterkeria dagoela salatu ohi dutenengan. Logotipoaren nazionalismoa (hori bai, neurritzakoa) goraiatu dute, esate baterako, ministerioan.

Ongi legoke (ona da logotipoa) entzun behar izaten direnak entzun behar ez balira. Hizkuntza 'periferikoon' beldurra haizatzen hasiak ez balira, hizkuntzen gerra iragarriko ez balute.

Logotipoetan erreparatzea ez da kolumnistaren gutizia hutsa. Gerra horrek erdian harrapatuko ninduke, beste asko bezala, e txikian 'euskaldunak' irakurri ohi dudalako, eta Ñrik ukatu ezin dudalako. Muñoz. Ñ-aren bihurtura horrek egiten nau espainoldu (alegia, modak dienez: mestizatu). Ordea, Ñ-a erortzen uztearekin jartzen da agerian nere leinuaren jatorrizko euskalduntasuna: Muñoz, Muinotz: *Colina fría*.

Dobleko espioitza egiteko eskeini nahi nuke neure burua.

● CHARLIE HEBDO

Euskaldunak baino ez ziren

Marc Kravetz-ek, 'Libé-ko' kazetariak, Estatuko terrorismo-rik ez dagoela idatzi du ezkerreko egunkari handi horretako gehigarri magazinean. Baina ba al daki Algeriako gerraz geroztik gure lurraldean aritu diren talde terroristen artean hiltzaileenak GAL izena duela (berrogeita hamar bat atentatu, 25 hildako Euskal Herrian 1983 eta 1987 urteen artean), ba al daki, hiltzaile-

Zer dio Felipe Gonzalezek? / Betikoa: atertu egingo duela
LOPEZ & PEREZ / EGIN

tako bik berriki aitortutakoaren arabera, gaizkile horiek Espainiako Barne Ministerioak zuzentzen eta finantza-

tzen zituela, eta guztia Frantziako polizien konplizitatearekin gertatzen zela? Beno, bai, bazekien, baina ezkerreko

RENAUD

ZUZENDARIARI

Euskal Labeldun umore misoginoa

Urtezahar gaua. Zerbait diferente asmatu behar ba famili-giro aparta mantentzeko, belauldi desberdinak entrententzeko, dibertitzeko (?) eta 'Baiez barrez lehertu' opa digute, bere originaltasun osoan: ordu berean TVE1 programa berbera emititzen ari da. Han eta hemen desioak antzekoak nonbait; jan eta edan eta algarak egin. Ze ondo bizi garen, «ni baino hobeto dagoena ez dago gaizki» edo holako zerbait.

Badirudi azkenaldi hontan moda-modako paranoia kamera ezkutua dugula. A!! ze ondo pasatzen dugun masiatzen, kontrolatzen, edozein modutara informazioa jasotzen, nahiz eta oraindik ere, masiatze-fama 'Goenkale-ko' 'muxurdi' topikoei bota. Ze modernoak eta ze antioalekoak aldi berean!!

Jan-edaten lehertu ez garenok, barrez lehertzea posible ote den jakinminez ematen diogu EITB-lri eta han azaltzen da taxista alergiko surrealista. Hain da surrealista bera ez baititu klientetzat andrazko mantsoak basterik hartzen. Hasteko manipulazio galanta.

Han doaz taxian euskal andrazko apalak, emeki-emeki, etxekolanak egiten ari-tuko bailiren naturaltasunez, taxiari hautsa kendu eta kendu. Ama-itxura duenak lagundu nahi dio, baita dituen psikopatologiak kentzen ere «naturista batengana joan behar zenuke». Gazteagoak, taxista-

ren exigentzien aurrean zerbait moskeatzen dira baina ez honi begiondoko bat emateko adina: «Dutxatu zarete? Garbitu belarrik zuloak ere». Lotsagabea eta eskandalosoa! Honen aurrean, barrez leher-tzera behartuak gaude?

Hemengo joko krudelaren Label-a gidoiaren partzialtasunean zegoen; beste erdia falta zitzaigun, programa hankamotza. Nola erantzun ote zuen gizonezkoek kontestu berean jarrita? Atrebituko ote zen taxista hain atrebitua izaten hauekin?

MARIA OLABERRIA

Donostia

larru iletsuzko berokiak

Gabonetako kontsumoaren aurkako kanpaina esaten genuen, besteak beste, «Gu gizakiok, itxurak eta imajinak txundituta gaudela». Eta egia da; nola ulertu bestela larru iletsuzko berokiak erostea hainbestearinoko hotzik egiten ez duen Euskal Herri honetan? Kobetan bizi ziren gure arbasoek bazituzten ere, gaur egun ez da horrela, hotza kendu nahiz gure gorputza apaintzeko jantziak egiteko lehengai ugari bait ditugu, larru normaletik hasi eta artila, kotoi, edo lihoraino.

Larru iletsuzko industriak eta kontsumoak animalientzako izugarritzko hondamendia dakar.

Edozein animalia basatiri gerta dakiokeen gauzarik txarrena, inongo beharrik gabe bizia galtzea da. Larru iletsuaren

industriak 140 milioi animalia basatitik gora hiltzen ditu urtero. Hilketa hauetan beroki hauek erosten dituztenek ere erantzunkizun garrantzitsua dute.

Larrua dela medio, azkeneko mendeetan itsasoko bisoia eta Malvinetako azeria desagertu egin dira eta beste espezie batzuk desagertzen ari dira. Hauen artean: tigrea, pantera, kastorea, txintxila,... Guggandik gertuago, bere larruaren edertasunaren ondorioz sufritu dutenak ere badira, katamotza eta ugaberea esaterako. Gogorra baldin bada arestian aipaturiko faunarekiko zarrastelkeria, larruaren industriak, animalien izaerarekin zerikusia duen beste galera batzuk ere egiten ditu. Manipulazio Genetikoa, animaliek larru handi eta politagoa izan dezaten egiten da, horrela granjetako bisoiek basatiek baino handiagoak izan daitezke eta birsorkuntza indize altuagoa eduki dezakete.

Seguraski, bati baino gehiagori hemen azaldu ditugunak ñoñokeriak irudituko zaizkio, edo eta, ekologista erradikalitsu batzuen iritzia. Ekologistok animalien alde lan egiten saiatzen gara, baita gizaki eta bere bizi kalitatearen alde lan egiten ere. Errekurtso natural eta faunistikoak zaintzea, bizi kalitatea defendatzea da, eta larru iletsuaren industriak daraman luroak, 140 milioi abere hiltzeaz gain, izugarritzko jaki eta energia pila alferrik gertatzen du.

PITER ENCINAS

Arrasate (Gipuzkoa)

GAIA JARRITA

DEEP PURPLE
Made in JAPAN!

Japoniako lurrikara

Lurrikara bat jende ikara bihurtu leike kolpetik, behar-beharrezko neurriak hartu ez badituzte aurretik. Etxea falta eta sendia traste azpian gainetik, bizitza berriz hasi beharko lehendabiziko pausotik, korri ere egin beharko dute geratu direnak zutik.

JON AIESTARAN

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

OJD IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDA

Kontseilari Ordezkarria: INAKI URÍA

Zuzendaria: MARTXELO OTAMENDI

Zuzendariordea: LUZIE Etxezaharreta

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Egoitza nagusia: Gudarien etorbidea, z/g / 20140 Andoain
☎ 30 02 22 / Erredakzio faxa: 30 02 55 / Publizitateko faxa: 30 07 07

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73
Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea
☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo
☎ 410 40 46 / Faxa: 410 37 15

Lapurre / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Posta
kutxatila, / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Txetxenia

TXETXENIAK gaurkotasun handia du. Komunikabide guztiek etengabe aipatzen dute bertan gertatzen ari dena eta errepikatze horrek gogoeta egitera bultzatu nau. Tebistarik ez dut ikusi, baina egunkarietan argazki gogorak eta hunkigarriak azaldu dira; izan ere, ba al dago gerra argazki ezirik? Txetxeniari herriak garesti ordaindu du eta ordaintzen ari da bere askatasun egarria.

Merezi ote du hainbeste pairamenduk? Noiz eta zeren izenean egin behar zaio aurre eraso bati? Bakearen izenean dena onartu beharra dago?

Txetxeniak Errusiarekin egiten du muga, eta orain dela hirurehun bat urte hura ere Errusia izaten ahal zela bururatu zitzaion tsar bati. Pentsatu eta egin. Zergatik ez? Indar inperialista erabiliz (ia) dena lor daiteke, txetxeniarrak errusiar bilakatu ere bai. Eta zer garrantzi du txetxeniarrak hizkuntza propioa izatea? Ohitura eta kultura ezberdina? Edo gerrarik nahi ez izatea? Errusiar agintariei bost axola!

Honelako egoera bat hasten denetik ez al dago pairamendurik? Pertsonen nortasuna ezabatzen saiatzen direnean, ahal den neurrian aurre ez bazaio egiten, pertsonak izaten jarraitzen dugu edo tripa betetzen duten automatik bihurtu gara? Hilik gabeko egoera bakea al da?

Eta galdera hauek alde batera utziz pentsatzen jarraitu dut. Errusiarrek orain dela hirurehun bat urte garaitu eta anexionatu zuten Txetxenia. Aspaldiko kontua da. (Bat batean data batzuk etorri zaizkit burura: 1512-22, 1833-39, 1872-76, 1936-39, 1958-?). Baina edozein modutan txetxeniarrak

hauek zer nahi dute orain? Ez al dira konturatzen mundu moderno honetan mugak ezabatzen ari direla? Independentzia aldarrikatzea XXI. mendearen atarian errusiarrek kitzikatzea besterik ez da. Gerra zibila nahi izatea. Txetxeniarrak hauek bakearen aurka daude eta errealtatetik erabat kanpo.

Bai, egia da hirurehun urte hauetan txetxeniarrak ez direla gora begira egon. Nola edo hala, eta garai ezberdinetan ahal izan duten bezala, borrokan jarraitu dute. Ondorioz zigor gogorak jaso dituzte. 1944an Stalinekin milaka eta milaka deportatu zituen, eta hauek utzitako tokia hein batean errusiarrek bete zuten. Txetxeniarrak errusiar asko bizi dira beraz, eta ederki pairatzen dute egoera, baina noren alde daude hauek? Askok eta askok txetxeniarraren ohiturak, kultura eta hizkuntza bereganatuko zuten; beste batzuk inoiz ez dira izango txetxeniarrak, errusiar izaten jarraituko dute, baina txetxeniarraren eskubideak errespetatuz eta onartuz; eta beste batzuek inoiz ez dute onartuko Errusia ez den lurralde batean bizi direla. Hauek, armada errusiarrekin bat eginez borrokatuko balira gerra zibil baten aurrean egongo ginateke? Niri ezetz iruditzen zait. Edozein modutan, errusiar armada egiten ari den eraso aztertuz, garbi dago errusiar zein txetxeniarraren biziak garrantzi gutxi duela.

Deportatuengana itzuliz, 1957a inguruan errusiar agintari esku-zabalek txetxeniarrak deportatuei barkatu eta haien herrira itzultzeaz gain (ez denak), autonomia oparitu zieten. Eta hala eta guztiz ere, txetxeniarrak zoro horiek ezin bizi bakean. Ez al dira konturatzen ekonomia guztia izorratzen ari direla? Nora doaz bi milioi inguru lagun? Irabazita ere,

zer jango dute gero? Azak?

Harritzekoa, espainiar komunikabideek txetxeniarraren jarrera ulertzen dute. Irratietako mahi inguruetakok kide guztientzat txetxeniarrak ez dira terroristak; gainera, errusiarren amek bere semeen hilotzak telebistan ikusi ondoren Ieltsiren kontra agertu beharko luketela diote.

Nire iritzi apalean sasidemokrata hauek badute non ikasi eta gertuago, baina tira!

Historiak erakutsi dit armekin lortutakoa oso zaila dela berriz eskuratzeko armarik gabe (armaren ordeaz indarra jarri daiteke) oso bakezalea izan arren (salbuespenik badago ere). Beraz, bi aukera daude: erosotasuna duintasunaren izenean baztertu eta herriaren eskubideak eskuratzeko borrokan aske bizi edo erosotasuna guztiaren gainean jarri, burua makurtu, bakearen aitzakia jarri eta norberaren herrian eskulabu bizi tripa ondo bete arren.

Txetxeniarrak lehen aukera hartu dute eta egoera oso zaila eta gogorrean aurkitzen dira. Ikur bezala otsoa dute haien armarrarian, otso bakartia. Eta bakarrik egongo dira garaitu arte. Nik bat egiten dut otsoekin. Ni neuk txetxeniarrak naiz. Ez etsi. Eman egurra!

Oharra: Txetxeniarrak preso baten gutuna jaso berri dut eta honela ematen dio amaiera bere gutunari: «Jasotako zigorregatik gorpua erabat okertua daramat, baina burua tente. Ez dut nahi gupidarik, bakoitzak ahal duen erara borrokan jarrai dezala bai-zik».

ENRIKE LETONA BITERI

VALDEMOROKO ESPETXEAN PRESO

«Euzkadi Roja con la muerte de Mola»

SARRI kontatzen du gure aitak, mutil koskorra eta gerrako errefuxiatua zela Bilbon, 1937ko ekaineko goiz batean kalez kale entzundako deia: «Euzkadi Roja con la muerte de Mola! Euzkadi Roja con la muerte de Mola!». Gaur egunean, makina batek jakin ere ez du jakingo nor zen Emilio Mola, Euskal Herriak ezagutu duen kriminalik handiena, herri honetako jasan duen krimenik latzenaren estratega: Bizkaiko 37ko ofentsibako jenerala. Gipuzkoako azken mendietan kateatuta zeuden nazionalak, Kalamua eta Intxortako trintxera gerra konbentzionalean. Molak hautsi zuen oreka hura, gerrarako tresna eta estrategia berria erabiliz: gune zibilen bonbaketa kupidagabea. Ofentsiba Durango-koarekin hasi zen, martxoaren 31n. Luftwaffe-ren entrenamenduzko eraso itsu haien ostean, lerro errepublikarrak atzeraka hasi ziren ezinbestean. Une batez, behintzat, egoera alda zitekeela pentsatu izan zuten Bizkaian, Mola hegazkin istripuz hil zenean; eta «Euzkadi Roja» egunkariaren saltaileen oihu hartan gerrari buelta emango zioten esperantza entzun zuen aitak. Ilusio hutsala izan zen: Lemoako haizak egun berean galdu zituzten gudariek, heroismo izu-

garriz borrokan odol-hustuta. Mola hil egin zen, baina ez bere estrategia, eta oraindik orain, bizirik dago gerra egiteko modu anker hori: Txetxeniarrak ikusi dugu.

Hungarian edo Txekoslovakian ere ez zuten sobietarrek halako erakuspenen beharrik izan. Orain, gainera, herrikidetza omen ditu Moskuk sarraskiaren biktimak. Nazioarteak ere, metodoaren gordintasunak lotsarazi arren, erasoaren funtsa justifikatu du: Errusiarren burujabetza eta lurralde-osoetasuna. Baina herri txiki baten ikuspegitik, Euskal Herriak, gerrako krimen nardagarria besterik ez da Txetxeniakoa. Eta Ieltsin gerrako kriminal hutsa da, Stalin hil zenetik Moskuk ezagutu duen agintaririk ankerrena.

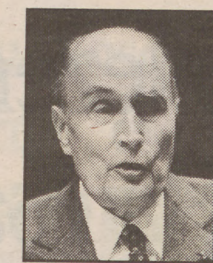
Esperantza gutxi dut txetxenen kausan. Gerrako makina errusiarrek logika apur batekin funtzionatzen badu, Grozni eta gainerako hiriak irabaziko dituzte berandu baino lehen. Gerrila erako ekintzek jarrai dezakete gero, baina horren zigor latza jaso ondoren, ze eraginkortasun geratuko ote zaie txetxenei? Beren lurra nola geratuko den ikusirik, bizirik irautearekin nahikoa izango dutelakoan nago. Nazioarteak ez du ezer egingo, hori bistan dago. Etorkizunean zer gertatuko den ikusteko dago; urte batzuen buruan dena

alda liteke berriro, baina oraingoz, zaila daukate zinez. Bestela gerta dadin nahiago nuke: erresistentzia adoretzu horrek errusiarrek atzera egitera derrigortuko balitu; baina gerra txetxenek galduko dutelakoan nago. Bizkaian ere galdu egin genuen eta (askok ahaztu egin du, edo ez daki, gu baino belau-naldi bat lehenago, oraingoa baino gerra askoz bortitzagoa gertatu zela hemen, eta gerra hori galdu egin zela).

Lotsa, amorrua eta ikara ematen du Txetxeniakoa ikusteak. Baina harro sentiarazten gaituzte, horraitio, herri txiki horren bizinahiak eta borroak. Hortaz, erraz irudika dezaket etxe-sotoetan ezkatututako gerlari eta jende arrunten poza, Vorobiov izeneko jeneral errusiar bat Groznin bertan hil zutela jakitean. «Euzkadi Roja-ren» azken aleak saltzen zituen haren ilusioa bezain hutsala, seguruenik, baina poza azken batean; justiziako poza. Bilbon 1937an —«Euzkadi Roja con la muerte de Mola»— eta Groznin 1995ean —«jeneral bat hil dutela»— ahoz aho zabaldutako mezuak oihu beraren oihartzunak dira.

LUIS FERNANDEZ

KAZETARIA

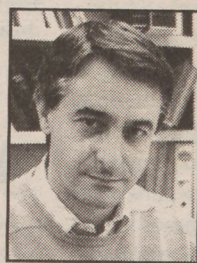
FRANÇOIS MITTERRAND
Frantziako lehendakaria
EL MUNDO

«Neure buruari galdetzen diot zer gertatuko den gaelikoarekin edo flandesearekin. Egun, kultura ingelese edo estatubatuarra eta espainola baino ez dago. Nik neuk errespetatu egiten ditut, baina nahiago dut nire hizkuntza erabiltzea»

RAMON SAIZARBITORIA
Soziallogoa
ARGIA

«Gazte-riak kultura espainola erreibindikatzeko du, lana ez dela balore inportantea-eta esanez»

ANDONI SAGARNA
Industri ingeniaria
DEIA

«Euskarak oraindik gaintu gabe duen erronka enpresa esparrua da»

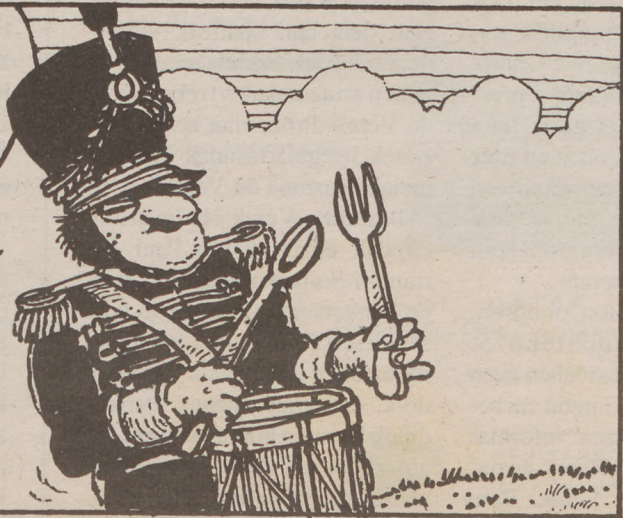
MANUEL SERRANO
Biologo molekularra
EL PAIS

«Minbizian, arrisku faktorerik handiena bizirik egotea da»

ZAKILIXUT

© Olariagak

SAN-SEBASTIAN
HOTSA...
... NEGUAREN
BIHOTZA.

ETA
DANBORRADA,
NOLA SORTU ZEN
KONTUTAN HARTUZ,
INTSUMISIO
HUTSA
BESTERIK EZ
BALITZ?

GAL auzia

berriz ikerbidean

Gonzalezen aurkako konspirazio bat dagoela esan du San Cristobalek

Operazio horretan «zuzenean» parte hartzea leporatu dio Garzoni

Felipe Gonzalez presidentea «botatzeko» konspirazio batean parte hartzea leporatu dio Julian San Cristobalek Baltasar Garzon epaileari. Konspirazioaren «xehetasunak» ezagutzen dituen pertsona baten laguntzaz, operazioaren atzean dagoen «Z jauna» argituko dela espero du.

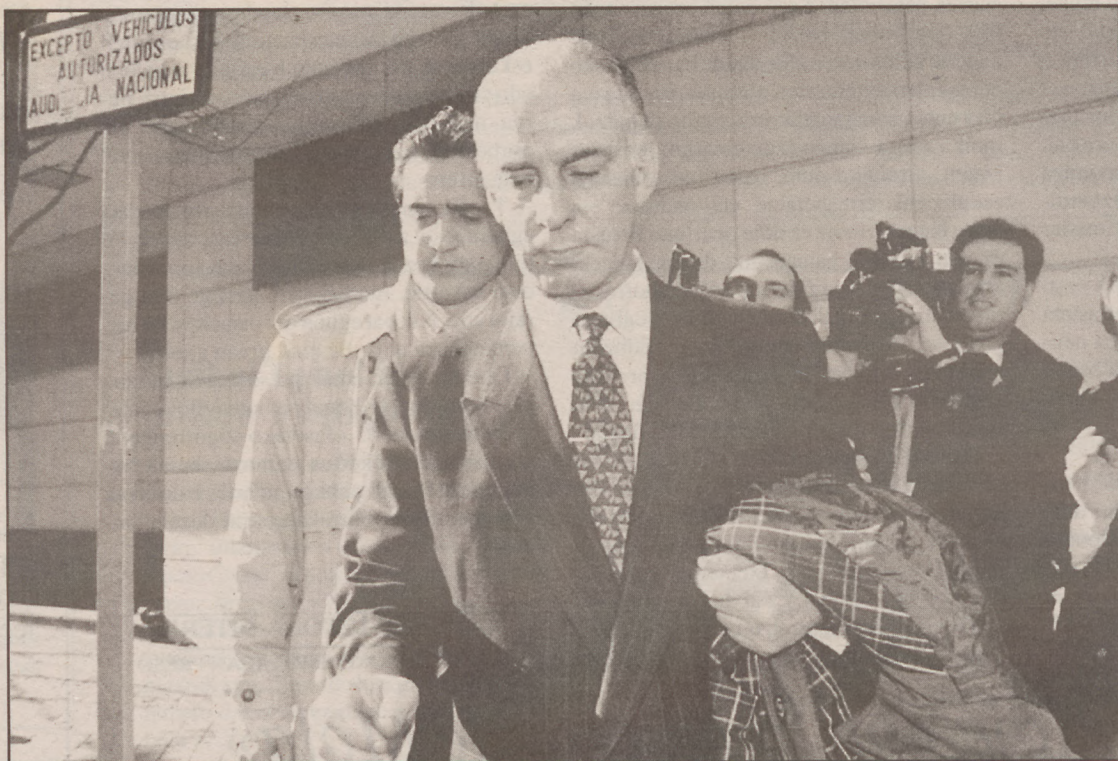
MADRIL

Julian San Cristobal Estatuko Segurtasunerako zuzendari ohiak bere lehen adierazpen publikoak egin zituen atzo, GALen sarean parte hartu zuelakoan iazko abenduaren 19an Baltasar Garzon epaileak kartzelara bidali zuenetik. Alcala-Meco espetxetik Espainiako telebista publikoari (TVE) eskainitako elkarrizketan, San Cristobalek bere errugabetasuna aldarrikatu zuen eta Felipe Gonzalez gobernuburua agintetik kentzeko konspirazio batean «zuzenean» parte hartzea leporatu zion Garzoni. Entzutegi Nazionalako epaileak, zenbait pertsonarekin batera, erabakita zuen joan zen udaz gerotik Segundo Mareyren auzia «politikoki instrumentalizatzea, Gonzalez presidentea desgastatzeko eta azken finean, botatzeko asmoz», adierazi zuen San Cristobalek.

Konspirazio hori prestatzeko egin ziren bilerak «xehetasunez» ezagutzen dituen pertsona bat konbentzitu nahian dabil San Cristobal, epailearen aurrean agertzeko eta datu guztiak emateko «adorea» izan dezan. Horrela, operazioaren atzean dagoen «Z jauna» ezagutuko litzaitekeela dio Barne Ministerioko buru ohiak.

San Cristobalek bere errugabetasuna zein Miguel Planchuelo eta Francisco Alvarezena aldarrikatu zuen, eta ETArekin aurkako borrokan ez zutela inoiz «inolako ilegalitate» egin frogatuko dutela ziurtatu zuen. Bere esanetan, Amedo eta Dominguez Garzonen «bahituak» dira eta egiten ari diren akusazioak «falsuak dira hasieratik bukaeraraino». Amedoren kasuan, «pertsonalitate erikorra» eta «edo zein konspirazioaren gune» izateko joera duela esan zuen San Cristobalek.

Ukatu egin zuen GALen komunikatu batean agertzen den idazkera berea dela, nahiz eta Garzonek deitutako perituek ha-

Jose Amedo Foucaren (atzo Entzutegi Nazionalan) emazteak deklaratu zuen atzo.

EFE

✓ Konspirazioaren «xehetasunak» ezagutzen dituen pertsona baten laguntzaz, operazioaren atzean dagoen «Z jauna» argituko dela espero du San Cristobalek.

la egiaztatu duten. Perituon ebazpena «ez profesionala eta temerarioa» izan zela iritziz San Cristobalek. Garzonen aldetik, ez duela «inolako presio» jasan ziurtatu zuen, Rafael Verak esandakoa berriz ere gertatuz. Hala ere, galdeketa ondoren, Amedo eta Dominguez abokatua hurbildu zitzaion eta honako hau esan zion, San

Cristobalen arabera: «aizu Julian, epaileak badaki auzi hau preskribituta dagoela, lagundu behar duzu, badakizu zein norabidean». Segidan, eskuarekin «goruntz urratsak emateko» keinu egin zion eta auziaren atzean interesak zeudela esan zion.

Azkenik, San Cristobalek ukatu egin zuen 9.700 milioi pezetako ondasuna duela.

GOBERNUAREN KOMENTARIOK EZ

Narcis Serra Gobernuako presidenteordeak ez zuen San Cristobalen adierazpenak komentatu nahi izan, baina Gobernuaren asmoa 'GAL auzia' «lehenbailehen argitzea» dela esan zuen.

HBk TVEren «erabilpen partidista» salatu zuen, San Cristobali eginiko elkarrizketa zela kausa: «San Cristobalek telebista publikoaren tribuna izan du, jatekorik ematen dioten aurpegia garbitzeko». HBren iritziz, horrek erakusten du PSOE «urdu» dagoela eta ez dituela gauzak oso argi ikusten.

Verak Garzon salatu du 'Marey auziari' buruzko datuak ezkutatu zituelakoan

MADRIL

Rafael Vera Estatuko Segurtasunerako idazkari ohiak Baltasar Garzon epailearen aurkako salaketa bat aurkeztu dio Estatuko fiskal nagusiari, jarduera politikoan zegoela Segundo Mareyren bahiketari buruzko datuak ezkutatu zituelakoan. Garzonen aurkako kereila bat jartzeko eskatzeaz gain, bere kargutik «lehenbailehen» kentzeko eskatu dio Verak Estatuko fiskal nagusiari, epaileak «ustezko jarduera deliktiboan jarrai dezan eragotzearren».

Veraren salaketaren oinarria Jose Amedok 'El Mundo' egun-

kariari eginiko adierazpenek osatzen dute. Amedoren arabera, 1993ko maiatzean Michel Dominguez Garzonekin bildu zen Mareyren bahiketari buruz hitz egiteko, eta diligentzien preskripzioarako denbora gutxi falta zen arren, epaileak ez zuen ezer egin. Veraren ustez, ekaineko hauteskundeetan Kongresurako hautagai izateak eragina izan zuen Garzonen jarrerari.

Politikagintza utzi ondoren, Entzutegi Nazionalako 5. Instrukzio Epategian lehen zuen kargura itzuli zela Garzon eta berehala, Dominguezaren informazioan oinarrituta, 'Marey auzia' berpiztu zuela dio Verak. Bere

ustez, «Amedok gezurra esaten du edo Garzonek informazioa gorde du politika utzi duen arte». Hau dela eta, epaileak «informazio horiek ezkutatzeko» izan zituen arrazoiak ikertzeko eskatu du Verak. Prozesuan zehar Garzonek irregulartasunak egin dituelako susmoa du Verak.

Bestalde, Verak ahalmen notarialak eman dizkio Paul Perraudin Suitzako epaileari, hango banketxeetan berak edo bere senideren batek kontu korrontarik ba duen iker dezan. 'El Mundo-k' argitaratu zuenez, Perraudinek Veraren kontu korronte bat antzeman du Geneban. Verak ukatu egin zuen hori.

Gobernuaren kereila Amedoren aurka ez onartzeko eskatu du fiskalak

MADRIL

Entzutegi Nazionala Espainiako Gobernuak Jose Amedo polizia ohiaren aurka jarritako kereila tramitera onartzearen kontra azaldu da. Amedok GAL erakundea antolatzea, finantzatzea eta zuzentzea leporatu zion Gobernuari 'El Mundo' egunkariari eginiko adierazpenetan. Egun batzuk geroago Gobernuak Amedoren aurkako kereila aurkeztu zuen.

Fiskalaren ustez, kereila hau ez da prozesuaren fase honetan tramitera onartu behar, Garzonek Amedoren akusazioak egiazkoak ala falsuak diren ebatzi arte. Gobernuaren kereilan «tipizitate eta antijuridizitate» falta direla dio Entzutegi Nazionalako fiskalak, bertan egiten diren akusazioak egiaztatutako gertaera batzuen gainekoak baitira. Hau dela eta, Gobernuaren kereila ez onartzeko eskatu du.

Gobernuak irain eta desmen delituak leporatzen dizkio Amedori, GAL erakundearekin lotzeagatik.

Amedo eta bere emaztea Garzonekin bildu ziren atzo

MADRIL

Jose Amedo eta bere emaztea, Maria Angeles Acedo, Baltasar Garzon epailearekin bildu ziren atzo goizean Entzutegi Nazionalan. Segundo Mareyren bahiketaren inguruko diligentzien barruan. Amedo 11.15etan iritsi zen Entzutegi Nazionalera, ordurako bere emaztea Garzonen aurrean deklaratzeko ari zela, eta ordubetan itxaron ondoren, hogeita hiru minutuz elkarrizketatu zuten epailearekin. Ondoren, kate bat hartzeri irten zen bere abokatuarekin eta 13.00etan irizitu zen Garzonen bulegoan. Bertatik 13.45etan ateratu zen. Amedok ez zuen bere agerraldiaren zergatia azaldu nahi izan.

Amedok eta Dominguez azaldukoaren arabera, beren emazteek Rafael Veraren aginduz kontu korronte bati ireki zuten Geneban (Suitza) Barne Ministerioak emandako zizkien 200 milioi pezetako (zortzi milioi libera) ingurukoa.

GAL auzia

berriz ikerbidean

«Sozialisten zikloa azkenetan» dagoela dio Xabier Arzalluzek

Ikerketa batzordea «berehala osatzeko» eskatu dute HBk eta IU-EBk

Xabier Arzalluz EAJko lehendakariaren ustez, «amaierara iritsi da ziklo sozialista», eta «modu konstituzionalean hil behar du». Horretarako bi aukera daude bere ustez: Gobernuak legeintzaldia amaitzea bata, eta «behar den bezala antolatutako» zentsura mozioa aurkeztea bestea.

GASTEIZ

Arzalluz: «EAJ ez da Gonzalezen Gobernua laguntzen ari». M. RAMIREZ

garbi duten arren nor den jaun hori, frogatzeko garaian gauzak ez daude inoiz hain garbi».

Amedo eta Dominguez «gizatzarrak» direla eta «kontu haundia» izan behar dela beraienkin uste du EAJko lehendakariak. Juan Alberto Belloch Barne eta Justizia ministroaren egitekoa, bestalde, zaila dela esan zuen, «batetik Gobernu defenditu behar duelako, eta bestetik, epaile gisa eta GAL auzian jardun zuelako Bilbon».

HB ETA IU IKERKETA BATZORDEAREN ALDE

Eusko Legebiltzarrean GAL auziari buruzko ikerketa batzorde bat berehala osatzeko eskatu dute HBk eta IU-EBko parlamentarioek. HBk iragarria zuen eskakizun hori egingo zuela, eta atzo IUREkin batera aurkeztu zen proposamena Legebiltzarrean. Izan ere,

ikerketa batzorde bat osatzeko proposatzeko eta eztabaidatzeko beharrezkoa da hiru alderdik hala nahi izatea, edota gutxienez 15 parlamentarik eskakizuna sinatzea. HBko eta IUko parlamentariak egin dutena alegia.

Jose Antonio Rubalkaba EAJko parlamentaria ikerketa batzorde hori eratzearen kontra azaldu zen atzo. «Neure iritzia da zerikusia ez duen gai batean nahasiko genukeela parlamentu hau», esan zuen pasiloetan. Batzorde parlamentarioak osatu ziren atzo, eta Erakundeak eta Barne batzordeko lehendakari izendatu zuten Rubalkaba.

EAK, berriz, ez zuela eskaeraren alde egingo baina kontra ere ez dela agertuko iragarri zuen joan den astean.

Bestalde, IUK Barne Saileko arduradun ohiak Legebiltzarrean agertzeko eskatu du GAL auziari buruz hitz egin dezaten.

«GALen ardura osoa ez da Gobernuarena», esan du ETak

DONOSTIA

GAL aferaren inguruko iritzia azaldu du ETak 'Egin' egunkariaren bidez atzo kale-ratutako agirian. «Estatuaren tresna izan da GAL», dio erakunde armatuak, «hasiera batean PSOEek antolatua, beren burua demokratikotzat jotzen duten beste alderdiekin konplizitatearekin. Baina GALen ardura osoa ez da PSOE Gobernuarena».

ETak azaltzen duenez Gobernuaren atzean Estatuaren botereak izan dira eragileak: «GALen atzean ezertarako aipatzen ez den Goardia Zibila, Armada eta Juan Carlos Espainiako erregea dago». Gainontzeko alderdi politikoei buruz, «oneritzia ez ezik ezinbesteko aportazioa eman diote Euskal Herriaren askatasuna oztopatzea beste helbururik ez zuen estrategia horri», dio agiriak.

GALen auzi hau zergatik lehertu den orain galderari erantzunez zera aipatzen du ETak: «Zinez borroka latza egon behar du Estatuko botereen baitan PSOE dagoen postutik kentzeko hainbesteko krisia eragin behar izan denean. PSOEek urteotan Estatuko botereekin lortutako txertaketa ez da makala izan. Liskar horiekin Estatu normalizatuaren ipuinak porrot egin du, alternantzia 'normal' bat ezin burutu dezakete eta krisi ekonomikoak kontrolatik ihes egingo diela dirudi».

ETak uste du «zama astunegia» bihurtu zaiola Estatuari GAL eta antolaketa lanetan ibili den PSOE. «GAL aferaren azalezko 'garbiketaren' atzetik Estatu maniobra bat prestatzen ari da dituen arazoak konpondu nahian. Konponketa horren

Bilboko atentatua. M. RAMIREZ

formula PPren 'alternantzia' edo 'Salbazio Nazionalerako' Gobernua izan daiteke, baina beti ere Estatu zinezko botereek ongi loturik», dio.

AZKEN ATENTATUEN ERREBINDIKAZIOA

Bestalde, azken bi hilabeteetan Bilboko zenbait atentatu bere gain hartu ditu ETak. Horien artean Lasarten (Gipuzkoa) Alfonso Morcillo Donostiako udaltzainaren hilketa. «Rodriguez Galindo goardia zibilaren kolaboratzaile estua zen. Bera zen Intxaurren doko cartel-ak Donostiako Udaltzaingoa duen taldetxoaren buru eta konexio nabaria», dio erakunde armatuak.

Abenduaren 9an Pasaia (Gipuzkoa) portuan Goardia Zibilak duen zaintza postuaren kontra egindako atentatua eta joan den ostiralean Bilbon NANen bulegoan Poliziaren kontra egindakoa ere bere gain hartu ditu ETak. Poalizia bat hil zen eta beste bat larri zauritu atentatu hartan.

"Didier Petit de Meurville" Erakusketa Antologikoa

Erakusketa bi aldiz erakargarria honako hau:

Artista handi baten obra ezagutarazten digulako, batetik, eta gure hiri, herri eta bazterren joan den mendeko irudiak agertarazten dizkigulako, bestetik.

kutxak arte eta kulturarekiko duen interesaren beste adierazgarri bat gehiago.

LEKUA
Garibai Aretoa
Donostia

DATAK
Urtarrilaren 19tik Otsailaren 19ra bitarte

ORDUA
Astegunetan, 17etatik 21ak arte
Jaiegunetan, 11,30etatik 13,30ak arte

kutxa fundazioa
fundación kutxa

gipuzkoa donostia kutxaren
gizarte-ekintza
obra sozial
de la caja gipuzkoa san sebastián

KUTXA FUNDAZIOA

Bizkaiko gobernadorearen dimisioa eskatu dute HB eta IUk

BILBO

Azpiegitura auzia daraman epaitegiak Daniel Arranz prozesatua izan daitekeela erabaki ondoren, Herri Batasunak eta IUk Bizkaiko gobernadore zibilaren dimisioa eskatu dute. Atzo ezagutzera eman zen autoaren arabera Arranz prebrikazio delitua bategatik akusatua izan daiteke Lantik SARako eraikuntza izango deneko proiektuaren aldaketak irakurri gabe onartu zituelako Azpiegitura SAKo kontseilaria zenean. Auzia daraman epailearen ustez Arranzek «axolagabeke-riaz» jokatu zuen 334 pezetako garestitzea ekarri zuen ebazpenean.

Bizkaiko Entzutegiko laugarren epaitegiak atzera bota zuen Llorens, Arranz, Javier Martinez eta Jose Luis Garciak beraien auzipetzearen aurka aurkeztu zuten kexa erre-kurtsua. Halere, Juan Llorens Bizkaiko Hirigintza diputatu ohiak ukatu egin zuen bera ez Arranz oraingoz auzipetuta daudenik. Arranzek bere dimisioa aurkeztu zuen 1994ko uztailan, baina Belloch ministroak ez zion kargua uztea onartu.

Litekeena da fiskaltzak ez aurkeztea akusaziorik Arranz eta Garciaren aurka, Entzutegira aurkeztutako idazkian ez baitzuten prebrikazio delituan parte hartu zutenik frogatutzat eman.

DIMITITZEKO ESKARI BI

Herri Batasunaren ustez Bizkaiko gobernadore zibilak balizko prebrikazioagatik auzipetua egonez gero «ezin dezake minutu bat gehiago iraun bere karguan». Prentsa bulegoak bidalitako agiri batez erakunde abertzaleak esaten du ez dela harritzen Arranz auzipetzeagatik, administrazio zentralako hainbat kargudun daudelako auzipetuta era ezberdinetako delituengatik. «Eskandalugarria eta gizarte osoari egindako iseka da Bizkaiko gobernadore zibila, Madrilak zuzenean izendatua legea gordearazteko, epaitua izatea bizkaitar guztiei eginiko iruzurrean parte hartu izanagatik».

IUk ere «gobernadorearen berehalako dimisio atzeraezina onar dezan» eskatu zion Bellochi.

Gonzalezi lagunduz EAJk alderdiaren interesak babesten dituela dio Eak

EAJ euskaldunen interesekin bat ez datorrela salatu du Garaikoetxeak

EAJk PSOERI eskaintzen omen dion laguntza ez da doanekoa Carlos Garaikoetxea EAKo lehendakariaren aburuz. Babes horren truke jeltzaleek alderdiko interesak soilik, eta ez herriarenak, defenditzen dituztela adierazi du. Josep Lluís Carod Rovira ERCko kideak uste du CiUk gauza bera egiten duela Catalunian.

F.I. / GASTEIZ

CiUk eta EAJk Felipe Gonzalezen gobernu laguntzen dute, Garaikoetxeak esan duenez, hauteskunde orokorrak aurreratzearen aurka daudelako. Eta horrek Espainian euskaldunen eta katalunarren irudia kaltetzen ei du, han Euskadi eta Katalunia Madrilgo gobernuarekin daudela ulertzen omen dutelako. Ikuspegi hori ematen ari dira, Garaikoetxearen arabera, EAJ eta CiU, baina horrek ba omen du arrazoi bat: alderdien interesak.

«Madrilgo gobernuari eman dion laguntza herri honen onerako izango balitz ulergarria litzateke. Haatik begibistan dago industriaren egoera edo garapen autonomikoaren geldiduna. Ez, laguntza ez da herriaren interesengatik, alderdiarenak defenditzeko baizik», esan zuen EAKo buruak.

Alderdiko interes horiek ulertzeko Coalicion Canaria eta EAJ parekatu zituen Garaikoetxeak. CCK, EAJk bezala, bost parlamentari ditu Madril, baina masa komunikabideetan ez dira kanarioak agertzen. Hori litzateke, EAKo lehendakariaren arabera, jeltzaleek lortuko luketen

Carlos Garaikoetxea eta Carod Rovira ERCko parlamentaria. OLALDE

irabazia: masa komunikabideetan funtsezko alderdi modura agertzea.

JARDUNALDI PARLAMENTARIOEN AMAIERA

Carod Rovira ERCko kidea bat etorri zen Garaikoetxearekin, eta CiUk antzera jokatzen duela esan zuen. Kasu honetan, gainera, argiago Gonzalezentzat funtezkua baita CiUren babesa. «Alderdia eta herria parekatzea», esan zuen «kaltegarria da, laguntzaren truke Katalunak zerbait lortuko duela pentsatzen dutelako Espainian. Baina hori ez da egia».

Adierazpenok EAK eta ERCk egin dituzten jardunaldi parlamentarioak baloratzeke deitutako prentsaurrean egin zituzten. Ontzat jo zuten hiru egun hauek egindako lana, besteak beste hemengo eta hango errealitateak aztertzeke balio izan duelako.

Eta EAEko lorpenen artean Ertzaintzarena azpimarratu zuen

ERCkoak. Hala ere «harrituta» agertu zen Carod Rovira, Ertzaintza zabaldu den arren Estatuko beste segurtasun indarren presentzia «nabaria» delako oraindik.

«Segurtasun arloan Euskadik guk Katalunarentzat nahi ditugun eskuduntzak ditu. Hala ere harrituta nago ez dagoelako hain garbi beste segurtasun indarren atzeratzea. Oraindik dotazio garrantzitsuak daude hemen, eta ikuspuntu arrazional batetik onartezina da hori», esan zuen. Baina horrela izan dadin «Estatuaren arazoia» antzeman zuen: «Españiako edozein gobernu, ezkerrekoa zein eskuinekoa izan, ez du begi onez ikusiko bere segurtasun indarren atzeratzea». Arrantzaleen arazoak ez konpontzeko arazoia ere antzerakoa da ERC alderdiko kideak esan duenez, «Españiako administrazioa ez delako gauza Euskadiko arazoak konponbidean jartze-ko».

Mayorrek Madrilgo Gobernuari besteko bizitza iragarri dio Jaurilaritzari

I.U. / BILBO

Eusko Jaurilaritza osatzeko orduan «ahultasuna eta nahastea» gobernu aldaketarako dinamika baino nahiago izatea egotzi zion Jaime Mayor Orejak EAJri. PSOE kide daukan gobernu bat Espainiako gobernuan gertatzen denaren menpe geratzen dela iritziz zion. Ildo horretan EAEko PPko lehendakariak adierazi zuen «Eusko Jaurilaritzak PSOEko gobernuak Espainian daukan etorkizun eta iraupena» izango duela. Parlamentari honen ustez, ez da posible Madril ziklo bati amaiera ematea eta EAEn egungo gobernuari eustea. PPko burukideak batasunik

eza egotzi zien gobernu hiru alderdiei, hainbat gaitan ikuspegi arrunt ezberdina plazaratu dutelako. Mayorren iritziz horixe gertatu da Gonzalez Kongresura deitzeke proposamenaren kasuan, HB Ajuria Eneko Mahaira gonbidatzeko orduan, autodeterminazioaren zeregina eztabaidatu denean, «GAL auzian», A ereduaren birmoldaketan eta Arartekoaren aukeraketan besteak beste.

Aznar, Arzalluz eta Duran bihar elkarriketatuko dira Espainiako Gobernuan dagoen krisialdiaz mintzateko.

«Osakidetza auzia» Madrilgo Auzitegi Gorenetik Gasteiza bidaltzeak ez du esan nahi, Jaime

Mayor Orejaren ustez, Marcos Merino errugabea denik eta are gutxiago delitua existitu ez denik ere. «Iruzurra izan den ustea dagoenean, 'Osakidetza auzian' ezin egin daiteke bere arduran jartzea lehen zegoena», adierazi zuen PPko parlamentariak.

Jaime Mayor Orejak erantzukin politikoak eta erantzukizun penalak bereizten ez jakitea leporatu zien PSE-EEko burukideei. «Gauza bat da epaile bat ez izatea gauza oraindik politikari baten errua frogatzeko eta beste bat, oso bestelakoa, 'Osakidetza auziaren' atzean eskandalua dagoen uste zabaldua dagoenean, hemen inork ez izatea ardurarik honetan guztian».

Sakabanaketak egun zentzurik ez daukala dio Arzalluzek

BILBO

Xabier Arzalluzen ustez birgizarteratze politikak porrot egin du «koldarke-riagatik». Irrati kate bati eskainitako elkarrizketan burukide jeltzaleak argitu zuen birgizarteratze prozesuaren helburua ez zela «terroristak laguntzea, disolbatzea baizik, baina hori ez zen ulertu eta porrot egin zuen». Burukide jeltzalearen aburuz saka banaketa xede horrekin egin izan bazen gaur egun ez dauka zentzurik.

Joseba Egibarrek ere sakabanaketa politikaren emaitza urriak nabarmendu zituen. Eledun jeltzalea presoak Euskal Herrira hurbiltzearen alde agertu zen, baina agerian utziz horrek ez duela esan nahi «guztiak bi espetxetan bazerik».

Bestalde, parlamentari jeltzaleak argitu zuen Ajuria Eneko Ituna ez dela «borroka antiterrorista ebazten duena», eta hortaz presoan sakabanaketaz eztabaida dezakeen arren ez daukala ahalmenik erabaki hartzeko. «Sakabanaketa ministerio jakin baten erabakia da, eta horri sozialistak ere bertan egon arren mahaia ez dizkio arauak finkatzen». Eusko Legebiltzarrean eginiko adierazpenetan Egibarrek gaineratu zuen Ajuria Eneko mahaian ez dela estrategia antiterrorista erabakitzen, eta bere helburua «Euskadiren normalkuntza eta bakeztatzea» dela.

HB-REN ASPAIDIKO KEZKA

Jone Goirizelaiaren aburuz une honetan eztabaida artifizial bat sortu da eta «argi geratu den bakarra da sakabanaketak porrot egin duela nabarmen». HBko parlamentariak gogorarazi zuen presoan birbatuketa aspaldian egin izan dutela presoan aldeko elkarteek, senitartekoek eta HBk ere. «Behin eta berriz esigutu dugu foro guztietan. Giza eskubideen batzordeetan eta parlamentuetan eskatu izan dugu, baina erantzuna beti izan da berdina 'ez'».

«Zer inporta zaie EAJ eta PSOERI ehundaka kilometrotara egotea? Zer inporta zaio presoan aurkako estrategia agerian gera ez dadin espetxe konpetentziari uko egin zion EAJri?» galdetu zuen Goirizelaiak.

Gabi Mouescaren zigorrak bateratzeari uko egin dio Pabeko Auzitegiak

L.F. / BAIONA

Pabeko dei auzitegiak uko egin dio Gabi Mouescak jasotako presondegi zigorraren bateratzeari legeak onartzen ohi duen bezala, «presondegitik ihes egin baitzuen eta gaiztagin elkarteko kide izaten jarraitu baitzuen». Astearte goizean etorritako euskaldunak ez zuen eskubiderik izan bere familiarekin mintzatzeko eta epaiketa bukatu bezain laster Parisera eraman zuen Poliziak. 1984ko martxoan atxilotutako euskaldunak Auzitegi Korrekzionalean jasandako 13 urteko kondena bete ondoren, Asiseko Auzitegiak jarritako beste 15 urteko presondegi zigorra bete beharko du.

Fresnesko presondegiaren 13 urteko zigorra betetzen ari den euskaldunak eskatu zion Auzitegiari 1986an jaso zituen hiru kondena batera zitzen, denak Auzitegi Korrekzionalek eman zituelakoan. Zigor handiena kontuan hartzeko ordez, hirurak gehitzea erabaki du Auzitegiak.

Bergaretxe preso ohia Baionara itzuliko da gaur

L.F. / BAIONA

Agustin Bergaretxe Unamuno, 'Pinpo', Baionara itzuliko da arrats honetan hamar urtez Euskal Herrikan kanpo geratu ondoren. Ongi etorria eskainiko diote Gureak-ek eta Errefuxiatu eta Presoen Sustengu Komiteak bertako geltokian arratseko 8.30etan eta dei egin zuten ekitaldian parte hartzeko.

Bergaretxe 1985eko urtarrilaren 30ean atxilotu zuen Poliziak Angeluko etxe batean, Juan Lorenzo Lasa Mitxelena, Jose Martin de la Fuente eta Juan Ramon de Gaunarekin batera. Arma eta zartagailuak atzeman zituen Poliziak etxean eta Baionako epaileak gaiztagin elkarteko kide izateaz eta arma edukitzeaz inkulpatu ondoren, bertako presondegiaren sartu zituen. Parisko auzitegiak bost urteko presondegi zigorra ezarri eta bost urtez Euskal Herrian bizitzea debekatu zion Bergaretxeri.

Oposizioak gobernukideen jarrera «antidemokratikoa» salatu du

Batzordeetako zuzendaritza guztiak gobernu koalizioaren esku

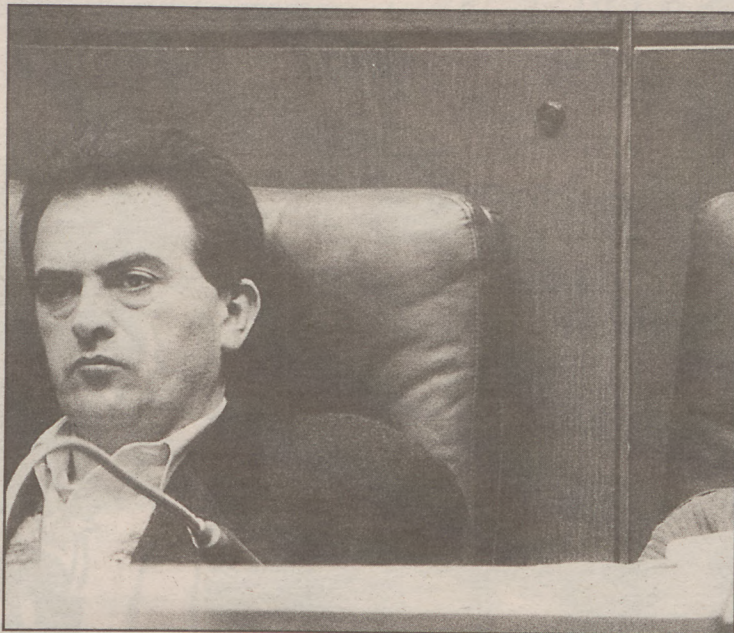
Gasteizko Legebiltzarrak ez du oraindik hasi ekitaldi politikoa, baina lehen polemika piztu da oposizioaren eta Jaurlaritzako alderdien artean, hauek batzorde guztien zuzendaritzak hartu dituztelako oposizioari aukerarik eman gabe.

FELIX IRIARTE / GASTEIZ

Batzordeak eta hauen Mahaia osatu ziren atzo Gasteizko Legebiltzarrean, eta saioa polemiko bihurtu zen. Aldez aurretik EAJk, PSE-EEK eta EAK hitzartuta zeukaten Mahaiko hiru karguak —lehendakaria, lehendakariordea eta idazkaria— euren artean banatzea, eta halaxe egin zuten, oposizioari alderdien kritikak aintzat hartu gabe.

Karmelo Landa Herri Batasunako bozeramaileak egin zuen lehen kritika. Aldez aurretik Jaurlaritzako alderdiek banaketa hitzartu izana salatu zuten, eta jarrera hori «antidemokratikotzat» jo zuten. «Ez dute aukerarik eman eztabaida demokratikoa egiteko. Erabat lotuta ekarri dute guztia eta horrek erakusten du nolako iritzia eta praktika duten hauek. Beraientzat Parlamentua tresna bat da populazioa goitik beheara kontrolatzeko», salatu zuen Legebiltzarreko korridoreetan, HBk ez baitzuen —protesta egiteko— bozketan parte hartu.

Jaurlaritzako alderdiek batzordeetan izango duten kontrol horrek Legebiltzarreko agerraldiak eragotziko dituen susmoa du koalizio abertzaleak. Landak galdera hori egin zuen Joseba

HB kexu agertu zen gobernukideen kontrol nahiagatik.

OLALDE

Leizaola Legebiltzarreko lehendakariak baimendu zuen parte-hartze bakarrean, baina ez zuen erantzunik lortu. HBk, arrazoi ezberdinengatik bada ere, Jose Antonio Ardanza eta Ramon Jauregi agertzeko eskatua du. Lehendakariak bere koinatuaren lan kontratua argitu behar luke eta Justizia sailburuak GAL auziarekin zerikusirik izan duen.

EA Javier Madrazo
ERABAKIAREN IU-EBko boze-
AURKA ramaileak hitz

egin nahi izan zuen. Baina alferri, Leizaolak ez zion baimenik eman eta. Gero, pasiloetan, esan zuen gobernukideek Parlamentua mesprezatu egin dutela eta euren gogara erabili nahi dutela salatu zuen. Halaber, beste legegintzaldi batzuetan oposizioak batzordeetako mahaian egon direla gogoratu zuen.

Leopoldo Barreda PPko ordezkariak ildo beretik jo zuen.

«Legebiltzarra ez da Jaurlaritzaren gehigarria. Aitzitik, euskal gizartearen aniztasuna isladatu behar du», adierazi du prentsa ohar baten bidez. Eta erantsi du: «Hiruko gobernuak joko demokratikoa boterearen monopolioa dela uste du».

EAJk sei lehendakari eta beste hainbeste lehendakariorde zitu, PSE-EEK lau lehendakari eta EAK bi lehendakari eta hamar idazkari. Baina alderdi hau ez dator bat hiruren artean egindako banaketarekin, nahiz eta bozketan kontrako botorik ez zuen eman.

Carlos Garaikotxeak esan zuen bere alderdia prest dagoela euren postuak oposizioari alderdiei uzteko, eta horrela justifikatu zuen bozketa: «Guk alderdi guztiak Mahaian egotea nahi genuen, baina ezin izan dugu lortu, EAJ eta PSE-EE ez zeudelako ados».

Sanz izendatzeko proposamena ez dator bat UPNko estatutuekin

IRUÑEA

UPNko batzorde eragileak Miguel Sanz lehendakariari izendatzeko egin duen proposamena ez dator bat alderdi horren estatutuekin.

UPNko estatutuek 35. artikuluan diotenaren arabera, batzorde eragileak zerrenda itxi bat —hau da, Nafarroako Parlamenturako 50 hautagaien izenekin— proposatu behar dio Erregio Batzordeari. Era berean, Erregio Batzordeak proposatutako zerrenda onartzeko edo errefusatzeko ahalmena duela dio UPNko estatutuen 25. artikulua.

Haatik, UPNko batzorde eragileak zerrendaburua besterik ez zuten aurreratu joan zen astele-

henean eginiko bilkuran, eta hori da etzi egingo den bileran Erregio Kontseiluari proposatuko dion izen bakarra, Miguel Sanzen alegia; ez zerrenda osoa alderdiaren estatutuek agintzen duten moduan.

Oraindik ikusteko dago Juan Cruz Alliren jarraitzaileek argudio honi helduko ote dioten Miguel Sanzen izendapena garaizteko edo, aitzitik, alderdiaren estatutuak alde batera utzita egingo ote den Korellakoaren hautaketa.

Juan Cruz Alli lehendakaria, bestalde, alderdiko Diziplina Batzordearen aurrean agertuko da gaur arratsaldean, duela egun batzuk egin zituen adierazpenei buruzko azalpenak emateko bertan.

Nafarroan atxilotuetako bat libre utzi dute

IRUÑEA

Astelehen gauean Iruñerrian atxilotutako bat, Jaime Encinas, libre utzi zuten atzo eguerdian Madrilgo Entzutegi Nazionaletik pasatu ondoren. Encinasek uko egin zion epailearen aurrean deklaratzeari.

Nafarroan atxilotutako beste biak (Ana Buitron 27 urtekoa eta Txema Jurado 24 urtekoa) gaur goizean eramango dituzte epailearengana. Zenbait iturrik talde armatuari laguntza eman izana leporatu diete. Beste batzuek, berriz, katean istiluak eragiteaz akusatuta daudela jakinarazi dute.

Jarrai gazte erakundeak aipatu atxilotetako Poliziaren eta komunikabide jakin batzuen «muntai» izan direla adierazi du prentsa ohar baten bidez. Jarraien arabera, Iruñeko gazteen aurkako salaketak «funsgabeak» dira eta atxilotetako «gaztediaren kontrako eraso». Gazte erakundeak atxilotutakoak askatzeko eskatu du eta alde berean dei egin die ikasleei gaur eguerdiko hamabietan Gaztelu plazan elkar daitezen.

Txantreako Auzotegi elkartek, bestalde, Goardia Zibilaren jokaera gaitzetsi du. Goardia zibilek hiru orduz miatu zuten aipatu elkartea herenegun goizean eta bertatik argazkiak, agiriak eta hainbat bote huts hartu zituzten. Beren helburua Txantreako sektore jakin bat «kriminalizatzeko» zela salatu dute Auzotegikoek.

AYUNTAMIENTO DE PAMPLONA

Kultur Programazioa: Hitzaldia

Gaur osteguna, arratseko 7.30etan
Hizkuntz Eskolako Compañía aretoan

Mahai ingurua: "Euskal idazle berriak Nafarroan"

Partaideak: JUANTXO URDIROZ
XABIER DIEZ ESARTE
JOKIN BALENTZIA
JOSETXO AZKONA AZKONA
FELIPE RIUS SALETA
XABIER MANGADO

Moderatzailea: ENRIKE DIEZ DE ULTZURRUN

NAFAR ATENEOAREKIN LANEAN

'Inoiz baino gehiago' lelopean, Nafarroa Oinez Tuteran izanen da urriaren 15ean

Biltzen den dirua Argia ikastolaren egoitza berria eraikitzeke erabiliko da

Nafarroako ikastolen alde urtero antolatzen den Nafarroa Oinez jaia urriaren 15ean izanen da, Tuteran, 'Inoiz baino gehiago' lelopean. Bertan ateratako dirua Tuterako Argia ikastolaren egoitza berria eraikitzeke erabiliko da, matrikulatuta dauden ehun ikasleak ez baitira egun duten lokalean sartzen.

T. SATRUSTEGI / IRUÑEA

Orain dela hamar urte pasa sortu zen Tuteran Argia ikastola, bost haur eta irakasle batekin. Egund 103 haur eta zortzi irakasle osatzen dute zentroa, eta txiki geratu zaie. Gauzak horrela, Fontellas Tuteraren ondoan dagoen herri txikian eraikuntza erosi dute, hotel zahar bat, bertan ikastola berria eraikitzeke. Gainera, ez da Tuterako haurrentzat bakarrik izango, inguruan dauden herrietakoak ere joanen dira eta. Proiektua bukatuta, ziurrenik udaberria baino lehen hasiko dira, beren asmoa heldu den ikasturtea zentro berrian hastea baita. Proiektuak 100 milioi baino gehiagoko aurrekontua du.

Gastu honi aurre egiteko eskatu zioten Ikastolen Elkarteari aurtengo Nafarroa Oinez beren esku uztea, eta horrela izanen da. 'Inoiz baino gehiago' leloa aukeratu dute, indarraren ideia plazaratu nahian. «Inoiz baino beharrezkoa dugu Argia ikastolaren behar ekonomikoak arintzeko eta hemengoei gure eginkizunaren berri emateko. Inoiz baino jendetsuago izan dadin lortu nahi dugu, inoiz baino urrunago antolatu dugu eta inoiz baino alaitsuago izanen da», Argiñe Korta ikastolako zuzendariaren hitzetan.

Hiru helburu lortu nahi dituzte Nafarroa Oinez honekin: «Festa honen bitartez euskararen iraupena ziurtatu nahi dugu, eskualde honetan, bestela, zaila baita; bestetik, gure seme-alaben hezkuntza ziurtatzea da gure asmoa; eta azkenik, Tuteraren balio eta berezitasunak Euskal Herri osora hedatu nahi ditugu, ezezagunak baitira».

Logotipo berezia atera dute, koloretsua eta geometrikoa. «Eguzkiak argia adierazten du, lurralde honetan izugarria baita; ilargiak oraindik geratzen diren aztarna arabiarak; Bardeetako kolorea ere agertuko da, Ebro ibaiaren urdinarekin tartekatuz», esplikatu zuen Kortak. Lanak oso aurreratuak dituzte, motxilak, mailetak eta produktuen lotak saldu baitituzte. Jantziak otsailerako izango dira prest eta

Tuterako Argia ikastolarentzat izango da Nafarroa Oinez-en jasotzen den dirua.

JOXE LACALLE

'Euskarako' eta 'Azkartxofa'

T.S. / IRUÑEA

■ Leloaz eta logotipoaz gain, Tuterako Argia ikastolakoek aurtengo Nafarroa Oinez jairako bi maskota ateratzea erabaki dute, zainzuri bat, 'Euskarako' izenarekin, eta alkatxofa bat, 'Azkartxofa' izenarekin. Kutxu moderno eta abanguardistari jarrai-

tuz osatu dituzte bi marrazki horiek, haurren mundura errazago heltzeko helburuarekin. Kolore biziko irudiak dira, baina zenbait kasutan zuri-beltzean ere erabiliko dituztela azaldu zuen Argiñe Korta Argia ikastolako zuzendaria.

Maskota hauek logotipoarekin batera erabiliko dira, batez ere

haurren artikuluetan. Erriberako produktu ezagunenak erabili dituzte honetarako, 'topikoak' direnak, hein handi batean. «Batzuetan esanahi folkloriko negatiboa bete dute bi produktu hauek; guk zentzu hori kendu nahi izan diegu, irudi eta esanahi moderno eta erakargarria osatuz», antolatzaileen hitzetan.

ordurako jai handia antolatuko dute Tuteran, bertakoei aurkezteko beren asmoak.

Horrez gain, eta Berako Na-

farroa Oinez-eko gertakizunak ahaztu nahian, haurrei eta familiei zuzendutako jaia antolatuko dutela esan zuen Begoña Errazti

NIEko zuzendariak. «Hasieran zentzu horrekin antolatzen zen, eta berriro ere horri eutsi nahi diegu, iazkoa ahaztuz».

Arabako Batzar Nagusietan euskarari buruz PP, PSE eta UAk proposatutakoa onartu da

L.K.G. / GASTEIZ

Arabako Batzar Nagusietan euskararen inguruko eta zehazki probintzi horretan egin beharreko hizkuntz politika aztertzea helburu duen ponentzia lantzen ari dira egunotan, PP, PSE-EE eta UAren ekimenez. Alderdion arabera, Arabak «hizkuntz errealitate bereziari» erantzunez hizkuntz politika propioa behar du eta horren nondik norakoak zehaztu nahi dituzte ponentziaren bidez, gero, plangintza zehazteko.

Ildo horretatik, azterketa soziolinguistikoa egin nahi dute lehenago aipatutako hiru alderdiek, horrek emango dituen emaitzetan oinarrituz «Arabak dituen beharrei» erantzungo dien hizkuntz politika diseinatzeke.

Azterketa soziolinguistikokoaren kontuak, hauts ugari harrotu zituen atzoko bileran, gainerako alderdiak, EA, EAJ eta HB ez baitzetozen bat PP, PSE eta UAk proposatutako ikerketa ereduarekin ez eta azterketa egiteko proposatu zituzten enprekin ere.

Izan ere, alderdi abertzaleen arabera, azterketa soziolinguistikoko horrek testuinguru historikoa kontuan hartzea ezinbestekoa da Araban euskarak gaur egun bizi duen egoera ez faltsutzeko. Beste hiru alderdien aburuz, ordea, gaur egungo egoera besterik ez du hartu behar kontuan azterketak.

Halaber, ikerketa Euskal Estatistikako Erakundeak (EUS-TAT) egitea proposatu zuten alderdi abertzaleek; hori ere ez

zuten onartu nahi izan beste hiruak, fidagarritasun kontuak argudiatuz. Azterketa soziolinguistikoa bi enpresek egitea proposatu zuten PP, PSE eta UAk.

Horren aurrean, Euskaltzaindiak ikerketan aholkulari izan behar zuela iritzi zuten EA, EAJ eta HBk, baina beste hiru alderdiak horrekin ere ez zeuden konforme.

Ia lau orduko eztabaida luze eta beroaren ondoren, bozketara eramane zuten erabakia, eta ordezkari bat gehiago dutenez, PP, PSE eta UAk proposatutakoa atera zen aurrera. Hau da, historia kontuan hartuko ez duen azterketa soziolinguistikoa egitea, lan hori enpresa bati ematea eta Euskaltzaindiaren aholkularitza gabe egitea.

LABURREAN

PERTSONA bat hil da auto istripuan Zallan

Lagun bat hil zen eta beste bost zauritu, atzo goizean Zallan (Bizkaia) gertatutako auto istripuan. Goizeko seiak eta hamar aldera gertatu zen ezbeharra, argitzeke dauden arrazoiak tarteko BI-0067-BF matrikulako R-19 autoak eta BI-2021-BN matrikulako Nissan Patrol-ak elkar jo zutenean. Juan Carlos A. A. da istripuan zendutakoaren izena ●

TRENAK harrapatuta lagun bat hil da Tolosan

Atzo goizean merkantziatako tren batek pertsona bat azpian harrapatu zuen Tolosan (Gipuzkoa) eta eragindako zaurien ondorioz ia momentuan hil zen. Jaurilaritzako Barne Sailak azaldukoaren arabera, goizeko 08.40 aldera jazo zen istripua. Irun aldera zihon trenak Tolosako apeaderoan trenbidean zegoen pertsona zantatu zuen. Ezbeharra zela-eta tren zirkulazioa 20 minutuz etenda egon zen Gasteiz-Irun norabidean ●

ETXEBIZITZA berrien prezioak gora egin zuen iaz

Etxebizitza berrien prezioak batez beste % 3,8 egin zuen gora iaz Espainiako Estatuan. Gutxi gora-behera 158.700 pezetan dago orain metro karratua eta 1993 amaieran, berriz, 152.600 pezeta inguruko prezioa egin zuen, Espainiako Tasazio Elkartek emandako datuen arabera. Azken hiru urteetan jaitsi egin dira edo bere horretan geratu etxeen prezioak. Orain hasitako joera berria «suspertze ekonomikoaren» seinale da, Tasazio Elkartaren arabera ●

EUROPAKO Espazio Agentzia Ilargira

Europako Espazio Agentziak prestaturiko espedizioa Ilargiko Hego Polara abia liteke aurki. Espedizio honen helburua satelite horretako Hego Poloko kraterretan izotzik ba ote dagoen zuzenean frogatzea litzateke. Puntu hau egiaztatuko balitz, Lurraren sorrerari buruzko ikerketetan asko aurreratu ahal izango litzateke ●

Euskalduntze - alfabetatzerako laguntzak murriztu egin ditu Nafarroako Gobernuak

Diru partida «agortu» egin dela argudiatu die AEK eta IKA taldeei

Helduen euskalduntze eta alfabetatze arloan lan egiten duten AEK eta IKA taldeak kexu agertu ziren atzo, Nafarroako Gobernuak laguntza murriztu diela eta. Lehendik ere kexu ziren dirulaguntzak txikiak zirelako; orain, berriaz, azken hiruhilabetekoari zegokion subentzioaren % 86,5 besterik ez dute jasoko.

T.SATRUSTEGI / IRUÑEA

Hogei ikastalde batera laguntza gabe geratu direla salatu zuten. J. LACALLE

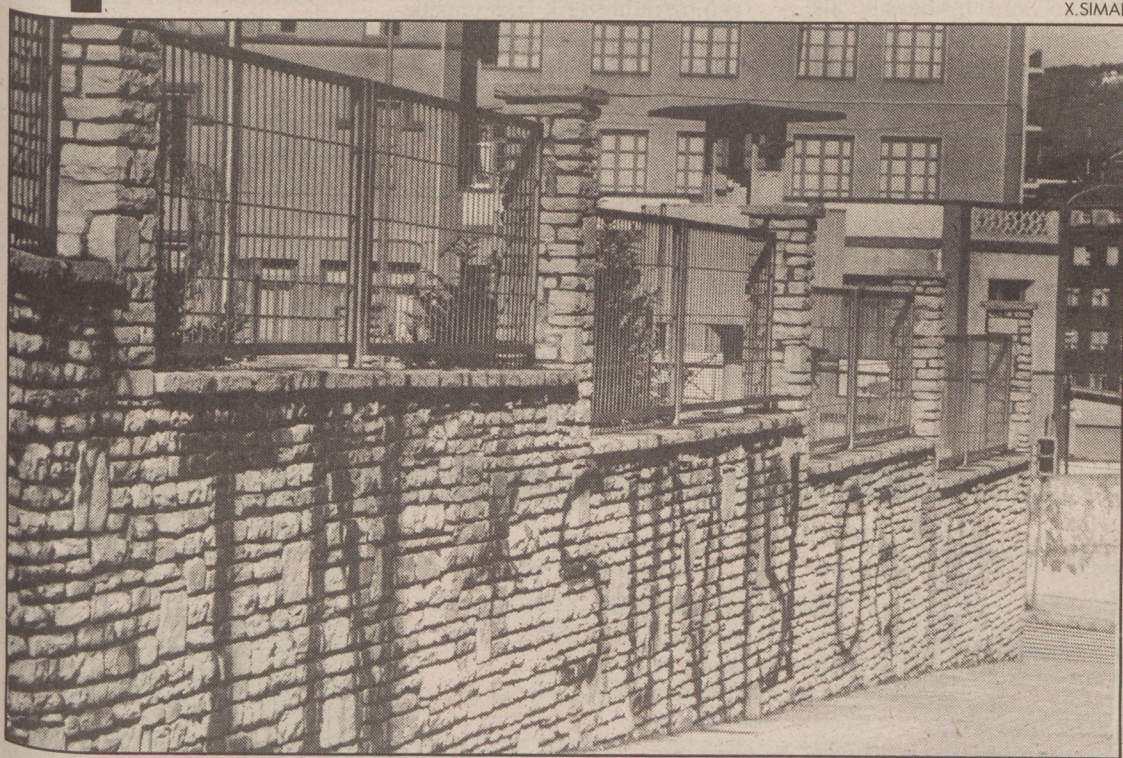
Elena Etxalar AEK-ko Nafarroako arduraduna eta Sagrario Aleman IKAKo zuzendaria komunikabideen aurrean agertu ziren atzo diru murrizketaren berri emateko. Iazko aurrekontuetan zehazturik zegoen partida, 76 pezeta ikasleko eta orduko, ez dute osorik jasoko, diru partida amaitu dela eta. «Dagokigunaren % 86,5 besterik ez digute eman 1994ko azken hiruhilabetean. Horretaz gain, 20ren bat ikastalde subentziorik gabe gelditu dira, helduen euskalduntze- alfabetatze arloa arautzen duen dekretua aplikatu baitute eta talde hauei euskara ikasteko eskubidea ukatu egin diete, bakoitzaren errealitate soziolinguitikoa kontuan hartu gabe», Alemanen hitzetan. Dekretuan ikasleen kopurua arautzen da talde bakoitzeko, gutxienez hamar lagunekoa taldea

izan behar duelarik. Talde txikiagoak osatzen badira ez dute subentziorik jasotzen, eta Nafarroako zenbait eskualdetan zaila da talde handiagoak lortzea. Berritoren ere, eta azken urte hauetan egin duten bezala, egiten den «bazterketa» salatu zuten. «Helduen euskalduntze-alfabetatzeak berebiziko garrantzia du eta bestelako tratamendua beharko luke, orain ematen ez zaiguna; oztopo ugari eta dirulaguntza urriak, gure zentroak aukeratzeko dituzten ikasleak baztertuta daude».

Hori egiaztatzeko adibide bat aipatu zuen Elena Etxalarrek: «Gobernuak berak, enpresa bateko langileak euskalduntzeko, mila pezeta inguruko kostua kalkulatu zuen ikasleko eta orduko. Horrek agerian uzten du

ematen zaigun dirulaguntza ia sinbolikoa dela». Arazoak betidanik izan badituzte ere, UPN Gobernuan dagoenetik «ez dugu inolako igoerarik izan, ikasleko eta orduko jasotzen genuen dirulaguntza bere horretan gelditu baita».

Egun, oro har, 3.800 ikasle inguru daude Nafarroan AEK eta IKAKo zentroetan banaturik, eta kopurua urtero igotzen bada ere, dirulaguntza berdina edo urriagoa jasotzen dute Hezkuntza Sailetik. Aurrekontu proiektuaren eztabaidan, gainera, oposizioko zenbait alderdik diru partida igotzeko egindako proposamenei «UPNk eta PSNk muzin egin zieten, eta horrek heldu den urterako ere arazoak ekarriko ditu, ikasle kopuruaren igoera kontuan hartuta».

X.SIMAL

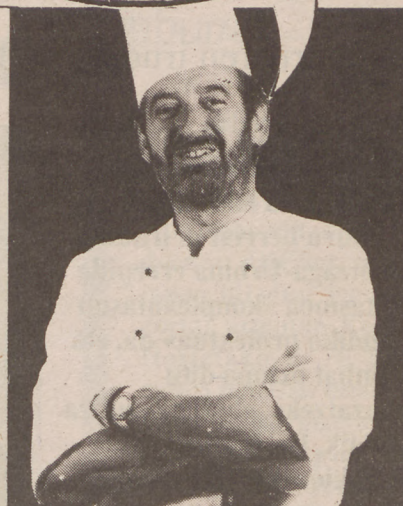
Hiru intsumiso atxilotuak Bilbon

Ertzaintzak Axier Landarroitajaregi, Asier Etxezarraga eta Alex Perez intsumisoak atxilotu zituen atzo Bilbon. Hiru gazteek intsumisioaren aldeko pintadak egin zituzten Gobernu militarren egoitza inguratzen duen horman. Bertara urreratu zen Ertzaintzak nortasun agiriak eskatu eta aske utzi zituen, bilatze eta atxilotze agindupean egon arren. Ondoren, hiru gazteak epaitegira joan ziren eta han Ertzaintzak Landarroitajaregi eta Etxezarraga atxilotu zituen. Antimilitaristek Ertzaintzaren kontrako salaketa jarri zuten uestezko prebrikazioagatik eta une horretan atxilotu zuten Perez.

SENAR EDO ADISKIDIE,
BADUZU ORDUA PRESTATZEKO
BAZKARI EDO AFARIE

Karlos
ARGIÑANOren
MENUA

1995ean
DENOK
SUKALDARI

Bakailao freskoa labean

OSAGAIK (4 lagunentzat)

- Bakailaoa, 4 zati, hezurrik gabe
- Kazokada bat patata pure
- Olio
- Gatza
- Piperbeltz ehoa
- Gazta arraspata
- Maionesa egiteko:
Litro laurdena oliba olio
- 2 arrautza
- Ozpina
- Gatza
- 4 baratxuri atal

Laguntzeko: piper berde frijituak

PRESTAKETA

Labe azpil batean zorrotada bat olio bota, gainean bakailao zatiak jarri —gatzpipertuak— eta berriz ere busti olio pixka batekin. Labea izan 180 gradutara, 20 bat minutuz, bakailaoa erdi eginda egon arte. Bitartean, maionesa bat egin horretarako ontzi batean baratxuriak, olio, arrautza, zorrotada bat ozpin eta gatz pixka bat irabiatuz. Arraina labetik atera. Pura maionesarekin nahastu masa homogeno bat lortu arte eta estali horrekin arraina aldeztu aurretik olio kenduz. Gainera gazta zabaldu eta sartu labea beste 5 minutuz bakailaoa erabat egin arte. Laguntzeko piper berdeak erabili, frijituak eta tiratan ebakiak.

Belarriak

OSAGAIK (4 lagunentzat)

- Arrautza bat
- Olio eta irina
- 2 koilarakada txiki gurin
- Gatz pixka bat
- Txorrotada bat anis
- Glas azukrea

PRESTAKETA

Gurina urtu eta bai har dezakeen irin kopurua bai gatz pixka bat gehitu. Hori egindakoan, arrautza irabiatu erantsi, eta ondoren anisa eta txorrotada bat olio. Dena ondo nahastu eta hozten utzi. Masa luzatu arrabol batekin eta xafra txikitik ebaki. Xafra horiek frijitu olio askorekin nahi duzun forma eman. Frijitu ondoren, gainera glas azukrea zabaldu.

Gauza onak denbora luzez irauten duenean, eskola sortzen du. Kaferik onena den BAQUEK, kafearen sekretuak eskaintzen dizkizu

Budin gorritua

- Kikarakada t'erdi kafe estroforte
- Kilo eta 125 gramo azukre
- 6 zuringo
- 24 gorringo
- 50 gramo gurin

Arrautzak eta azukrea irabiatu eta gehitu gurina; hori guztia berriro ondo irabiatu kafea nahastu baino lehen. Masa gurinez igurtzitako molde batean jarri eta labea sartu su motela erabiliz.

Maturana: «Maltzaga-Urbinako lanak ez dira berehala hasiko»

Sailburuaren irudiko egitasmoan inbertsio pribatuaren premia dago

Jose Antonio Maturana Eusko Jaurlaritzako Garraio eta Herrilan sailburu berriaren irudiko, Maltzaga-Urbina errepide egitasmoa «konplexutasun handiko proiektua» da, eta hainbat oztupo ditu gauzatzeko, «bai eraikuntza aldetik, bai ingurugiroari dagokionez». Hala ere, Maturanaren ustez arazo nagusia finantzaketari dagokio.

DONOSTIA

«Maltzaga-Urbina errepideak ingurugiro aldetik zailtasun handiak sortzen dizkigu», adierazi zuen atzo Maturanak Efe albiste agentziari eskaintako elkarrizketan, «eta baita obraren beraren eraikuntzak ere: ez dugu ahaztu behar Gipuzkoan bakarrik errepide honek zazpi tunel izango lituzkeela».

Bi horiek arazo handiak badira ere, Garraio eta Herrilan sailburu berriaren ustez «are arazo handiagoa» da errepidearen finantzaketa: «Oso inbertsio gogorra da, 80.000 milioi pezeta (3.333 milioi libera), hain zuzen ere, eta Euskal Autonomi Elkartek ez dauka ahalmenik erronka horri bere kabuz ekiteko».

Jose Antonio Maturana da Herrilan eta Garraio sailburu berria. SIMAL

Hau horrela izaki, inbertsio pribatuaren premia dakusa: «Inbertsio publikoaz gain, beharrezkoa da egitasmo honetara inbertsio pribatua ere iristea, baina oraingoz ez da heldu». Hori dela eta, Maturanak ez duela inoren «ilusio faltsurik» sor-

tu gura adierazi zuen: «Lanak ez dira berehalakoan hasiko, hori argi dago. Hala ere, ez dut aterik itxi nahi; diodana zera da: finantzaketa zail horri irtenbideren bat bilatu beharko zaiola».

'EUSKAL Y' EGITASMOAREN ALDE

EAEko hiru hiriburuak elkartuko lituzkeen balizko 'Euskal Y' egitasmoari, berriz, «beharrezko» iritzi dio PSE-EEko kideak: «Paris-Madril lotura indartzeaz gain, EAEko hiru hiriburuak elkarrean autonomi elkartea egituratzen lagunduko luke, metropoli bakarra baititzen». Alabaina, garbi utzi nahi izan zuen «hau ere ez dela egiten lau edo bost urtetan». Egitasmo honen aurrekontua 400.000 milioi pezetakoa (17.000 milioi libera) litzateke.

EAEko aireportuei buruz, berriz, bere guraria «Forondako aireportua eguneko 24 orduetan zabalik egotea» dela esan zuen.

Bizkaiko Diputazioak hamar hektareako landa eman dio Ziortzako kolegiatari

G. AGIRRE / BILBO

Bizkaiko Foru Aldundiak Ziortzako kolegiata ondoan dagoen hamar hektareako landa eman dio Bilboko elizbarrutiari. Jose Alberto Pradera diputatu nagusiak eta Juan Maria Larrea Bilboko gotzainak landaren emate eta jasotze akordioa sinatu zuten atzo.

Landaren ematea Ziortzako kolegiata berreskuratzeko proiektu orokorraren barruan kokatzen da. Praderak adierazi zuenez, «kolegiatari bere ingurune propioarekin osotasun zentzua ematen diogu landa honekin».

Bilboko elizbarrutiak komunitate zistertarraren esku utziko ditu landa hauek, kolegiata eta berau osatzen duten eraikuntzak. Larrea gotzainak azaldu zuenez, «landa hauek kontenplaziozko komunitatearen garapen monakala bermatuko dute. Dagoneko, Ziortzak monastegi au-

tonomoaren izaera kanonikoa berreskuratzeko behar adina azpiegitura badauka».

Bilboko gotzainak jakinarazi zuenez, Ziortzako kolegiatan gaur egun lau monje zistertar daude eta abuztuaren 15ean orain La Olivako monastegian dauden beste bi nobize izango dira. Orduan, kolegiata monastegi bihurtzeko eskaera egingo diote Erromari. Eskaria onartuz gero Ziortzakoa Bizkaiko lehen gizonezkoen monastegia izango litzateke.

Bestalde, Aitor Esteban Diputazioko bozeramaileak astearteko Gobernu Kontseiluak onartutako gaien berri eman zuen atzo. Besteak beste, Diputazioko exekutiboak oniritzia eman zion Bilboko ekialdeko saihesbidean La Herradura eta Ibarsusiren arteko tramo berriaren trazaketa proiektuari. 27 hilabetetan egitekoa da proiektua eta 2.485 milioi pezetako kostua izango du.

ORDIZIAKO AZOKA

Izotzak jeneroa gutxitu du

ANA IRASORTZA / ORDIZIA

Azken egunotan eginiko izotza tarteko, zenbait baratza hondatu egin dira, eta postuetan ere nabaritzen zen hori, ohi baino jenero gutxiago baitzegoen berrietan. Negutegietara ere sartu izan da izotza.

BARAZKIAK:

Bertako frutari dagokionez, ez zen berrikuntzarik izan prezioetan. Bertako barazkietan, berriz, patata 70-75ean, porru sorta 125-200ean eta borraia 40-50ean. Atxikoria 50-60an, baratxuri burua 25-35ean, aza 50-100ean, Tuterako orburua 50-60an, azalora 100-175ean, lonbardar azak 60-75, eskarola 60-70 eta letxua 60-75. Azelga sorta 40-60an, tipulinarena 40an, apioarena 5-15ean, tipularena 60-100ean, espinakarena 50-75ean, erremolatxarenma

40-50ean eta azenarioarena 50-75ean. Indaba zuria 700-800ean kilo, beltza 800-1.100ean, kalabaza 100-150ean, Brusselako azak 250-300ean. Baba txikia 150-260an.

Kanpokoetan, bi produktu merketu ziren: marrubia 650era jaitsia zegoen eta kardo 250-300era. Horrez gain, bi jenero berri ikus zitezkeen: endibia (175ean sorta) eta baratxuri freskoa (150ean sorta). Beste zenbait produkturen prezioak dexente igo ziren: orburu kilo 350ean zegoen jada, tipulin sorta 125ean, azalora bakoitza 250-300ean; kiloka saltzen diren artean, baba 250ean, patata 80-90ean, piper gorria 275ean, tomatea 250ean, lekak 550-600ean eta azenarioa 100ean.

ESKELAK

**Felisa
Mendiola
Ereñaga**

Basaurin hil zen 64 urte zituela.

*Urak dakarrena
urak daroa
zuk emandakoa
gurekin gelditzen da.*

BOLINTXO AEK EUSKALTEGIA

Basauri, 1995eko urtarrilak 18.

HILDAKOAK

ARABA

■ GASTEIZ Mari Vazquez Vazquez, 60 urte. Dionisia Meana Aguaillo, 89 urte.

BIZKAIA

■ BILBO Fernando Bezi Artetxe, 60 urte. Fabian Gorostiza Lopetegui. Gabino Irastorza Latxa, 90 urte. Alicia Ruiz Trueba, 85 urte. Maria Teresa Enriquez Esnaola, 85 urte. Maria Mercedes Lekuona Nieto, 54 urte. Maria Angeles Perez Larunbe, 74 urte. Florentino Hernandez Velasco, 64 urte. Jose Maria Alonso Aranguren, 67 urte. Maria Carmen Olea Alkorta, 65 urte.

■ AREETA Jose Luis Bajo Navarro, 76 urte. Jose Maria Ruiz Ortiz.

■ ARRIGORRIAGA Juan Cruz Agirre Anza, 83 urte.

■ BAKIO Maria Isabel Uriondo Astoreka, 65 urte.

■ BALMASEDA Liborio Izaguirre Iglesias, 77 urte.

■ BARAKALDO Juanita Alvarez Uriarte, 97 urte.

■ GETXO Francisco Quintana Ozamiz, 72 urte. Jose Luis Bajo Navarro, 76 urte.

■ GORDEXOA German Allende Alonso, 86 urte.

■ LOIU Maria Dolores Zarraga Bilbao, 67 urte.

■ MEÑAKA Santos Elorriaga Torre, 73 urte.

■ MUNGIA Justa Orbe Urrutia, 82 urte.

■ PLENTZIA Soledad Orue-Etxebarria Gangoiti, 88 urte.

■ SANTURTZI Santiago Ruiz Velasco, 77 urte. Eugenio Sanz Sanz, 64 urte.

■ ZORNOTZA Antonio Salazar Larrañaga, 58 urte. Matias Legorburu Uriarte, 70 urte.

GIPUZKOA

■ DONOSTIA Inaki Abalde Kalparsoro, 44 urte. Jose Antonio Almandoz Almandoz, 65 urte. Felipa Martinez Fernandez, 94 urte.

■ ANOETA Francisco Goikoetxea Mariezkurrena, 57 urte.

■ AZPEITIA Manuela Aizpuru Lesaka, 83 urte.

■ ERRENTERIA Jose Lopez Muñiz, 71 urte.

■ ITZIAL Jose Fernando Salegi Eizaguirre, 85 urte.

■ USURBIL Jose Izaguirre Aldabalde, 73 urte.

■ ZARAUTZ Micaela Aizpuru Gaztañaga, 82 urte.

■ ZIZURKIL Antonio Mendizabal Alberdi, 67 urte.

LAPURDI

■ BAIONA Maurice Ducarme, 68 urte.

■ ANGELU Pierre Lasserre, 74 urte.

■ DONIBANE LOHIZUNE Catherine Amestoi, 93 urte.

■ MIARRITZE Andre Junca, 89 urte.

■ SENPERE Jean Olhats, 84 urte.

NAFARROA

■ IRUÑEA Paulina Gonzalez Santo Tomas, 72 urte. Teodora Urtasun Ercilla. Jesus Lazaro Herze, 84 urte. Maria Jesus Zabal Osas, 88 urte.

■ ALTSASU Luis Zelaia Goikoetxea, 67 urte.

■ AZKOIEN Francisco Asin Sola, 79 urte.

■ BARAÑAIN Aurelio Roncero Crespo, 87 urte.

■ KORELLA Victoriano Baigorri Simon, 60 urte.

■ LIZARRA Elias Bengoetxea Miranda, 82 urte.

ESKELAK

ESKELAK

**ARRATSEKO 7AK
ARTE HARTZEN DIRA:
(943) 300 222**

■ Milaka soldadu daude munduan barreiatuak NBERen bake-misioetan. Zenbait troparen artean HIESari buruzko jarrera tinkorik ez hartzeak HIV birusa gehiago zabaltzea lagun dezake.

Nazio Batuen tropak amildegiairenen ertzean

Bakea segurtatu ez eta beste miseria batzuk zabal ditzakete bake misioek

SUE MONTGOMERY / PANOS

HIES adituen eta Nazio Batuen Erakundearen pertsonal militar

ohiaren aburuz, NBERen bake-tzaileek HIV eta HIES zabaltzen lagun dezakete laguntzera doazen gerrak astindutako estatuetan, NBEk bere soldaduei informazio eta entrenamendu egokia ematen ez dielako.

NBEk soldaduen jatorrizko 75 estatuetako bakoitzaren ardura pean jartzen du HIESari buruzko informazioa ematea eta ondorioak, noski, oso aldakorak dira. Une honetan 16 bake-misio dago munduan eta horietako batzuk HIV asko dagoen tokietan.

NBERen bake-misioek erakundearen beste agentzia batek 1993an eginiko txostenari jarraionik ez diotela egin dirudi. Txosten horretan, Kanboian 1992an HIESa hamar aldiz biderkatu zela adierazten zen. Urte hartan, NBERen 22.000 soldadu iritsi ziren bertara.

NBERen Gizarte-garapenerako Ikerketa-institutuak dioenez nahikoa lanik ez da egin NBERen pertsonala entrenatzen eta disziplinatzen eta gainera, tropari dibertimendua koartelean eskaini behar zaiola gaineratzen du. Bestetik, soldaduei HIVaren testa bake-misioan sartzean eta irteetan egin beharko litzaiekeela azpimarratzen du.

Gomendioak inplementatzeko planik ez dago, Haitira bidaliko diren soldaduei aplikatzeko. Jakina da bestetik, HIES eta HIV ratioak oso handiak direla.

NBERen bake-operazioetako bozeramailetako batek, Fred Echard-ek hain justu, soldaduei sexuaren bidez transmititzen diren gaixotasunei buruzko eskuliburu bat prestatzeaz dagoela adierazi du. NBEk arazo horri buruz egin dezakeen gehiena dela azpimarratu du.

«NBE oso txikia da bake-misioetan ari diren milaka soldaduen entrenamendua bere gain hartzeko», esan du. «Ahalmenik ez dugu eta gobernuen lanaren menpe gaude. Gainera, ez gabilza kontrolatzen».

Lewis Mackenziek, erretiratutako brigada-jeneral kanadarrak, tropen agintea izan zuen Jugoslavia Ohian eta NBERen kritiko garratza da. Eskuliburuaren arazoa soldadu askok irakurtzen ez dakitela da. Bere aburuz, NBEk sistemaren bat beharko luke soldaduak ondo entrenatu dituzten kontrolatze-ko.

NBERen soldaduak Phnom Penhgo prostituzio-etxe bateko atarian.

Harvard unibertsitateko Nazioarteko HIES programaren zuzendariak, Daniel Tarantola doktoreak, zera dio: Ruandan eta Jugoslavia Ohian HIESa zabaltzea ezin zaiela NBERen tropei soilik leporatu, nahiz eta beren papera ere jokatzaren duten horretan.

«Gerrak jotako tokietan, emakumezkoek arazo larriagoak dituzte bizirauteko, beraz sexua saltzen hasi behar dute bizirauteko beharrak eskuratzeko», dio. «Militarrak bertan egoteak sutarra egurra botatzea da, dirua eta boterea duten gizonezko asko

juntatzen direlako».

Phnom Penhgo emakume-elkarte baten arabera bertako prostitutak 6.000 izatetik 10.000 izatera pasa ziren 1991. urtean. NBEk prostituzioa emendatzea espero bazuen ere, proportzioak harritu egin du.

Arazoak beste aurpegi bat ere badu. Bake-misioetako soldadu asko Sahararik hegoaldeko Afrikatik edo Asiaren hegoekialdetik datoz eta bertan munduko 17 milioi HIV kasuen lau bostenak daude. Zenbait estatutako liderak oso alarmaturik daude eta NBERi zenbait estatutako solda-

duak bake-misioetatik kentzea eskatu diote. Esaterako, Kroaziako gobernuak Nigeriako soldaduen beldur zegoen, Mackenziek esaten duenez.

Tarangola doktoreak zera iradokitzen du: misioan zehar soldaduei sexu-hezkuntza eta kondoiak eman behar zaizkiela hedatu baino lehen. Izan ere asko HIESa nagusi eta hezkuntza eta kondoiak urriak diren estatutatik datoz. Gainera bertako populazioari ere HIESa aurrikusteko programa aplikatu beharko litzaioke, beraien segurtasuna areagotu ahal izateko.

Zoom

81 urte

■ Plazaola trenbidea historia da jada. Errepidearen zurrunbilak eta utzikeriak ito zuten 1950aren bukaeran. Gaur bere eguna da. Laurogeita bat urte beteko zizutkeen, San Sebastian bezpera batean fiu-fiuka abiatu baitzen tren kuttun eta maitagarria.

Zetiaz-Elhuyar -EN LANKIDETZAZ OSATUTAKO ORRIALDEA

Laburrak

HIESa Kenian

■ HIESaren Kontrol-batzordeak aditzera eman duenez, HIESak 50.000 lagun hil ditu joandako zortzi urteotan Kenian. Horietako % 70 jende gaztea zen. Uste denez, 1,2 milioi keniar inguru seropositibo da eta gaurtik aurrera hilkortasuna asko hazi daiteke. Hamar mila lagunetik gora hilko omen da urtero. Bestetik, arazoa ekonomikoa ere bada, heriotza bakoitzaren kostua 12.200 dolar ingurukoa da eta.

Bizi-itxaropena

■ Zanziako bizi-itxaropena behera etorriko da datozen urteetan. 1990ean 51 urtekoa zen. 2001.ean 42,6 urtekoa izango da. Horixe dio behintzat HIESaren eragin sozio-ekonomikoa egin den azterketak. Galera horren eragile nagusia HIESa izango da, dagoneko 50.000 lagun hil dituen eta 16 eta 44 urte bitarteko jende askori eragiten diona. Zanziako osasun-egoera orokorrak hobera egingo badu ere, HIESak eragindako joerari ezin izango dio aurre egin.

HIESa Tunisian

■ Tunisia txanponaren beste aldea da. Izan ere, 504 HIV kasu baino ez dira orain arte detektatu. Urtero 70 kasu berri detektatzen dira eta horietako 20 azerrian kutsatu ditu birusak.

Ekitaldiak

Karlos Santamaria Ikerketa-saria

■ Donostiako Euskararen Udal Patronatuak Karlos Santamaria Ikerketa-saria antolatu du, giza zientzia, zientzia edota teknologiarren alorreko euskarazko ikerketa-lanak bultzatu eta saritzeko.

Informazio gehiago nahi duenak Euskararen Udal Patronatura jo dezake: Konstituzio Plaza 6, 20003 Donostia.

Bilboko Burtsak lehenengoz banatuko ditu dibidenduak % 18 hazi ondoren

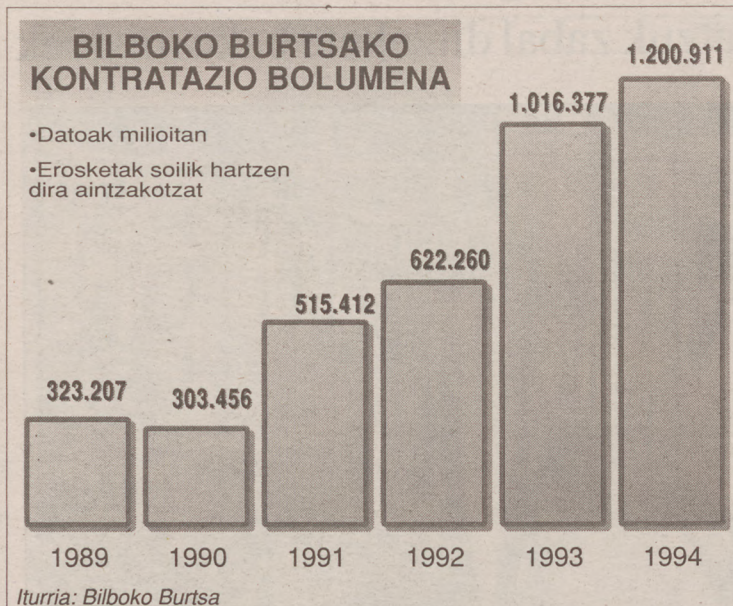
Iazko ekitaldian Estatuko bigarren balore merkatu gisa sendotu zen

Bilboko Burtsak 1994ko ekitaldiaren kontura dibidenduak banatuko ditu aurten lehenengoz, kontratazio bolumenaren % 18ko hazkundera izan ondoren. Madrilgoaren atzetik Espainiako bigarren burtsa izan da iaz ere Bilboko, hirugarren urtez jarraian. Bestalde, errenta finkoan «baztertuta» dagoela salatu dute bertako arduradunek.

M. ARREGI / **BILBO**

Guztira kontratazio bolumena 1,201 bilioi pezetakoa (50.000 milioi libera) izan zen 1994an, erosketa arloa bakarrik kontuan hartuta. Emaizta honen arabera iazkoan % 18ko hazkundera izan zuen Bilboko Burtsak. Erosketa eta salmentak zen- batuta kontratazio bolumena 2,426 bilioira iritsi zen % 14 hazi ondoren.

Jose Luis Danborenea Bilboko Burtsako kontseilari-zuzendari nagusiak 1994ko emaitzen aurkezpena egin zuen, zerga aurretiko irabaziak 150 milioi pezetatik gorakoak direla aurreratuz. Horrela, dibidenduak banatzeko moduan dago burtsa, eta akziodunen batzarrak apirila baino lehen erabakiko du zenbat ba-

natuko den. Espainiako lehen burtsa izango da dibidenduak banatzen dituen.

EUSKOBONOAK BAZTERTZEAREN KONTRA

Erakundeko zuzendaria- ren arabera, Bilboko Burtsaren hazkundera errenta aldakorrean izandako emaitza onek bultzatu dute. Errenta aldakorreko kontratazioak % 61 egin du gora azken urtean erosketetan, 886.561 milioi pezetara iritsiz. Emaizta honekin Bilboko balore merkatuak aurre egin die errenta finkoan izan dituen emaitza kaskarreki.

Errenta finkoan 314.350 milioi pezetako kontratazio bolumena izan da erosketetan, hau da, 1993an baino % 24 txikiagoa. Jaitsieraren arrazoiak azaltzeko orduan Bilboko Burtsan kotizatzen duen Eusko Jaurlaritzako zor publikoari ezarri zaion desabantaila azpimarratu zuen Danboreneak. Estatuko zor publikoa Espainiako Bankuak kudeatzen du eta ez du horregatik inolako komisio ordainketarik eskatzen. Euskobonoen kasuan, Bilboko Burtsan kotizatuz Espainiako Balore Merkatuen Batzordeari komisioa ordaindu behar zaio.

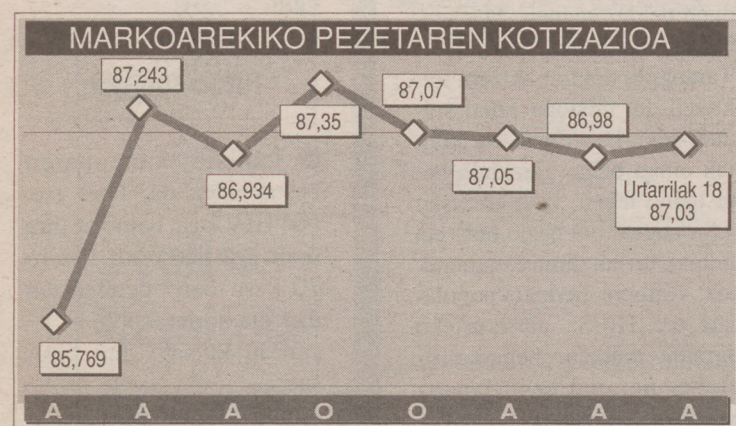

Jose Luis Danborenea. X. SIMAL

«Normala denez inbertsoreek errentagarritasun handiena kostu baxuenarekin bilatzen dute, eta ildo horretan Estatuko zorrak abantailak ditu» esan zuen Bizkaiko balore merkatuko lehen-dakariak.

Euskobonoek dauzkaten komisioak ordaindu behar diren aurka agertu izan dira sarritan bai Gasteizko Administrazioa bai Bilboko Burtsa, baina orain arte ez dute ezer lortu. Bi erakundeek Euskobonoei komisioa kendu edota Espainiako Bankutik bideratzen diren operazioei ere jar- tzea proposatzen dute.

Merkatuek egonkor segitzen dute beren ahultasunean

MADRIL

Pezeta egonkor mantendu zen atzo bere ahultasunean. Diru merkatuko ekitaldiaren bukaer- ran pezetak 87,03 kotizatu zuen markoaren aldean, truke balioak 0,1 galdu eta gero (herenegun pezetak 86,93 kotizatu zuen).

Espainiako Gobernuak ez dago prest pezetaren kotizazio hau onartzeko eta ahal duen guztia egingo du truke merkatuetan pezetaren balioa igotzeko, Pedro Solbes ministroak iragarri due- nez. Horren ustez, inbertsoreek «gutxietsi» egiten dute pezeta.

Gobernuak arriskutsua deritzo markoa 87 pezetan trukatzeari eta kotizazioa igo egin nahi dute, posible balitz markoko 85 peze- taraino, besteak beste, baliogu- txitzeak «inflazioa inportatzea» ekar lezakeelako, alegia atzerri- ko produktuak garestiagoak izango liratekeelako Espainiako Estatuan eta horrek inflazioa gorantz bultzatuko lukeelako.

Bestalde, baliteke pezetaren ahuleziak interes tasa ofizialen gorakada eragitea, eta hori ere arriskutsua izango litzateke ekonomia- ren hazkunderako.

Burtsetan atzo goizean izan-

dako galerak arratsaldean be- rreskuratu ziren, nahiz eta zen- bait adituk berreskurapen hone- tan gehiegi ez sinetsi, «laguntza instituzionalak» argudiatuz.

Madrilgo burtsa 0,32 igo zen eta 282,22 kotizatu zuen atzo. Bilbokoak, berriz, 0,6 irabazi zuen ekitaldiaren amaieran eta indize orokorra 376,82an kokatu zen.

Aditu mesfidati hauek ziurtzat jotzen dute Espainiako Gober- nua, lasaitasuna lortzeko zabal- dutako mezu guztiez gain, mer- katu guztietan esku hartzen ari dela, Espainiako Bankuaren eta enpresa publikoen inbertsioen bidez, merkatu hauen behe- rakada eragozteko.

Baliteke laguntza hauei esker egonkor mantentzea merkatu hauek, aurreko asteetako gora- behe- ra eta tentsioen ostean. Hala ere, inbertsoreek ez dute oraindik apustu egiten burtsaren alde, nahiz eta saltzeko «sukarra» oraingo- z amaitu den.

Zor publikoak ere berresku- rapenerako joerari eutsi zion atzo, errentagarritasuna gutxi- tuz. Bankuen arteko merkatuan ere interesak zertxobait jaitsi zi- ren.

LABURREAN

BRUSSELAk bolantak debekatzea aztertuko du

Datozen hiru urteetan bolanten erabileraren aldeko proposamena atzera botatzearen «hipotesia» aztertzen ari da Emma Bonibo Europako Batasuneko Arrantza komisaria, honek Josu Jon Imaz EAJko eurodiputatuari atzo adierazi zionez. Europako Parlamentuak bolanten aurka onartu zuen ebazpena gehitu nahi dio Boninok sarean erabilerari buruzko araudi proiektuari •

AZNAR Siderinsako kideekin bilduko da gaur Donostian

Jose Maria Aznar PPko lehendakaria Siderinsa enpresa siderurgikoen elkarte-ko ordezkari-ekin bilduko da gaur Donostian. PPko buruzagiek eta siderurgia pribatuko enpresa garrantzitsuenetako arduradunek sektorearen egoera eta arazoak aztertuko dituzte. Bileran PP alderdiak sektore ezberdinetako ordezkari-ekin egingo dituen topaketan barruan egingo da •

HONDARRIBIKo flota portuan da eguraldiagatik

Hondarribiko baxurako lota portuan dago iragan astelehenetik, itsaso zakarra dagoela-eta arrantza egitea arriskutsua delako. Hondarribiko ehun bat untzik legatza eta txitxarroa harrapatzen hasi behar dute, baina urte hasieratik zenbait aldiz atzeratu behar izan dute eguraldi txarra dela-eta •

RENFEK saltokiak zabalduko ditu geltokietan

Renfek saltokiak jarriko ditu 71 tren geltokitan, hain zuzen ere Espainiako Estatuko aldiriko eta abiadura handiko sareetan sartuta ez dauden geltokietan. Hauen inguruetan hamasei milioi pertsona bizi dira eta horrek «negozio aukera handia dakar», konpainiako zuzendaritzak jakinarazi duenez •

Egunkariako

Baionako ordezkari- tza-
aldi baterako **KAZETARIA**
behar du.

Interesatu- e-
k-
deitu

Baionako 59 59 35 75

zenbakira.

CCOOk lan erreformari aurre egin nahi dio aurtengo negoziazioetan

Eduardo Garcia da sindikatu horretako Gipuzkoako arduradun berria

CCOOk lan erreforma sartuko du aurtengo negoziaketa kolektiboan, erreforma honen «eragin kaltegarriari aurre egiteko», batez ere lan kontratazioari dagokionez, Santiago Bengoa CCOOk Euskal Autonomi Elkarteak idazkariak atzo Donostian jakinarazi zuenez.

DONOSTIA

Eduardo Garcia sindikatuko Gipuzkoako arduradun berria aurkeztu zuen atzo Santiago Bengoak. Garciak orain arte karguan egon den Ovidio Campello ordezkatzeko du, azken honek arrazoi pertsonalak eta laboralak direla medio dimisioa aurkeztu eta gero.

CCOOk aurtengo negoziaketa kanpainarako finkatu duen helburu nagusia enpleguaren sorrera dela aurreratu zuen Bengoak. «Baina enplegu egonkorra eta kalitatezkoa», zehaztu zuen, «prozesu produktiboak hobetu eta enpresen lehiakortasuna hobetzeko balioko duena».

Sindikatuak idazkariak gogoratu zuenez, Espainian iaz sortutako lanpostu guztietatik % 2 soilik izan ziren finkoak, eta gailentzekoak behin-behinekoak izan ziren, azken hauek aurreko enplegu finkoa ordezkatu dute.

Eduardo Garcia CCOOk Gipuzkoako arduradun berria aurkeztu zuen Santiago Bengoak.

Horregatik, CCOOk lan erreformaren jarraipen zorrotza egingo duela ziurtatu zuen Bengoak, aldi baterako eta aprendiz kontratuei dagokionez batez ere.

Sindikatu honek aurtengo ekitaldirako daukan beste helburuak negoziaketa kolektiboa langileen formakuntza iraunkorrari lotzea eta negoziaketa razionalizatu eta berrantolatzea izango dira, hitzarmen kolektiboen sakabanatzea eragozteko.

Soldata errebindikazioei dagokionez, CCOOk langileen eros-ahalmena hobetzeko lehentasuna du, enpresariak ere irabaziazioan.

baziak izaten ari diren garai honetan. Oraingo enpleguari eutsi, lanpostu berriak sortu eta enpresen nahiz sektoreen egoera ekonomikoa onak lehentasuna izango du sindikatu honentzat.

Hauteskunde sindikalei buruz, Bengoak ziurtatu eman zuen Euskal Herrian lau aukera gautuko direla: ELA, CCOO, UGT eta LAB sindikatuena. Lau sindikatuok «ahaleginak egin behar dituzte negoziaketa kolektiboari batasunean ekiteko, langileen eskubideak hobeto defenditzeko» esan zuen.

Eusko Jaurlaritzaren progra-

ma ekonomikoa ere aipagai izan zuen Bengoak. Programa hau «kontinuistatzat» jo zuen, Epe Erdiako Egitasmo Ekonomikoan oinarrituta egoteagatik. Gasteizekin akordioak lortu eta Industri Politikarako Mahaia indartzea ezinbestekotzat jo zuen Bengoak.

Felipe Gonzalezek ez duela ekonomiaren suspertzeko behar den egonkortasuna ematen ziurtatu arren, eskuineko indarretan ere konfiantzarik ez duela aitortu zuen CCOOk idazkariak.

Garnacho: «Ez dut oztoporik jarriko UGTko arazoak konpontzeko»

IRUÑA

Manuel Garnacho UGTko Eraikuntza sektoreko idazkariak atzo Iruñean adierazi zuenez, Candido Mendez idazkari nagusiari ez dio zuzendari-tzako arazoak konpontzeko oztoporik jarriko. Baina era berean, «UGTren 'etxea' erakitzeko materialik edota eskulanik» ez duela eskainiko ziurtatu zuen.

Garnachok langileen heziketa eta birziklatzeari buruzko jardunaldietan hartu zuen parte atzo. UGT sindikatuko hiru buruzagiek dimititu nahi ez dutela-eta eta sortu den krisiari irtenbidea bilatzeko Garnachok laguntza eskaini dio Mendezi, «baina bakarrik azken kongresu konfederalean onartutakoa indarrean jartzeko». Sindikatuko egungo zuzendaritzaren gestioari dagokionez, «laguntza eskaini izanak ez du esan nahi sinesten ez dugun 'etxe' baten berreraikuntzan parte hartuko dugunik» esan zuen Garnachok.

UGTko kidearen iritziz Espainiako hurrengo hauteskundeetan PP alderdiak irabaziko balu «kaltegarria» litzateke langileen interesentzat.

LABek ere erreformaren eragina arindu nahi du lan hitzarmenen negoziazioan

A. UNANUE / IRUÑA

Nafarroako LAB lan merkatuaren erreformaren eragina gutxitzen saiatuko da aurtengo lan hitzarmenen negoziazioan. Andoni Barbarin sindikatuko ordezkariak atzo adierazi zuenez, erreformaren ondorio larrienak lan hitzarmenetatik kanpo uzten ahaleginduko dira eta aldi berean hitzarmen probintzialak (ez estatutalak) defendituko dituzte. Soldatai dagokionez, Kontsumorako Prezioen Indizea gehi bi puntuko igoerak eskatuko ditu LABek.

Iaz 21 lan hitzarmen sinatu ziren Nafarroan. Beste zazpi izenpetzeko gelditu ziren eta horiei 1995ean negoziatu beharreko 27 lan hitzarmenak gehitu behar zaizkie.

Barbarinen arabera, iazko negoziaketan eragin desberdina izan zuen lan merkatuaren erreformak. «Grafikagintzan, esate

baterako, langileen batasunari esker lan hitzarmen duina lortu zen. Beste zenbait sektoretan berriz langileak zatitzea lortu zuten enpresariak. Hori gertatu zen adibidez oihaltzari-merkatari-tzan», adierazi zuen sindikatuko ordezkariak.

Aurtengo negoziatzearen eragin gutxitzeko premia azpimarratu du LABek, erreforma indarrean sartuz gero haren ondorioak leuntzea ezinezkoa izango delakoan. Ahalegin honetan gainerako sindikatuak laguntza izatea espero du LABek. Hori dela eta, batasunarako dei egin die, beti ere helburu jakin batzuen inguruan ados jarri beharko dutela ohartarazi ondoren.

Aipatu puntuekin batera, enpleguaren sorrera, lan orduen murrizketa, behin-betiko lanpostuen defentsa eta 'zarama-kontratuen' desagerpena izango dira LABen helburuak aurtengo

negociazioan.

Metalgintzako lan hitzarmena garrantzitsuenetakoa da Nafarroan, 26.000 langileen gainean duelako eragina. Sektore honen hitzarmena negoziatzeko mahaia heldu den astean osatuko da seguruenik. Ramon Lasheras LABeko Metalgintzako arduradunak azaldu zuenez, sindikatu hori subkontratuak eragozten ahaleginduko da eta urteko 15 lan ordu gutxiago izateko eskatuko du. Gutxieneko soldadari lotuta dauden langileentzat % 8ko soldata igoera defendituko du eta gainerakoentzat, berriz, KPI gehi bi puntuko.

Hauteskunde sindikalei dagokionez, orain arteko emaitzak «onak» direla adierazi zuen Barbarinek. Honen arabera, «sindikatu abertzaleak gorantz doaz Nafarroan, seguruenik bertako arazoei sindikatu estatalek baino kasu handiagoa egiten diegula».

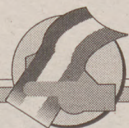
EUSKAL
onbola

AUTOAREN ZENBAKI SARITUA

165.427

O H A R R A:
Otsailaren 3a arte izango du balioa zenbaki honek.

Lehendakaritzarako hauteskundeak

Frantziako Errepublikan

Hasitako lanari eusteko asmoarekin hautagai deklaratu da Balladur

«Frantziar gehienak elkartuta, erreformak egiten jarraitzeko» helburua dauka

Edouard Balladur Frantziako lehen ministroak atzo iragarri zuenez, lehiatu egingo da hurrengo apiril eta maiatzaren egingo diren Errepublikako Lehendakaritzarako hauteskundeetan, «frantziarrak elkartzeko, abian jarritako erreformak aurrera bultzatzeko eta Europar eta mundu zabalean Frantziaren eragina berrindartzeko». Frantziar guztientzat gobernatu gogo duela adierazi du Balladurrek, bera ez dela alderdi bateko hautagaia azpimarratuta.

ALLANDE SOKARROS / BAIONA

«Ez naiz alderdi bateko hautagaia; nire gogoia da frantses gehienak elkartzea, tolerantzia, irekitasun eta bestearen begirunearen inguruan; frantses guztientzat gobernatu gogo dut, bereizketa eta bazterketarik gabe; konfiantza ematen badidazue, nazio osoaren alde beteko dut nire kargua», hori izan zen, laburbilduta, Edouard Balladur gobernuburuak presidentzialetan hautagai izango dela iragartzeko hitzaldiaren edukia. Hitzok, atzo eguerdiko 13.00etan, Matignonen, gobernuburuaren egoitzan, Edouard Balladurrek egindako zortzi minutuko deklarazioan esan zituen. Iragarpen hauek, ordea, ez zuen inor ezustean harapatu, aspalditik nabari baitzen lehen ministroa presidentzialetan lehiatzeko asmotan zebilela.

Hain zuzen, bere hitzaldiaren lehen zatian, Errepublikako lehendakari bihurtzeko gogoia azken hogeitaz hilabeteotan gobernuburu gisa daraman jokabidearen jarraipen bidezko aurkeztu zuen Balladurrek; izan ere, lehen ministro kargua 1993ko martxoan onartu zuen, eta ordutik «erreformak egiteko ahalegina sekulakoa izan da, honelako epe labur eta baldintza zailetan» irizti zion, «frantsesen zerbitzuan eta batez ere biziaren gogorra gehienik pairatzen dutenen onurako, lan handia egin dugu» gehitu zuen Balladurrek. «Gaur egun, lehendabiziko emaitzez jabetzen ari gara; gure herria sendotzen ari da eta aurrerabideari eusten dio» baieztatu, eta «oinarri hauetan bermatuz, aurrera jo behar dugu, etorkizunari hobeki

Gobernuburuaren egoitzan, egin zuen deklarazioa Balladurrek.

AP

egokitzeko gisan» zehaztu zuen Frantziako lehen ministroak.

HAUSTURARIK GABEKO ALDAKETAK

Edouard Balladurrek azaldu-tako asmoetan, Errepublikako Lehendakaritza-

rako hauteskundeetan lehiatzeak helburu argiak dauzka, hala nola «aurrerakuntza eta justiziaren sendotzea, langabeziaren murriztea, lanerako hobeki prestatuko duen hezkuntza eskaintzea gazteriari, gure lurraldearen an-

tolatzea desegin gabe, gizarte modernoak eragindako gaitzak pairatzen dituztenen babestea, mundu zabalean Frantziaren lekua suspertzea eta bereziki Europaren aurrerabidearen eragile jartzea, Frantzia bakearen zerbitzari hoberena izan dadin». Alabaina, horren guztiaren lortzeko, nahitaezko baldintza bat badela irizti dio Balladurrek, hau da «frantziarren bategitea». Horren bermatzeko «aldaketak egin behar dira, baina hausturarik sortu gabe, elkarriketaren bitartez, onespena eta bategitea lortuz».

Hasiko den hauteskunde kanpaina duintasunez igarotzeko gisan, hiru irizpide hartuko ditu kontuan Balladurrek, «positiboa, lasaia eta baikorra» izatea, alegia. «Positiboa, zeren denok elkarrekin erabaki behar baitugu zein diren premiazko erreformak; lasaia, nola ez, Errepublikako lehendakariaren izendatzea, nazioaren etorkizuna finkatzen duen funtsezko aukera baita, eta baikorra baita ere, frantziarrek, eta bereziki gazteriak itxaropenari heldu behar baitiote berriro» zehaztu zuen gobernuburuak. Bere ustez, «Frantzia herri handi bat da» eta «frantziarrak populu handi batekoak dira eta hoberenera jotzeko gai dira, bide honetatik ibiltzeko ahalak emanak zaizkienez gero». Oron buru, «hautagai nago, Frantzia, hurrengo menderako egokitzeko, bere ahalbide guztiakin bertan sar dadin eta frantziarren baitan itxaropena berpizteko» azaldu zuen Balladurrek.

Zortzi minutuko deklarazioa egin zuen Balladurrek.

REUTER

LABURREAN

EURIARI esker 14 sute amatatu dira Asturiasen

Herenegun gauean artean isiotuta zeuden hamalau sute itzali zituen atzo euriak. Hegoaldeko haize gogorraren eta euri faltaren ondorioz, sute ugari piztu ziren herenegun Asturiasko basoetan; hogeitaz bat suhiltzaileen arabera. Hala ere, herenegun gauean egin zuen euriari esker ez zen ezbehar larririk jazo, suteak itzali baitzituen.

ANDALUZIako lehortea gero eta larriagoa da

Espainiako hegoaldean handia da lehortea; izan ere, joan deneko hiru urteetan ez du euririk egin Andaluzian. Ur murrizketak sei bat ordukoak dira egunero. Antonio Guerrero UGTko Lurra Lantzen duten Langileen Federazioko idazkari nagusiak azaldu zuenez, «azeitunak landutako lurra eta olio sektorea egoera larrian dira ur faltaren ondorioz».

MARCOK dimisioa aurkeztu du Aragoiko Gorteetan

Jose Marco Aragoiko lehendakari eta Aragoiko Gorteetako diputatuak utzi egin ditu kargu bi horiek. Atzo bertan aurkeztu zuen dimisioa Aragoiko Gorteetan. Orain dela hamasei hilabete hartu zuen Marcok Aragoiko lehendakari kargua. Ardura hori hartu zuenetik hiru epaiketa egin dizkiote eta batzorde parlamentario bat ere osatu zuten Marcoren familiaren jabetza zein zen ikertzeko. Horrek guztiorrek, hain zuzen, eragin du Marcoren dimisioa.

HIRU lagunetik bi Gailloten alde Frantzian

Vatikanoak hartutako erabakiaren aurka daude Frantziako biztanleen % 64, hiru lagunetik bi, alegia. Jacques Gaillot Evreuxko gotzaina kargutik kendu zuten joan den ostegunean, Gailloten jarrera «aurrerakoiegia» omen delako.

Industriaren geroa gizarte eragileekin eta autonomiekin aztertuko du Gobernuak

Halaxe azaldu du Egiagarai Espainiako Industria eta Energia ministroak

Espainiako Gobernuak elkarte autonomo eta gizarte eragileekin «eztabaida zabalarari» ekingo dio Espainiako industriaren etorkizuna aztertzeko. Halaxe jakinarazi zuen atzo Juan Manuel Egiagarai Espainiako Industria eta Energia ministroak.

MADRIL

«Datozen egunetan autonomi elkarteetako Industria sailburuekin, instituzioekin, enpresari ordezkariekin, sindikatuekin eta zientzia eta teknologia arloekin bilduko da Gobernuak, dokumentua aurkezteko», adierazi zuen atzo Juan Manuel Egiagarai Espainiako Industria eta Energia ministroak. 'Espainiarako politika industrial, eztabaidarako proposamen bat' izeneko dokumentua aurkeztu zuen atzo eta aurkezpene hori egiterakoan egin zituen adierazpen horiek.

Elkarte autonomo eta gizarte eragileekin bildu ostean, beraiekin izandako elkarriketen berri dokumentu batean bildu eta Parlamentuan aurkeztuko da. Parlamentuak, halaber, berretsi egin beharko du dokumentu hori.

Egiagaray, 'Espainiarako politika industrial, eztabaidarako proposamen bat' dokumentua aurkeztzen. EFE

Halaxe azaldu zuen Egiagaraiak.

Elkarte autonomo eta gizarte eragileekin eztabaidetan hasi ahal izateko, jada eztabaidarako oinarriak biltzen dituen dokumentua eginda dagoela jakinarazi zuen. Halaber, dokumentu hori Kongresuko Industria Batzordean aurkeztu behar da lehendabizi eta, Industria eta Energia ministroak atzo azaldu zue-

nez, Batzordeari jada aurreratu dio dokumentu hori aurkeztuko duela.

Laurogeita hamar orrialdeko dokumentu horrek Espainiako industriaren garapena aztertzen du; industriaren erronkak eta aukerak, industria sendotzeko politika eraginkorra eta lehiakortasuna lortzeko estrategia aztertzen ditu. Horrez gainera,

«industriaren erronka nagusia lanpostuaren eta lehiakortasunaren gaineko azterketa sakona egitea» dela ere agertzen du dokumentuak. «Lanpostuak sortzeko ezinbestekoa da politika eraginkorrak sortzea eta indartzea, eta langabezian diren lagunei informazio eta heziketa gehiago bideratzea», gehitzen du dokumentuak.

Aznar: «Ez nago Gonzalezekin isiltasun paktua egiteko prest»

MADRIL

Jose Maria Aznar PPko lehendakariak «inor babesteko sekula indulturik» ez duela emango azpimarratu zuen atzo, eta gezurtatu egin zuen Felipe Gonzalezk krisi politikotik «ohorea galdu gabe irten dadin» isiltasun paktua egiteko prest dagoela. «Espainia krisitik irteteko edozertarako prest nago, baina ez etika politikoaren ikuspegitik zuzena ez den edo legez kanpo dagoen paktu baterako», erantzun zuen Aznarrek.

Onda Cero irrati kateari egindako adierazpenetan PPko buruzagia Gonzalezen kontrako balizko zentsura mozioari buruz ere mintzatu zen, eta une honetan hori baino eztabaidagai garrantitsuagoak badirela zehaztu: «Momentu honetan krisiari irtenbideak aurkitzea da garrantzitsua, ez zentsura mozioak aurrera egin dezakeen edo ez eztabaidatzea». Berak zein irtenbide ikusten dituen galdetu ziotenean, datozen egunotan talde parlamentario guztietako ordezkariei eskutitz bana bidaliko diela jakinarazi zuen, eta bertan hauteskundeak aurreratu edo zentsura mozioa babestu beharra azalduko duela zehaztu.

Herenegun, zentsura mozioak aurrera ateratzeko adina babesik ez duela konfirmatu ondoren, aukera hori alde batera baztertu duela jakinarazi zuen Aznarrek.

'Roldan auziari' lotuta espediente ireki dio Goardia Zibilak Manuel Llaneras jeneralari

MADRIL

'Roldan auzia' dela eta, Goardia Zibileko Zuzendaritzak espediente diziplinarioa zabaltu dio Manuel Llaneras jeneralari. Luis Roldan Goardia Zibileko zuzendari nagusia izan zen garaian, Roldanen gertuko laguntzailea izan zen Llaneras jenerala. Halaber, Goardia Zibilak zabalduko espediente hori ikerketa zabalago baten zatia da eta ikerketa zabala epailearen esku dago.

Egin ez ziren hainbat erakuntza lanak ordaindu izana leporatu zitzaion Roldani orain urtebete inguru. Era berean, Goardia Zibilarekin kontratuak eta lanak egin zituzten elektronika eta auto enpresa batzuetan Roldanek kontseilari eserlekua bete zuela jakinarazi zuten. Llaneras jenerala Luis Roldan Goardia Zibileko zuzendari ohiaren laguntzailea handia zen. Hain zuzen horri helduta ireki diote espediente diziplinarioa Llaneras jeneralari.

Bestalde, Juan Jose Cobo Corces kapitainak bere buruaz beste egin baino lehen —orain hilabete

Manuel Llaneras jenerala. GEFE

pasatxo— eskutitza utzi zion bere lagunmin bati. Hori atzo eman zuten jakitera. Adierazi dutenez, Goardia Zibileko buruek erakuntza eta erosketa kontratuak nola egiten zituzten azaltzen da gutunean eta legez kanpoko lan horietaz arduratzen ziren goardia zibilen izenak ere agertzen omen dira.

'Roldan auziaz' bada beste berririk ere. Izan ere, atzo 'El Mundo' egunkariak kaleratu

zuenez, norbait ahalegin berezia ari da egiten Poliziak Roldan aurkitu ez dezan. Luis Roldan aurkitzeko lanetan ari diren polizia oztopoak jartzen omen dize-

kiete. Halaxe argitaratu zuen atzo 'El Mundo' egunkariak 'Roldan auziaz' arduratzen diren gertuko iturriek azaldukoan oinarrituta.

URTARRILAREN 21an JANVIER

18etan
Txalaparta
Bertsolariak
Hitzaldia
Aire ahizpak

21etan
TXAKUN
Canker

Lin Ton Taun
SU TA GAR

Sartzeak:
40L. aintzimatik
50L. Egun berean

Laguntzailea

Egunkaria

ARRUTA

Arraute Charritte

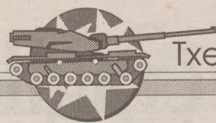
Baiona
Bidaxune
Donapaleu
bidean

Ipar Euskal Herriko
Ikasle Elkarte

Errusiaren eskuhartzea

Txetxenian

Ieltsinek Dudaievekin ez dutela sekula negoziatuko iragarri du

Errusiako Armadak entzungor egin dio herenegun iragarritako su-eten akordioari

Boris Ieltsin Errusiako lehendakariak Djokhar Dudaiev Txetxeniako agintariarekin «sekula» ez dutela negoziatuko iragarri zuen atzo Moskun, eta bide batez, bere hitzekin gobernuburu den Viktor Txernomirdinek herenegun ordezkariatza txetxeniarrarekin hitzartutako su-etena indarrik gabe utzi zuen.

MOSKU-GROZNI

Kremlinako nagusiak Dudaievekin ez negoziatzeko jarritako arrazoiak lehendakari txetxenak «bere herriaren aurkako genozidioa» burutu duela izan zen. «Ez zaitezte arduratu; egun gutxi barru konponduko da arazoa Txetxenian. Indar egiturak kate motzetik helduta dauzkat eta eguneguneko egoeraren berri jasotzen dut. Txetxenian ez da ezer serioz gertatzen nire eskuetatik iragaten ez dena» azaldu zuen Ieltsinek Moskun zenbait enbaxadoreen kredentzial gutunak jasotzeko ekitaldi protokolarioaren ondoren prentsa-erreaktibitatearen bitartez.

Ez zituen negoziazioaren ate guztiak itxi, Dudaieven «azpikoekin, unitateen buruzagiekin, klanen ordezkariarekin eta aginte ordezkariarekin» banan-banan negoziatzearen alde azaldu baitzen.

Berriro ere argi geratu da adierazpen eta ekintzen esanahia desberdina dela Kremlinaren nork hitz egiten duenaren arabera. Hala ere azken hitza Ieltsinek eta berarekin aliatu diren «gogorrek»

Txetxeniar bat Grozniko kaleetan frankotiratzaile errusiarren tiroez hilda.

VIKTOR DRATXEV / EPA

dute, herenegun Viktor Txernomirdinek gaur Txetxenian su-etena ezarriko zela iragarri arren, ondoren Txetxenian bertan dauden buruzagi militarrek halakorik ez zela izango erantzun baitzioten eta arrazoiak fronteak eman baitzien azken hauei.

ETENIK GABEKO BONBARDAKETAK

Errusiako Aire Armadako SU-27 motako hegazkinek Txetxeniako goizeko bostetan ekin zioten Grozni hiriburuaren aurkako bonbardaketari eta ez zioten amaierarik eman egun guztian zehar, bertatik iturri inde-

pendenteek azaldu zutenaren arabera. Artilleriak hiriburuko hego-ekialdeko Minutka auzoan zutik gelditzen den apurrari kupidarik gabe eraso zion.

Defenditzaile txetxeniarrak adierazi zuten, beraiek prest daude armak isilarazteko errusiarrek euren eraso egiten uzten dieten une berean, baina Armada errusiarrek ez du horrelako asmorik. Agintari militarrek «egun gutxi barru» Grozniko Lehendakariatza Jauregian, Txetxenian independentzia eta erresistentziaren sinboloa, errusiar bandera jarriko dutela diote, eta asteburua jarri dute epe bezala.

Aslan Atabaev txetxeniarrak gudarosteko buruzagietako baten arabera, Lehendakariatza Jauregia berrehun txetxen inguruk defenditzen dute barnetik, eta errusiarrek hiruehun metrora jarraitzen dute. Parlamentuaren egoitza ere txetxeniarraren esku zegoen atzo, nahiz eta tropa errusiarrek gogor saiatu diren berau hartzen. «Errusiarrek Dudaiev hil nahi dute, hala Txetxenian askatasunari amaiera emango diotela uste baitute. Oker dabil-tza, gure presidentek hiru urteotan independentziaren salda dastatzen irakatsi baitigu» esan zuen Atabaev.

Kokaliov: «Gerra konponduko bada halabeharrez hartu behar du parte Dudaievek negoziazioetan»

MOSKU

«Txetxeniako gerra irtenbidean jarriko bada, nahitaezkoa da Djokhar Dudaiev lehendakariak negoziazioetan parte hartzea». Halaxe jakinarazi zuen atzo Sergei Kokaliov Errusiako giza eskubideen komisarioak Boris Ieltsinek egindako adierazpenei erantzunez.

Kremlinako buruak Txetxeniako lehendakariarekin ez duela negoziatuko berretsi zuen atzo, eta Djokhar Dudaiev «bere herriaren kontrako genozidioaren»

erantzuletzat duela gaineratu zuen.

Interfax agentziari atzo eskainitako elkarrizketa Ieltsinen jarraitzaileentzat balio ez duela sinestazten saiatu zen Kokaliov. «Akaso Dudaievek ez dituzte tropa federalen kontra ari diren talde guztiak kontrolpean izango, baina haien hartetik gehienak kontrolatzen ditu, eta akordioek ez dute ezertarako balio izango hura kontutan hartzen ez bada», azpimarratu zuen Errusiako giza eskubideen komisarioak. Kokaliovek gertutik ezagutzen du

Txetxeniako gerra gogorra, errusiarrek eta txetxeniarrak enfrontamenduetan eman duten denbora honetan Groznin eta gainontzeko gatazkaguneetan egon baita ia gehienetan.

Eta gerrak duen itxura ikusita, Kokaliov ezkor da haren amaieraz, ez du Txetxeniako gerra aurki amaituko den esperantzarik. Errusian giza eskubideak zaintzeko ardura duen ordezkariarentzat, «desarma negoziazio gai izan liteke eta izan behar du, baina ez da Errusiako agintari federalak eta Dudaiev elkarriz-

ketan hasteko nahitaezko baldintza gisa jarri izan behar».

Kokaliov Ieltsinek berak aukeratu zuen Errusiako herri defenditzailea izateko, baina Txetxeniako krisia lehertu zenetik Kremlinako buruaren kontrarioz sutsuena bihurtu da, eta gerra hark Ieltsinen amaiera eragingo duela iritziz dio gainera. Kokalioventzat Txetxeniako gerra «Kaukasoko gerra handiaren hasiera baino ez da», eta hura osotara lehertzean Ieltsinek agintea uztea beste erremediorik ez du izango.

Osatzeko geratu da berriz musulmanen eta kroaziarren Parlamentua

ZAGREB

Berriz ere atzeratu egin behar izan zuten atzo kroaziarren eta musulmanen arteko Federazioko Parlamentua osatzeko batzarra. Ordezkariek kroaziarrek salatu zuten, agintari musulmanek federazioa euren kontrolpean hartzeko duten nahiak eragin du batzarra berriz ere atzeratu behar izatea. «Bosniako musulmanen zuzendaritzako borondatea falta da Parlamentu federala osatzeko», salatu zuen Dario Kordic komunitate kroaziarreko buruzagik.

Musulmanen eta kroaziarren arteko enfrontamenduak eten zitezen, bi komunitateetako buruzagiek federazioa osatzeko akordioa sinatu zuten Washingtonen 1994ko martxoaren 18an. Akordioari jarraiki, bat egin zuten Bosniako erakundeek, musulmanak gehienak, eta komunitate kroaziarrek aldarrikatutako 'Herzeg Bosniako Errepublikak Kroaziarrekoek'.

Kontaktua Taldeak Bosniako gerra irtenbidean jartzeko aurkeztutako egitasmoak, musulmanen (herriaren % 44) eta kroaziarren (% 17) arteko federazioak Bosnia osoko luraren % 51 hartzea aurriratu du, eta gainontzeko % 49a serbiarren esku uztea.

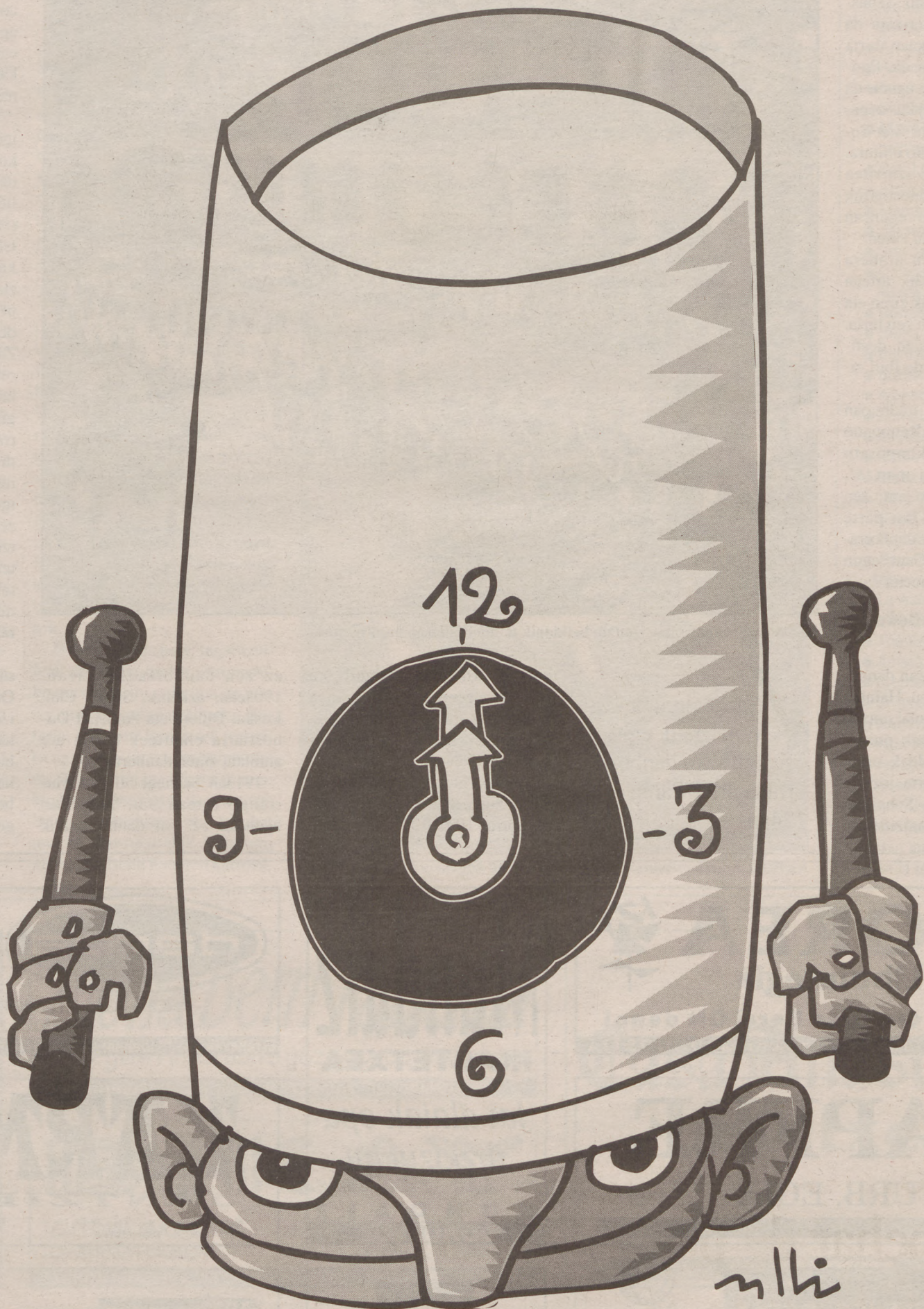
OSAKETA BIGARRENEZ ATZERATUA

«Bosniako errepublika Federazioaren gainetik jartzeko joera dute agintariak; guk ordea, Federazioa erakunde berria dela iritzien diogu», adierazi zuen Kordicek. Eta atzokoa ez da ezberdintasun horiek azaleratu diren lehen aldia. Joan den abenduan ere Parlamentuaren osaketa atzeratu egin behar izan zuten Federazioko buruzagitzan agintariak egin behar duten denborari buruz ez zirelako ados jarri.

Atzoko batzarraren aurretik kroaziarrek eta musulmanek bilera egin zuten. Kordicek atzo jakinarazi zuenez, «musulmanek Washingtongo akordioari zuzenketa bat egin behar zitzaioela exigitu zuten ultimatum modura, Federazioko agintaritzak sei hilabeteko aldatu behar dela zehazteko».

SAN SEBASTIAN

SUMARIOA Danborradaren mende eta erdiko historia. II Intxaurrendotarrek gidatuko dute haurren danborrada. III Helduen danborrada guztien ordutegiak. IV-V Urrezko danborrak Justo Segura eta Carmelo Urtzak jasoko dituzte. VI Azpeitiko danborradek urteroko zita dute. VII Arauntza elkarteak 25 urte bete ditu danborradan. VIII

Hogeita lau ordutan zehar danborrek ez dute astedenik hartuko Donostian eta Azpeitin. San Sebastianen omenez gauerdian entzungo diren lehen danbor doinuek adieraziko dute berriz ere herri honek aintzinetik errotutako tradizioak mantentzeko ahalegin berezia egiten duela. Sarriegik konposatutako doinuek kutsu berezia ematen diote egun honi. Azpeitin bada Sarriegiren urratsak jarraitzen dituen musikagilea. Bi hirietan bandera igotzerakoan jende gutxik gogoratuko du soldaduei eta ejerzitoei egiten zaien parodia honek mende eta erdiko historia duela.

TESTUAK:

Jon Olaskoaga

Danborren ordua

■ Donostiako danborradak gora-behera handiak izan ditu mende t'erdi honetan zehar. Aurreko mendean danborradekin batera, sokamuturra San Sebastian eguneko ekitaldi nagusia zen. Konpainia berriak sortuz joan ziren heinean, danborradaren garrantzia areagotuz joan zen. ■

Danborradak gora-behera handiak izan ditu historian zehar

Donostiarrentzat San Sebastian eguna oso berezia izan da betidanik. Egun honetan hiria goitik behera aldatzen da. Eguneroko bizitza gelditu egiten da Sebastian donearen jaia ospatzeko. Aspalditik dator San Sebastian eguna ospatzeko ohitura. Hain zuzen, 1597ko izurritea desagertu eta gero, donostiarrek urtero San Sebastian egunean prozesioa egitea onartu zuten.

Historilari batzuen arabera lehen danborrada 1836. urtean egin zen. Gerra garaiak ziren eta soldaduz beteta egoten zen hiria. Gazte batzuk soldaduen desfileak imitatuz kalez kale ibili ziren danborrak joz.

Danborrada hiriko tradizioan errotuta zegoen eta Raimundo Sarriegik 1861ean konposatu zuen 'San Sebastian martxa'. Bederatzi urte geroago eratu zen Union Artesana. 1871n parte hartu zuen lehen aldiz danborradan elkarte honek. Gaur egun danborradarik beteranoena da.

● Sokamuturra debekatu egin zen

XIX. mende amaieran danborrada kolokan egon zen. Hainbat kritika jaso zituen antolakuntzak urtero ekitaldi berdinak prestatzen zituelako. Jendeak ondo pasatzen zuen danborra joz eta entzunez, baina San Sebastian eguneko ekitaldi garrantzitsuen

Konstituzio enparantza izan da betidanik danborradaren gune nagusia.

✓ Sarriegiren heriotzagatik egin zen 1914ko danborrada urtarrilaren 24an.

sokamuturra zen. Izugarrizko afizioa zegoen Donostian idien aurretik korritzeko. Hala ere, zenbait ezbeharren ondorioz sokamuturra debekatu egin zen.

Erabaki hark zalaparta handia sortu zuen donostiarren artean. Ondorioz 1902, 1903 eta 1904an

ez zen danborradarik izan. 1905ean, azkenik, Sporti Clai, Euskal Billera eta Amistad Donostiara elkarrekin berriz ere antolatu zuten danborrada.

1913an Sarriegi hil zen. Hurrengo urtean San Sebastian egunean ez zen danborradarik

izan. Elkarte guztiek onartu zuten, danborrada San Sebastian egunaren ondorengo igandean egin zen. Urtarrilaren 20an, elkarte guztiak bilduta, herri omenaldia egin zitzaion Sarriegiri.

1924an lehen aldiz bandera igoera egin zen udaletxeko balkoian. 1927an lehen aldiz haur danborrada egin zen. Euskal Billarak hartu zuen bere gain haurren danborrada antolatzea. Udaletxea Alderdi Ederren kokatzen zen, kasinoaren edifikazioan. 1947an banderaren igoera bi aldiz egin zen. Lehena Alderdi Ederren eta bigarrena Parte Zaharrean. Hamar urte geroago ohitura berria estreinatu zen: banderaren jaitiera egitea, alegia. Union Artesanako danborradak parte hartzen zuen ekitaldi honetan eta ordutik aurrera banaketa bat gertatu zen. Bandera igoera ekitaldi jendetsua bilakatu zen, leku guztietatik joaten baitziren Donostiara «gaupasa» egitera. Banderaren jaitiera benetako «donostiarrek» ospatzen duten ekitaldia da ordutik aurrera.

1969an eta 1971n Francok salbuespen egoera ezarri zuen. Ondorioz danborradarik ez zen izan bi urte horietan. 1969an haurren danborradak ohizko ibilbidea egin zuen, baina 1971n, helduen danborradarekin gertatu bezala, haurrena bertan behera geratu zen.

LOREA
Liburutegia

Zorionak eta Urte Berri ON denoi
Zarautz Hiribidea, 90 (Ige Lorea) DONOSTIA

MAPFRE
URB. EGIA

Karmengo Ama, 19 Tf.: 27 75 40 DONOSTIA

Mundaiz
IKASTETXEA

Jai alaiak opa
dizkizuegu

MUNDAIZ
DONOSTIA

daroa

- IRAGAZKAIZGARRIAK
- ISOLAMENDUAK
- KANPO-ESTALDURA
- ANTIKORROSIBOAK
- ZOLA INDUSTRIALAK
- HORMIGOI ETA MORTEROEN GEHIGARRIAK
- VELUX LEIHOAK • SABAILEIHOAK

Erregezainak, 28 (behea) - DONOSTIA - ☎ 211890-212541 Faxa: 219773

KARMELE
JANTZIDENDA

Karmengo Ama, 41 - Tel.: 28 84 14
EGIA - DONOSTIA

Euskadi Etorbidea, 27 - Tel.: 39 14 03
PASAI SAN PEDRO

VIAJES IBERIA

URTARRILAN BEHERAPENAK

TENERIFE PC	37.900
PALMA DE MALLORCA PC	28.700
NEW YORK	89.900
CANCUN	66.900
CUBA	65.900
CARTAGENA DE INDIAS	75.900

Bidaia hegazkinez. Aste beteko egonaldia.

DONOSTI TAMBORRADA ZUBIAN
GOURETE 20'tik 22'ra 17.400

Autobusa, 3 eguneko forfai, aseguroa, alojamendua 4 pertsonentzako apartamentuan.

A. Larroka, 7 telf.: 27 26 00 ● Txurruka, 8 Telf.: 42 35 50

Z

CALZADOS
ZABALO

Oinetakoak - Poltsak
eta osagaiak

Larratxo, 16 ☎ 39 14 15
DONOSTIA

1933an sortua

Galparsoro

OKINDEGIA

Nagusia, 6
Tf.: 42 10 74
DONOSTIA

- Kale Nagusiko ogia goxoagoa orain!!
- Ogi berezietan aukera zabala

■ Bost mila eta bostehun haurrek desfilatuko dute bihar Donostiako kaleetan zehar. Aurten haurren danborradan guztira hogeita sei konpainiak hartuko dute parte. Donostiako ia ikastetxe guztiek beren danborrada dutenez, ez da konpainia berririk izango. ■

Intxaurrondotarrak ohorezko postuetan

Urtero milaka haurrek itxaroten duten eguna heldu da. Bihar eguerdiko hamabietatik aurrera bost mila haurretik gora Donostia guztian zehar ibiliko dira beren danborren hotsa barreiatuz. Aurten ez da konpainia berririk sortu. San Jose ikastetxea ateratzekoa zen, baina jantziekin zenbait arazo izan ondoren hurrengo baterako utzi dute.

Beraz, berriz ere Alderdi Ederren iaz izan ziren 45 konpainiak izango dira. Jeneralaren aginduetara San Sebastian mar-txa jo ondoren, kalez kale ibiltzeari ekingo diote haurrek. Betiko zalantza izango da aurten ere: nork disfrutatzen du gehiago, danborradan parte hartzen duten haurrek edo haur horien gurasoak?

Intxaurrondoko Katekesiari tokatu zaio aurten danborrada zuzentzea. Intxaurrondotarrak 32 urte daramatzate haurren danborradan parte hartzen eta Baltasar Iglesias konpainiako arduradunetako batek «merezitako saria» dela uste du. Konpainia honetan hainbat eskolatako haurrek hartzen dute parte, baina badu ezaugarri berezi bat: denak ere intxaurrondotarrak dira.

Danborradako jenerala hautatzeko bozketa egin zen konpainiako haurren artean eta aukeratua 13 urteko Jose Mari Irastorza izan da. Jeneralaren lagun-

tzailearena Marcos Cofrecesek egingo du. Bella Easorako ez da bozketarik egin, Baltasar Iglesiasek azaldu duenez: «Nire ilobak beti laguntzen dit danborren banaketan eta hasierako prestakizun guztietan. Horregatik berari eskaini diogu Bella Easo izatea». Bella Easoren karrozaren goialdean izango dena, beraz, Aintzane Iglesias intxaurrondotarra izango da.

Era honetan Jose Mari, Aintzane, Pedro eta hauen 16 laguntzaileek aurten ez dute jantziko Intxaurrondoko Katekesiak erabiltzen duen frantses uniforme. Uniforme berritua dute Intxaurrondokoek: galtza grisak, kasaka berdea eta morroi beltza. «Orain urte batzuk Gipuzkoako bataloi baten uniforme jantzen genuen. Baina oso ikusgarria ez zenez, aldatzea erabaki genuen. Pena da, aurreko uniforme euskal bataloi independente batena baitzen», gaineratu du Iglesias-ek.

Jeneralak eta bere laguntzaileak uniforme berria estreinatuko dute. Berritu egin dituzte jantzi guztiak antolatzaileek. Horrela, Aintzane Iglesias-ek neurri-egindako jantzia estreinatuko du. Musikaren eta edertasunaren inguruan diseinatu da karroza. 'Miloko Venusez' eta hainbat musika instrumentuz hornituta joango da Bella Easoren karroza.

5.000 haur baino gehiagok hartuko dute parte danborradan. A. GILLENEA

HAURREN KONPAINAK

- Igeldoko Gastadoreak
- Euskal Billera
- Maristen ikastetxea
- La Salle ikastetxea
- Frantsesen eskola
- Jesusen Bihotza
- Herri Ametsa ikastola
- Almirante Okendo ikastetxea
- Miserikordiako ikastetxea
- Jenerala eta laguntzailea zaldiz
- Amara ikastetxea
- Arantzazuko Ama katekesia
- Intxaurrondoko katekesia Bidebieta
- Maria Cristina Erregina konpainia
- San Luis ikastetxea
- Erain ikastetxea
- Mariaren Bihotza ikastola
- Jakintza ikastola
- San Jorge ikastetxe ingelesa
- Calasanzeko San Jose ikastetxea
- Herrerako ikastetxe mistoa
- Santa Rita ikastetxea
- Ekintza ikastola
- Santo Tomas Lizeoa
- Alberto Magno ikastetxea
- Zurriola ikastola
- Maria ikastetxeko konpainia
- Santa Teresa ikastetxea
- Maria Auxiliadora ikastetxea
- Mary Ward ikastetxe alemaniarra
- Axular Lizeoa
- San Patricio ikastetxe ingelesa
- La Asuncion ikastetxea
- Villa Belen ikastetxea
- The English School
- Amara Berri ikastetxea
- Karmelo ikastetxea
- Errekalde elkarte
- Ikasbide ikastola
- Aitor ikastola
- Arantzazuko Ama ikastola
- Aieteko Jesuitinak ikastetxea
- Anunciata ikastetxea
- Ibai ikastola
- San Ignacio ikastetxea
- Bella Easoren karroza

Aloña Berri Taberna

Zatoz gure Pintxo barra gozo-gozoa dastatzera

Birmingham, 24 DONOSTIA 290818 tel.

BUKAY

TELEFONIA MUGIKORRA
TB - AUDIOA BIDEOA

ETXETRESNA ELEKTRIKOAK
ZERBITZU TEKNIKOAK

Zarautz hiribidea, 117 - DONOSTIA - Tel./Faxa: 217136

**Casa Anastasio
Jatetxea**

Euskal Sukaldaritza

Easo kalea, 19 - DONOSTIA - 426320 tel.

TEUSA

PARAMENTUEN BABESERAKO TEKNIKAK

- Fatxaden Berregokitzeak
- Inpermeabilizatzeak
- Eraberritzeak
- Obrak oro

BULEGOAK KALE NAGUSIA, 5 - DONOSTIA
☎ 42 42 94 Faxa: 42 83 73

- ◆ AXULAR Lizeoa
- ◆ BARANDIARAN Lizeoa
- ◆ HERRI AMETSA Ikastola
- ◆ SANTO TOMAS Lizeoa
- ◆ ZURRIOLA Ikastola

*euskararen eta
euskal kulturaren
alde jaietan
ere!!!*

Berrikuntzak eta...

Donostiarrren ametsa beti izan ohi da danborradan parte hartzea. Horregatik ez da harritzekoa danborradan parte hartzen duten konpainien kopurua urterik urtera areagotzea. Iaz konpainia berriak sortu ez bazen ere, aurtengo izugarritzko boom-a izan da. Bederatzi konpainia berri sortu baitira.

Grosen sortu dira konpainia gehienak. Auzo honetan Umore Ona zen bandera igoeran parte hartzen zuen konpainia bakarra. Aurtengo, berriz, Antxeta, Lagun Garbiak eta Txikero aterako dira San Sebastian bezperan. Arazorik gerta ez dadin aldeztu aurretik ezarri zaio konpainia bakoitzari egin beharreko ibilbidea. Beti ere danborrada zaharrenak du arlo honetan lehentasuna. Uniformeak erosteko zailtasunak direla medio, hiru konpainia berriak sukaldari jantziekin ibiliko dira.

Erdialdean beste hiru danborrada berri aterako dira. Lurgorri, gaueko ordubi t'erditan; Europa,

arratsaldeko lauretan, eta Catedral/Centenario, gaueko bederatzietan. Lurgorriko danbor nagusia Ramon Labaien alkate ohi da. Labaienek berak aurkitu du konpainia honek estreinatuko duen uniformearen berri 1704ko Gipuzkoako Juntetako aktetan. Lurgorriko Felipe V.aren garaian Gipuzkoako Tertzio Zaharrak zeraman urdin koloreko uniforme jantziko du. Europak eta Catedral/Centenario sukaldari jantzia eramango dute. Azken konpainia horrek Atletico San Sebastianekin batera erdialdean egingo den banderaren jantsiera ekitaldian hartuko du parte.

Parte Zaharrean Xarmanta elkartea aterako da. Danbor nagusia Urko abeslaria izango da. Antiguan Ekintza Ikastolak haurren danborradan parte hartzen duten gazteei beste aukera bat eman nahi die. Konpainia honetan ikasleak, ikasle ohiak, irakasleak eta gurasoak biltzen dira. Ema-

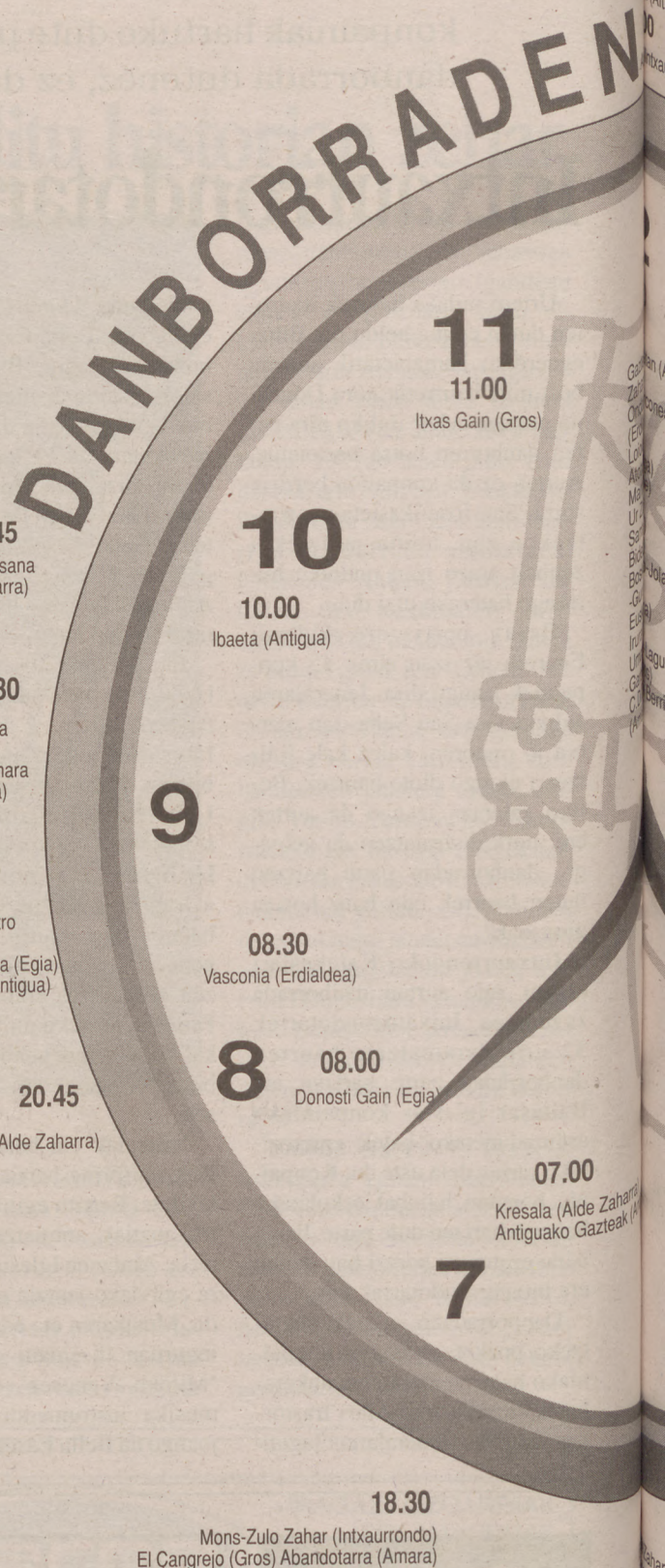
kumeen kopurua gizonena baino handiagoa da. Intxaurren Boskozaleak elkarteak hirurogei danborrarirekin auzoa goitik behera zeharkatuko du. Hiru konpainia hauek ere sukaldariz jantzita joango dira.

Erdialdean aurtengo izango da beste nobedaderik. Katedraleko absidearen parean —Koldo Mitxelena inguruan— bi masta jarriko dira eta bertan egingo da banderaren igoera eta jantsiera. Banderaren igoera goizeko ordu bietan egingo dute Ondar Gain, Los Corcones, Haritza eta La Espigako danborradak. Donostiako bandera Javier Sadak igoko du eta ikurrina Joseba Barrenetxea Ondar Gaineko lehendakaria. Banderaren jantsiera gaueko hamarretan egingo da. Ekitaldi honetan Catedral/Centenario eta Atletico San Sebastianeko danborradak hartuko dute parte.

Bederatzi konpainia berri izango dira aurtengo danborradan.

CARLOS VILLAGRAN

OPEL

Patrocinador Oficial
del Mundial de Fútbol
USA 94

GARAJE INGLES, S. A.

Avda. de Pasaje de san Pedro, 11
La Paz - Bidebieta, 1
Tels. 40 00 03 / 40 01 87
SAN SEBASTIAN

CONCESIONARIOS OFICIALES OPEL, MEJORES POR EXPERIENCIA.

ORDUTEGIA

1
01.00

Araba Etxea-Arrano Beltza (Alde Zaharra)
Haritza-La Espiga (Erdialdea)

01.30

01.30: Herria Elkartea (Alde Zaharra)

2
02.00

Lurgorri (Erdialdea)

3
03.00

Gastromica-Euskal Billera (Alde Zaharra)

4
04.00

Xarmanta (Alde Zaharra)

5

16.30

Zubigain (Alde Zaharra)
DYA (Amara)

17.00

17.00: Anastasio-Marianistas (Erdialdea)
Ekintza Ikastola (Antigua) La Gaviota (Gros)

17.30 Boskozaleak (Intxaurreondo)

15.30

Scout Guia (Egia)

16.00

Europa (Erdialdea)

Manolo Mujikak azkeneko aldiz zuzenduko ditu Gaztelubideko danborrariak.

ARTXIBOA

... aldaketak

Konstituzio enparantzara itzuliko da danborrada. Parte Zaharraren bihotzean egingo da berriz ere bandera igotzearen ekitaldia. Gauerdian jendez gainezka egongo den plazan 'San Sebastian Martxa-ren' lehen doinuak entzungo dira. Beti esan ohi da Konstituzio enparantza dela ekitaldi hau egiteko toki adierazgarriena. Gehienak horretan ados daude. Denek onartzen dute Alderdi Eder erosoagoa dela, baina handitasun horretan galdu egiten da jaiaren berotasuna.

Berriz ere jende-oldeak eta dantzak nagusi izango dira Konstituzio enparantzaz. Dena aurreko urteetan bezala. Baina Manolo Mujikak azkeneko aldiz zuzenduko du Gaztelubideko danborrada. 1974an hasi zen Mujika danbor nagusi postuan. Hirurogeita bederatzi urte beteko ditu etzi eta berak uste duenez,

danborradaren gidaritza uzteko garaia heldu zaio. «Atzetik jende gehiago dator eta beraie ere utzi behar zaie danbor nagusi izaten». Manolo Mujikak 'San Sebastian Martxa' zuzenduko du eta horren ondoren aginte-makila Juan Mari Abadi utziko dio. Mujikak Gaztelubideko danborren zuzendaritza hartu zuenean orduko danbor nagusiak, Sebastian Aldanondok, egindakoa egingo du.

Manolo Mujika kaleko jantziekin igoko da Konstituzio enparantzako oholta gainera. 'San Sebastian Martxa' zuzendu ondoren oholta utzi eta hiriko jaietan murgilduko da gainontzeko donostiarrak bezalaxe. Azken 21 urteetan banderaren igoera izan duen protagonismoa alde batera utziko du Manolo Mujikak.

Halaber, aldaketak izan dira hainbat konpainiaren uniformeetan. Erdialdeko La Espiga

danborradako partaideek jantziak estreinatuko dituzte. Eskoziar uniforme berezi batzuekin aterako dira La Espigakoek Urdaneta kalean egingo den banderaren igoera. Altxako Jolas-tokietak berde koloreko errusiar uniformeak jantziko ditu lehen aldiz aurtengo danborradan. Jantzi horiek Napoleonen garai-ko infanteriaren uniformeak ziren Ramon Labaienen ikerketen arabera. Errusiako gerran Napoleonen gudarostetik desertatu zuten euskal soldaduek hartu zuten parte konpainia honetan.

ELEKTROMAR

Urbasa Katemendia, 4 - DONOSTIA - 461148 tel.

Dasta ezazu kalitatea

Madrid Hirib., 4 - DONOSTIA - 46.80.76 / 47.15.20 tel.

Clery jatetxea

Trinitate enparantza z/g Donostia Tel. 423401

TABERNA URKABE

Segundo Izpizua, 33
Tel. 29 18 91
DONOSTIA

Bulegoetarako gauzak
Ordenagailuak - Inprimagailuak
Disketeak - Filtroak

JC TELE COMPUTER

Iparragirre, 20-B - DONOSTIA - 279230 tel.

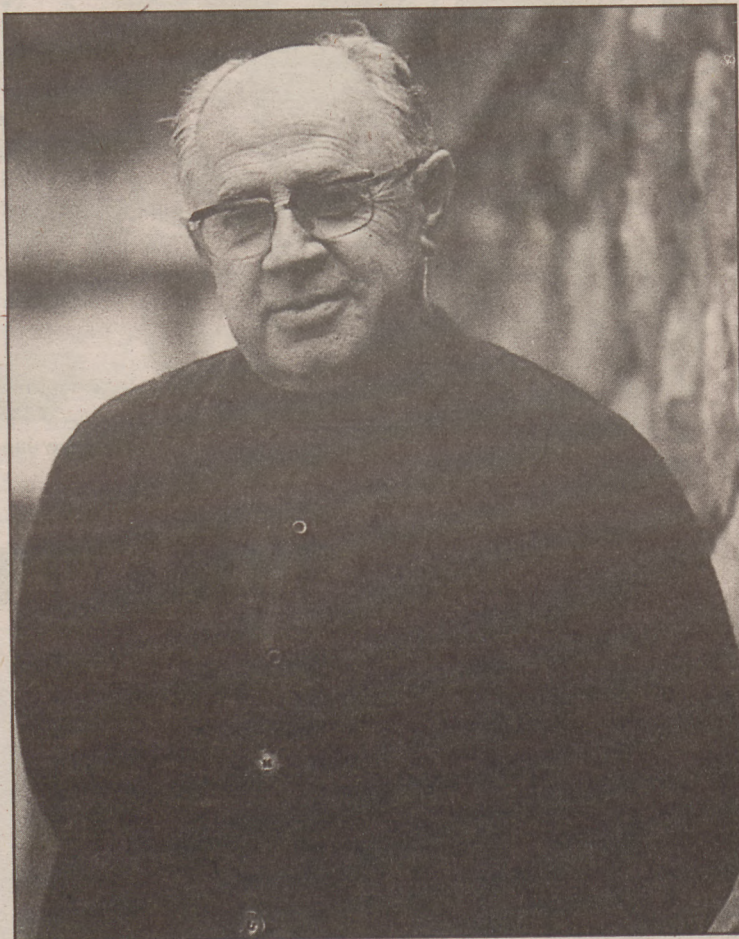
Senidetzeak bultzatzeko danborrak

Justo Segurak hogeita hamabi urte egin ditu Japonian. Lehen Marugamen eta egun Osakan bizi da. Euskal Herriatik oso urrun, beraz, baina beti ere bere herriarekin lotura gordetzen ahalegintzen da. Urrezko Danborra lortzeko hautagaia zela jakin zenetik, sari hau irabazteko faborito nagusietakoa zen. Kultur eta Turismo Ekintzetxeak irabazlearen izenak eman eta minutu gutxira albistearen berri izan zuen Justo Segurak Japonian: «Han goizeko hirurak zirenean deitu zidaten eta niretzat sorpresa handia izan zen, saria irabazteko esperantza handirik ez neukan-eta».

Eskoriatzan jaiotako apaiz honi esker gauzatu zen 1990ean Donostiaren eta Marugameren arteko senidetzea. Baina Gipuzkoako hiriburuaren eta Shikoku irlan dagoen hiriaren arteko harremanak antzinagokoak dira Seguraren arabera: «Orain dela zortzi bat urte etorri nitzen estudiantean batzuekin. Oso ondo hartu zituzten estudiantek eta bueltakoan bertako alkateak eskribitu zizkion agudezimentu karta batzuk Donostiako alkateari». Hortik aurrera harremanak areagotu egin ziren eta bi hirien arteko proiektuak bultzatu ziren.

Marugamen Donostiako eta Euskal Herriaren inguruko berriak jasotzen dira. Bertako telebista kate batek Donostiaren inguruko hainbat erreportaia eman ditu. Gainera bertako arte garai-kideko museoan euskal artisten obrak ikusgai daude. Halaber, japoniarrek Euskal Herriaren berri badutela aitortu du Segurak: «Egia esan, Euskal Herria

■ Udalak banatzen dituen urrezko danborrek Japonia eta EEBBetarako bidea hartu dute. Marugame eta Renorekin senidetzea bultzatu zuten Justo Segurak eta Carmelo Urtzak jasoko dituzte. ■

Justo Segura espreski saria jasotzera etorri da Japoniatik. EDURNE KOCH

leku guztietan ezagutzen da». Nahiz eta berri horiek guztiz zuzenak ez izan. «Lehenengo egunean batek esan zidan uste zuela euskaldunak bakarrik mendietan bizi zirela».

Urrezko Danborra irabazi bai, baina Donostiako danborrada ez du inoiz ikusi apaiz eskoriatzarrrak. «Horregatik oso pozik nago ikusteko lehen aldiz» aitortu du Justo Segurak. Urrezko Danbo-

rra ez du berak gordeko, Marugameko udaletxeari eskainiko dio, Osakan egonik ere, Marugamerekin harremanak ez baititu moztu. «Japoniako enpresa batek laguntza eskatu dit proiektu bat egiteko, donostiar ambiente pixka bat emateko hiriari. Zazpi edo zortzi urteko proiektua da» gaineratu du.

Segurak sei urte daramatza Osakan bizitzen. Hiri honetan emigrantei laguntza handia eskaintzen die. Batez ere Hego Amerikatik joandakoen integrazioan buru-belarri murgilduta dago. «Elizan lan egiteaz gainera orain bastante lan egiten nabil Peru, Bolivia eta herri horietatik etorri direnekin. Nere probintziako abokatu eskolan lanean nabil itzultzaile moduan, emigrante hauek problema asko dituztelako lana topetako» adierazi du Justo Segurak.

● Renoko Unibertsitateari beste Urrezko Danborra

Carmelo Urtzak jasoko du Renoko Unibertsitateari eskaini zaion Urrezko Danborra. Urtza Hispaniar Filologian doktorea da Renoko Unibertsitatean. Renoren eta Donostiaren arteko senidetzea bultzatu zuen Urtzak. Honela 1990ean bi hirietako alkateak —Albistur eta Sferraza— sinatu zuten senidetze protokoloa. Carmelo Urtzak Unibertsitate Kontsultazioaren koordinatzaile lan egiten du. Kontsultazio honetan Amerikako bederatzi unibertsitatek eta Europako hiruk hartzen dute parte, horien artean Euskal Herriko Unibertsitatea dago.

HIRIKO DOMINAK

Donostiako Udalak hiriaren aldeko ekintzetan nabarmendu diren donostiarrei urrezko dominak eskaintzen dizkie. Aurten bost pertsonak jasoko dute Udalaren saria.

● **Faustina Carril:** Orixe ikastolan irakaslea izan zen Frankismo garaian hainbat haur donostiarrek emakume honi esker ikasi zuten euskaraz. Garai zailak ziren gerra ondorengoak, baina emakume honek euskara irakasteko modua aurkitu zuen.

● **Josetxo Mayor:** Uliamendian egindako lanengatik saritu dute. Orain arte bi kilometro t'erdi inguruko bideak egokitu ditu. 1987an hasi zuen lana doan egiten du. hiritarrek Uliamendian zehar egiten dituzten paseoak erakargarriagoak izan daitezke.

● **Mariano Larrandia:** Nazioarteko Zinema eta Jazz Jaialdiaren sorreran egindako lanagatik saritua. Zaharrean. Parte Zaharreko dendarien elkartean ere parte hartu du. Gainera Medicus Mundi elkartearen bolondresia da Zaire eta Ruanda arteko mugan.

● **Francisco Aranatz:** Zinema Jaialdiaren sortzaileetakoa. Hainbat ekintza bultzatu ditu Donostia hiri turistiko gisa ezaguna izan dadin. Halaber, San Telmo museoaren koadro ikusgai daude Aranatzek bultzatutako ekintzei esker.

● **Manu Arrue:** Jesuita honek lan handia egin du Altxa eta Bidebieta auzoko gazteekin. Droga utzi duten gazteekin lan handia egiteaz gain, hainbat gazte elkarteren sorrera bultzatu du.

**TXUKUN
TABERNA**

**PROBA
EZAZU!**

Fermin Calbeton, 37
Tel. 43 04 67
DONOSTIA

**ZUNBELTZ
Taberna**

Aurrera Egunkaria!!

Peskaderia, 11 DONOSTIA

**Bodega
Donostiarra**

Ogi tarteko goxoak

Peña y Goñi, 13

Egunkaria

IRAGARKIAK: ☎ (943)300222

ORMAZABAL Taberna
Pintxoak eta Kazuelak

Abuztuak 31, 22

Tel. 42 99 07

20003 DONOSTIA

● **HERRERA**
Bertsolari Txirrila, 8.
Tf. 39 33 12

● **DONOSTIA**
Ronda, 1.
Tf. 27 84 67
Urbietan, 47 behe.
Tf. 46 88 99

● **ERRETERIA**
Biteri, 25 1.
Tf. 52 54 52

L
S.A.L.

GIDARIEN PRESTAKUNTZA
LAGUNAK

● **AZPEITIA**
Arana, 7 behe.
Tf. 81 10 75

● **AZKOITIA**
Ibai-Ondo, 16.
Tf. 15 00 34

● **HERNANI**
Karobieta Auzoa, 1.
Tf. 33 14 19

■ Azpeitian ere San Sebastian egunak danbor hotsak barreiatzen ditu. Gaur gauean irtengo dira helduen danborradak. Gauerdian Enparantza Nagusian bilduta hamalau danborradak 'San Sebastian martxa' joko dute. Bihar eguerdian haurren txanda izango da. Azpeitiko kaleetan zehar ibiliko dira ikastetxeetako zortzi talde. ■

Danborrada hotsak Soreazuko Sebastianen omenez

'San Sebastian martxa' jotzeko ordua iritsi da. Hainbat egunetako entsaiuen ondoren Sarrigi eta Frantzesenak konposatutako piezak behar bezala jo behar dira Enparantza Nagusian. Gaueko 10.15etan irtengo dira Olazko Amaren enparantzatik helduen danborradan parte hartzen duten hamasei taldeak.

Aurten Harkaitza taldekoek izango dute danborrariaren desfilea irekitzeko ohorea. Napoleonen soldaduz jantzitako enparantza Gastadoreak joango dira. Harkaitzaren atzetik, gainontzeko taldeek desfilea dute: Amnistia Taldea, Arrantzaleak, Gure Ametsa, Ardozaleak, Mendizaleak, Barratsu, Zezenzaleak, Irrintzi, Txalintxo, Arauntza, Sanjuandegi, Zokoa, Landeta, Alkartasuna eta Itsasi.

Olazko Amaren plazatxoan utzi ondoren, danborrada eliz atarira helduko da. Bertan Frantzesenaren 'Soreazuko Sebastian' joko da. Hamabietan talde guztiak batera 'San Sebastian martxa' joko dute Enparantza Nagusian. Aldi berean alkateak udaletxeko balkoian bandera jasoko du. Ondoren, gauean zehar danborrek atsedena hartuko dute.

Baina ez luzerako. Danborradan parte hartzen duten talde gehienek jai hartzen dute hurrengo urtera arte. Ez oster, lau konpainiek. Goizeko 9.30etan Ar-

dozaleak eta Gure Ametsa, Udal Musika Bandarekin batera, kalejira irtengo dira. Sebastian Donearen egunari agur esateko Itsasi eta Zokoa bakarrik izango dira herriko bandera jaisteko ekitaldian: 'Mandioko Polka'.

● Haurren danborradan zortzi elkarte

Haurren txanda helduko da bihar eguerdian. Zortzi taldek 12.30etan hasiko dute ibilbidea. Arantatik irten ondoren Goiko

kalea, eliz ataria, Plaza Txikia, Perez Arregi plazatxo eta Enparantza Nagusia zeharkatuko dituzte «guapo-guapo» jantzita joango diren haurrek. Laurehun bat haurrek parte hartuko dute danborradan. Konpainia bakoitzean batez beste berrogei haur izaten dira.

Esfortzu berezia egin da herriko haurren danborradan parte hartzen duten guztiak jantzi itxurosoak izan ditzaten. Sukaldariak, napoleoiek, pilotariak, soldadu frantsesek eta urketariak

Azpeitiari xarma berezia eman-go diote egun honetan. Bizpahiru talde aterako ditu ikastolak danborrari eragiteko. Hauetaz gain, Betharram, La Milagrosa, Jesuitinak eta Berdelari ikastetxeek ere parte hartuko dute. Itsasi Dantza Taldeak ere haurren danborradan talde propioa du. Aurtengo karroza apaintzeko benetan gai kurioa aukeratu dute antolatzaileak. Eurodisney-n topa daitezkeen Donald, Mickey eta beste pertsonaia asko joango dira karrozan.

Lagun Onak Mendi elkartearen danborrada neska-mutilez osatua dago.

PEPE GIL

EGITARAUA

Urtarrilak 19, osteguna

22.15: Olazko Amaren enparantzatik irtengo da helduen danborrada.

24.00: Talde guztiak bilduta Enparantza Nagusian joko dute.

00.30: Egan taldearen dantzaldia Enparantza Nagusiaren kioskoan.

Urtarrilak 20, ostirala

09.30: Txistularien, dultzaineroen eta musika bandaren goiz eresia. Ardozaleak eta Gure Ametsa taldeek Udal Musika Bandarekin batera kalejira egingo dute.

10.15: Herriko agintariak korporazioan joango dira eliza nagusira.

10.30: Herriko kaleetan zehar prozesioa.

10.45: Sebastian Donearen elizan meza nagusia.

12.00: Sokamuturra.

12.30: Arantetik irtengo da haurren danborrada.

16.30: Sokamuturra.

20.00: Trabuko taldearen dantzaldia Enparantzako kioskoan.

24.00: Herriko bandaren jaitiera, Itsasi eta Zokoa taldeen laguntzarekin.

Urtarrilak 21, larunbata

16.30: Umeentzako jolasak Enparantza Nagusian.

23.00: Gau eta Los Pasai txarangak irtengo dira.

Urtarrilak 22, igandea

16.30: Sokamuturra.

19.00: Kalejira txaranga herriko kaleetan zehar.

ORKATZ taberna

ERDIKALE - AZPEITIA

ORKATZ ELKARTEAK festa zoriontsuak opa dizkizue azpeitiar guztioi, gogoan ditugularik herriko preso, errefuxiatu eta deportatuak. Egun hauetan ere guztiak borrokan bateginik!

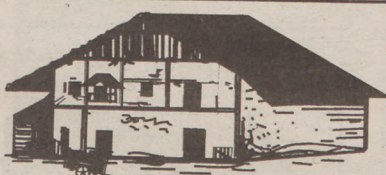
Ondo pasa Sansebastianak

LOREAK

ARTISAUTZA

Santiago kalea, 11
816396 tel.
AZPEITIA

TXERLOIE

❖ Egunko Menua
❖ Txuleta, sahieskia eta arraiak PARRILAN

Modu oneko prezioak

Txerloie auzoa. ☎: 815838
Loiola Ibilbidea. AZKOITIA

FRUTA PRODUKZIOA ETA ZERBITZUA

Izarraitz auzoa, 63 - 73 Postakutxa
LOIOLA (AZPEITIA) (Gipuzkoa)

☎: 811933
Faxa: 811953

Angel

ARGAZKIA
BIDEOA

Olatzko Amaren plaza, 5
AZPEITIA - 815142 tel.

FOTOKOPIAK KOLORETAN

LIBURUDENDA

P. Iriarte, 1
Foru Ibilbidea
Tf.: 81 20 52 Faxa: 81 67 62
Tf.: 81 05 21

AZKOITIA
AZPEITIA

Ipar 17 behea . ZARAUZ - Tel. 835838 Faxa: 130804
Olatzko Plaza, 5 - AZPEITIA - Tel. 150367 Faxa: 150397

Aholkularitza
juridikoa, laborala
fiskala eta kontablea
Aseguru orokorrak

SAN SEBASTIAN JAI ZORIONTSUA OPA DIZUEGU AZPEITIAR GUZTIOI A Z P E I T I K O U D A L A

Paco Alonso: «Nik nahiago nuke danborrada serioagoa izatea»

■ Arauntza elkar-
teko danborrada
sortu zenetik Paco
Alonso urtero ate-
ra da danborra jo-
tzen. 1970ean le-
hen aldiz ibili ziren
kalez kale. Araun-
tzakoak; hortaz,
aurten hogeita
bosgarren urteu-
rrena beteko dute.
Efemeridea dela
eta, Udalak oroi-
garri bat emango
dio Arauntzari. ■

Arauntza elkarteak danborra-
da lehen aldiz atera zuenean Pa-
co Alonso tartean zen. Urtero be-
zala San Sebastian bezperan so-
ziedadean afaldu ondoren kasaka
jantzi eta Olazti Amaren enpa-
rantzarantz abiatuko da, bertan
danborradaren lehen doinuak
jotzeko. Soziedadeko hainbat
partaidek danborrada utzi badu-
te, Alonsok ez du gogorik galdu
'San Sebastian martxa-ren' doi-
nuak jotzeko.

EGUNKARIA.— Nolakoak ziren
orain dela urte batzuetako dan-
borradak?

ALONSO.— Igoal-igoalak. Le-
hen bandarekin ateratzen ginen
eta orain altabozeekin. Orduan
bost edo sei banda etortzen ziren
eta horiekin ibiltzen ginen. Ba-
tzuk iluntzean ateratzen ziren eta
besteak goizean. Gu orduan goi-
zean irteten ginen, Gure Ame-
tsakoak eta Arauntzakoak. Biz-
pahiru urtetan atera ginen eta ge-
ro jendeak alde egin zuen.

EGUNKARIA.— Zein aldaketa
nagusi gertatu dira hogeita bost
urte hauetan?

ALONSO.— Jendeak alde egin
zuen. Nik oraindik beste bost edo
sei lagunekin jarraitu nuen, baina
jende gehienak alde egin zuen.
Azken urteetan jende gaztea har-
tu eta jende gaztea hartu, semeak
etorriko zirela..., eta orain se-
meak ateratzen dituk gehienak.

EGUNKARIA.— Lehen, danbo-
rradan irteten zen jendea hel-
duagoa zen?

ALONSO.— Denak soziedade-

Paco Alonsok 25. aldiz parte hartuko du helduen danborradan. E. KOCH

koak, denak berrogeita hamar ur-
tetik gorakoak ziren. Orain ko-
modidadeagatik edo, jendea la-
gatzen hasi huan eta bost edo sei
bakarrik gelditu gintuan. Orduan
gertatzen huan urte batean ate-
ratzen ez bahuan, gehiago ez
huan irteten. Bota egiten hintuz-
ten. Hire tokian beste bat irteten
zen. Segi eta segi egin genuen eta

kanpotik gazteak ekarri.

EGUNKARIA.— Urterik urtera
danborrada ikustera jende ge-
hiago etortzen da?

ALONSO.— Bai, hemeretzi-
an jende asko. Han barruan dagoena
ez dik asko apreziatzen, baina
bai, jende asko. Donostiakoa eta
hemengoa oso ezberdinak dira.
Beste ambiente bat duk hau.

EGUNKARIA.— Beti esan dute
Donostiako danborrada dela na-
gusia, Azpeitiko alde batera
utirik.

ALONSO.— Ez dute gurekin asko
kontatu. Baina niretzat Azpeiti-
ko askoz ederragoa da Donos-
tiakoa baino. Hamengoa beste
ambiente bat duk. Hua duk pix-
ka bat ambiente «señorial», bai-
na hemengoa beste ambiente bat
da.

EGUNKARIA.— Zerbait aldatu
beharko litzateke Azpeitiko
danborradan edo dagoen bezala
ondo dago?

ALONSO.— Errespetu pixka bat
gehiago sartzea. Nik beti esaten
dut jendea oso errespetu gutxi-
rekin ibiltzen dela. Gazte asko
irteten dira eta gazte horiek do-
minatzen zaila izaten duk. Gan-
berrada dexente izaten duk. Jen-
deak afaldu egiten dik eta serie-
dade aldetik galdu egiten da as-
ko. Danborrada serioagoa izango
balitz nik nahiago.

EGUNKARIA.— Zaila gertatzen
da hamabietan Enparantza Na-
gusian jotzea, oso leku gutxi du-
zuela kontuan hartuz?

ALONSO.— Hura oso erraz egi-
ten dugu; ez da kalean bezala.
Egia da geroz eta talde gehiagok
jotzen dugula eta espazio bera
dela. Jendeak ikusteko arazoak
daude. Asanblada bat egin zen
eta esan zen hamalau talde baino
gehiago ezin zirela sartu, beste
bat ez bazen irteten. Orain heme-
retzi gaituk eta lekuak igoala izar-
ten jarraitzen du.

ETXE - ZURI

Pub

Ondo Pasa!!!

Erdikale AZPEITIA 810259 tel.

MODAK
Haizea

Festa
zoriontsuak opa
dizkizuegu
azpeitiarroi

URBITARTE, 9 - AZPEITIA - 812340 tel.

Ondo pasa Sansebastianak!

Amenabar

Elizkale, 32 behe - AZPEITIA - Tel. 150697

- ❖ Argigailuak
- ❖ Opariak
- ❖ Etxerako elektrogailuak
- ❖ Dekoraziorako materialak
- ❖ Argilanak

Lasa Altzariak

**Estilo guztietako altzariak
Alfonbratan aukera ugaria**

Erdi kalea, 20 - AZPEITIA - 811572 tel.

KENPIX

TABERNA MARTXOSOA

Erdikale, 16 - AZPEITIA

Atsedea
K A F E T E G I A

Eauneko Menuak • Plater Bereziak

Jose Antonio Agirre Enparantza, 5 behe AZPEITIA

Oker
TABERNA

**Arrabala, 18
AZPEITIA**

Olatz plaza, 11
81 40 45 telefonoa

AZPEITIA
Gipuzkoa

Jacques Santer Europako Batzordeko lehendakaria Strasburgen bere batzordearen aurkezpenean. REUTER

Uste baino babes zabalagoa eman dio Parlamentuak Santerren exekutiboari

Strasburgek lehen aldiz eman dio Batzordeari jarduteko baimena

Europako Parlamentuak Jacques Santer luxemburgtarak zuzenduko duen batzordeari jarduten hasteko baimena eman zion atzo egindako batzarrean. Bozketaren aurretik kritikak nagusitu ziren arren, uste baino babes zabalagoa lortu zuen Santerrek.

STRASBURG

Datorren astelehenetik aurrera lanean hasiko den Europako exekutibo berriak aurrekaririk gabeko babesa lortu zuen Parlamentuan, aldeko 416 boto, kontrako 103 eta 59 abstentzio jaso baitzituen. «Honelako emaitza batek amets egitera bultzatuko luke Europako gobernu bat baino gehiago», azpimarratu zuen Santerrek lortutako garaipen itzelaz jabetuta.

Aldeko emaitza Europako Parlamentuko hiru talde nagusietako (sozialista, demokristaua eta liberala) diputatuen babesak ahalbidetu zuen. Talde berdeak, Europako Ezker Batuak eta Europako Aliantza Erradikalak, aldiz, Santerren exekutiboaren kontra bozkatu zuten.

Atzokoa izan da Strasburgeko Parlamentuak Europako Batzordeari jardunean hasteko baimena ematen dion lehen aldia. Maastrihteko Hitzarmenak ezagutzen dizkion botereen arteko bat da EBko aginte eragileari lanean hasteko oniritzia ematea, eta atzo jarri zuten lehen aldiz praktikan.

Santerrek horixe bera gogorazi zuen atzo arratsaldean, eta «Parlamentuaren legimititatea duela esan dezakeen lehen exekutibo» dela gehitu zuen. «Parlamentu indartsua eta Europako Batzorde indartsua batera egon

litezkeela erakutsi dugu», iritzi zion Jaques Delors frantziarraren ondorengoak.

Emaitza ikusita, Klaus Haensch Parlamentuko lehendakariak bat egin zuen Santerren adierazpenekin, eta aurrerantzean Parlamentuaren eta Batzordearen arteko enfrontamenduz ezin hitz egin litekeela iritzi zion. «Europarlamentuak berak exigitutakoen artean zenbait inposatuz irabazi du, Batzordeak legimitate handiagoa lortuz», azpimarratu zuen alemaniarrek.

KRIKA ETA EZTABAIDA GOGORRAK

Hala eta guztiz ere, lehendakari berriak bozketaren aurreko minutura arte diputatu zenbaitek egindako kritika gogorak entzun behar izan zituen. Europako Batzorderako aukeratutako kideen kontra egin zuten, Danimarkako Ritt Bjerregaard eta Hego Irlandako Pádraig Flynnen kontra batez ere.

Ingurugiroaren ardura izango duen Bjerregaard danimarkarrak prentsari egotzi zion berak bezperan egindako adierazpenak gaizki interpretatu izana. Herenegun Europako Parlamentua mesprezatu zuen Bjerregaardek, eta horrek sutan jarri zituen eurordiputatu asko eta asko.

Enfrentamendua osotara leher ez zedin, diputatuen haserre baretzeko ahalegin bereziak egin zituen Santerrek, Haensch en la guntzaz: elkarriketan jarraitzeko proposamena egin zion Parlamentuari, eta txantxak tartekatu zituen diputatuen aurrean egindako hitzaldian.

Santer uztailaren hautatu zuten 12 gobernu eta estatuburuak Europako Batzordeko lehendakari. Hautaketaren ondoren Europako Parlamentuak ozta-ozta berretsi zuen haren izendapena eta zazpi hilabete luze iraun duen inbestidura prozesua zabaldu.

Italiako eskuinak traidoretzat jo ditu Scalfaro eta Dini

ERROMA

‘Askatasunaren Polo’ izenarekin Forza Italiak, Aliantza Nazionalak eta Zentro Kristau-Demokratik osatutako Italiako eskuinak traidoretzat jo ditu Lamberto Dini Italiako lehen ministroa eta Oscar Luigi Scalfaro lehendakaria, eta lehenak Parlamentuaren konfiantzazko botoa gaitzitzen ez badu bigarrenak dimititu egin beharko duela esan zuten atzo.

Silvio Berlusconi lehen ministro ohiak atzo Roman adierazi zuenez Scalfarok ekainaren 11rako hauteskunde orokorrak deituko zituela agindu zion, eta ‘La Stampa-k’ atzo argitaratutako elkarriketan gauza bera esaten zuten Dinirengatik. «Gero, ordea, euren hitza jan dute» azaldu zuen Berlusconi eta gaineratu zuen Dinik Forza Italiako jendea Gobernuan ez sartzeaz gain bere ministroei denbora luze iraungo dutela agindu ziela.

‘Il Cavaliere’ eta bere kideen ustez Dinik osatu duen Gobernuak Scalfarok «disenatu du», eta horregatik, Gianfranco Fini Aliantza Nazional faxistako buruzagiak ez zuen dudarik izan Dinik konfiantzazko botoa lortzen ez baldin badu Scalfarok «ikasgaia ulertu» beharko duela esatera koan. Cesare Paveti Berlusconi eskuineko besoa haratago joan zen eta hau esan zuen: «Gobernuak porrot egingo balu, estatuburuak seriozki pentsatu beharko luke dimisioa aurkeztea».

Eskuinak koalizioak kideek aurrerantzean Gobernuan ordezkari izango ez delako kritikak baldin badu, ezkerrek ere kritikak egin dizkio Diniren formazioari. Domenico Corcione Defentsa ministro izendatu izanak «gerrarako Gobernu» osatu dela adierazteko balio izan die parlamentari ugariri, kontzientzi eragozteentzat Italia jada ez da Europa «errepublikan bananeroa hegoamerikarra baino».

ASTE HONETAKO **ARGIA** REKIN

Sagardoa Euskal Herrian

sagardogile
eta
sagardotegien

MAPA GIDA

osatua

ESKURA EZAZU

1.514. ARGIArekin dohainik banatuko da

Japoniako lurrikaran hildako pertsonak 2.500 inguru dira jada

Milatik gora desagertu Japoniako azken 70 urteotako hondamendi geologiko handienean

Astehlen gauerdian Japoniako Kobe hiria astindu zuen lurrikaran hildako lagunak 2.559 dira jada, atzo Kyodo agentziak hondamendi geologikoa gertatu eta 37 ordura eman zuen informazioaren arabera. Richter eskalaren arabera 7,2 graduko lurrikaran beste 14.363 lagun zauritu ziren eta 940 desagertutzat jo dituzte bertako agintariek.

TOKIO

Japonian azken 70 urteotan gertatutako hondamendi geologiko handiena izan zen herenegungoa. Jendea atzo hasi zen jabetzen benetan gertatutakoaz. Japoniako gune ekonomiko nagusietako batean dagoen hiriko egoera «katastrofikotzat» jo zuten bertakoek. Erreskate lanetan ari ziren bitartean, ebakuatu behar izan zituzten pertsonentzako janari eta ura urritzen hasi zen.

Hamabi mila etxe eta eraikuntza birrinduta geratu dira eta Kobek dituen milioi t'erdi biztanleetatik berrehun mila inguru eskola eta eraikuntza munizipal-letan babestu dira. Hauek hasi dira jasaten jan eta uraren eskasia, zenbait lekutara iristeko zailtasunak direla medio. Hala ere, babesleku inprobisatu horietan jarraitzen dute, beldur baitira euren etxeetara itzultzeko, agintariek beste lurrikararen bat gerta litekeela ohartarazi baitute.

Jende ilarak gero eta luzeagoak ziren atzo, Kobeko Udalak jana eta ura banatzeko jarritako leketan. Dena den, kamioietan ere banatu dute ura, eta zenbait auzotan hautsitako hoditerietatik jana prestatzeko ura hartzen ikus zitekeen jendea.

Katsutoshi Sasayama Kobeko alkateak atzo adierazi zuen Udala ezin dela jendea babestuta dagoen 350 zentroen herenetara baino iritsi janari horniketari. Zenbait iturriren arabera 226.000 telefono linea etenik daude, 870.000 etxetara ez da urik iristen eta beste horrenbestetan ez dago gasik.

Suhiltzaileek oraindik ezin izan dute itzali Kobeko zenbait sute, horietako asko berpiztu egin baitira gasbide hautsietatik ihes egindako gasarekin. Iturri ofizialek Koben suak erretako eremua ehun mila metro karratu inguru dela kalkulatu dute.

Hondakinek azpian hartutako kaleetan kartel eta idazkiak ikus zitezkeen Kobeko zenbait guntan desagertutzat jotako pertsonen berri eskatuz, eta jendea

Lurrikararen beldurraren ondoren, orain hasi da jendea benetako kalteez ohartzten. YOMIURI SHIMBUN / REUTER

Nagasakin eta Hiroshiman iparramerikarrek jaurtikitako bonba atomikoaren ondoren ikusitako gauza bera datorkie gogora.

Lurrikarak eragindako kalte

materialak izugarriak dira, eta adituak bat etorri dira, Japoniako ekonomiak lurrikara honen eraginak jasango dituela esatean. Gobernuak iragarri zuenez, urte

honetako aurrekontuetan ehun mila milioi yeneko laguntza (mila milioi dolar) jasoko dute Kobeko lurrikarako kaltetuei eta enpresei laguntzeko.

Lurrikarak 30.000 milioi dolarretik gorako kalte materialak eragin ditu

TOKIO

Lurrikarak eragindako hondakinen artetik biktima guztiak erreskatatu ez dituzten arren, adituak hasi dira hondamendi naturalak Koben egindako kalteak dirutan zenbatzen. Lehen kalkuluen arabera, 30.000 milioi dolarretik gorako izangoa da zenbateko hori. Kobe hiriko kalteak, beraz, EEBBetako Kalifornian orain urtebete (urtarrilaren 17an justu) izandako lurrikarak eragindakoak baino handiagoak izango dira dextente. Iaz Los Angeles astindu zuen ikarak 20.000 milioi dolarreko kalte materialak eragin zituen.

Bertako sismologoaren arabera gune urbano batean inoiz izandako lurrikarak suntsitzaileena

izan da Kobekoa, eta haren eragina luzaroan nabaritu du Japoniako ekonomiak. Oraindik ez dago zehazterik kalte hori zenbatekoa izango den, baina datoren urtean ondorio negatiboak nabari-nabariak izango dira.

Kansaiko eskualdean (Kobe, Osaka, Kiota eta Nara hiriak biltzen ditu horrek) Japoniako produktu nazional gordinaren (PNG) bosten bat produzitzen da. Baina datozen hilabeteotan tasa horri eustea ezinezkoa gertatuko zaio, lurrikarak errepide eta trenbideak moztu, telefono sarea eten eta enpresa asko eta asko suntsitu egin baititu.

Ekonomiako adituak diren politikoei ohartarazi dutenez, Japoniako Gobernuak lurrikararen ondorioz kredituei aurre egin

ezin dieten enpresak laguntzen ez baditu, ekonomiaren suspertzea moteldu egingo da nabarmen. Japoniako Bankuak, berriz, Kobe berreraikitzen hasteko banku komertzialei 8.000 milioiko laguntza eskainiko diela iragarri du.

BIZI ASEGURU TXIKIAK

Bizi-asegurua egin ten dituzten etxeak ere hasi dira prestatzen datorkienari aurre egin ahal izateko. Dena den, Kobeko herritarrek dituzten aseguruak oso estaldura txikiak dira, inguru hartan lurrikararen arriskurik ez zela pentsatzen baitzuten. Japonian aseguruaren estaldura batez beste 7,2koa den arren, % 3koa baino ez dute Kobeko herritar gehienek.

Mexikoko politika erreformatzeko akordioa sinatu dute alderdiek

MEXIKO

Mexikoko Gobernuak eta bertako Parlamentuan ordezkariak duten lau alderdi politikoei aurrerantzeko hauteskunde prozesuetan legaltasuna, berdintasuna eta gardentasuna bermatuko duen erreforma egiteko akordioa sinatu zuten herenegun. Erreforma horren bidetik, pesoaren debaluazioak sortutako krisi ekonomiko larriari aurre egin ahal izango dioten esperantza agertu dute Mexikoko inguru politiko eta ekonomikoetan.

Joan den urtarrilaren 3an Ernesto Zedillo lehendakariak larrialdizko egitasmoa aurkeztu zuen Mexiko gogor astindu duen krisi ekonomikoaren irtenbidean jartzeko asmatan. Bertan, oreka politikoa ahalbideratuko lukeen akordioaren beharra zegoela azpimarratu zuen estatuburuak.

Helburu horrekin Mexikoko alderdietako ordezkariak hasi zen negoziazioan, eta hauteskunde erreformari ekiteko akordioa sinatzeko adostu ziren. Hitzarmena Alderdi Iraultzaile Instituzionaleko (PRI), Ekimen Nazionalerako Alderdiko (PAN), Alderdi Iraultzaile Demokratikoko (PRD) eta Lanaren Alderdiko (PT) buruzagiek sinatu zuten herenegun.

Krisia joan den abenduan lehertu zen. Mexikoko peso baliogabetu egin zen oso, eta kaosa eragin zuen diru merkatuetan eta Merkatu Librerako Hitzarmena sinatu ostean Mexikora etorritako inbertsioak arriskuan jarri.

EZLN-K SU-ETENA LUZATU DU

Auzi hori irtenbidean jartzeko asmoz, Gobernuak eta Askapen Nazionalerako Armada Zapatista (EZLN) joan den igandean bildu ziren Lacandona oihanean. Samuel Ruiz gotzaina buru duen CONAI erakundearen bitartekaritzaz egindako bileraren ostean, negoziazioa errazteko su-etena eperik gabe luzatuko dutela iragarri zuten herenegun zapatistek.

Aurrez, Zedillok tentsioa baretzeko zenbait neurri agindu zituen, eta Chiapasko zenbait herritatik erretiratzeko agindu zion armada federalari.

FUTBOLA

Urrutia eta Garitanoren itzulera

Ernesto Valverde deialdian izango da Valladoliden aurkako partiduan

Josu Urrutiak eta Ander Garitanok Valladoliden aurka hasieratik jokatzeko aukera handia dutela esan zuen atzo Jabo Iruretak. Era berean, Ernesto Valverde deialdian izango da baina ez da hasieratik ariko «lau hilabete jokatu barik eman dituelako». Iruretak kezka agertu zuen, «gol gehiago sartu behar dugu eta».

RAMON BASALDUA / BILBO

Athleticek denboraldiko partidurik eskasenetarikoa jokatu zuen Oviedoren aurka. Josu Urrutia eta Ander Garitano ez ziren Carlos Tartieren izan eta taldeak igerri egin zuen. Bi jokari hauek bete dute txartel horiak direla-eta jasotako partidu bateko zigorra eta atzo Jabo Iruretak esandakoaren arabera, baliteke hasierako hamaikakora itzultzea Valladoliden aurkako partiduan.

Ernesto Valverde Oviedon izan zen baina harmailetatik ikusi behar izan zuen partidua, entrenatzaileak deialditik at utzi zuen eta. Etziko norgehiagokan, ordea, deitutako 16 gizonen artean egongo dela esan zuen Iruretak. Nolanahi ere, Valverde ordezkoen aulkian eserita izango da partidu hasieran, minutu ba-

tzuetan jokatzeko aukera duen arren.

ZIGANDA AURRELARI BAKARRA

Denboraldi hasieran Zigandak Valverde edo Alkiza izaten zuen kide aurrealdean. Gasteiztarra eta Guerrero lesionatu ostean Gontzal Suances hasi zen jokatzeko. Azkenik, ordea, Guerrero osatu denetik, Ziganda bakar-bakarrik ari da aurrealdean. Iruretak azaldu duenez, Valladoliden aurkako partiduan ere sistema bera erabiliko du. «Taldea batek sartzen duen gol kopurua bolada kontua da sarritan. Bolada onaren zain egoteko era onena jokalariei konfiantza handiagoa ematea da. Zertan esanik ez dago kezkatuta nagoela gol gutxi egiten ditugulako, nik neuk ere gol gehiago sartzea nahi dut eta. Hala ere, ez da ahaztu behar Milanek Italiako Liga irabazi zuela gol gutxi sartuz».

Jose Angel Zigandak bi gol besterik ez du sartu Liga txapelketako aurreneko 17 jardunaldietan. Irureta jokalariren alde agertu da, eta UEFA txapelketako sei partiduetan hiru gol sartu zituela gogoratu. Nolanahi ere, Athleticeko entrenatzailearen iritziz, «taldeko jokari gehiagok sartu behar dituzte golak eta ez Julen Guerrerok edo Zigandak bakarrik».

Genar Andrinua Athleticeko kapitainak ez zuen atzoko entre-

Irureta eta Ziganda Athleticeko entrenamenduan batean Lezaman. X. SIMAL

namenduan parte hartu tendinitisa duelako. «Ikusi egin beharko da nola erantzuten duten datozen egunotan igandean jokatzeko prest egongo den jakiteko», azaldu zuen zuri-gorrien entrenatzaileak.

Iruretaren haserrea

R.B. / BILBO

Jabo Irureta haserre dabil aspaldi honetan. Athleticek 16 gol sartu ditu Ligako hamazazpi partiduetan, eta Logroñesek, Valladolidek eta Oviedok bakarrik egin dituzte zuri-gorriek baino gol gutxiago. Zuri-gorrien entrenatzailearen hitzetan, ordea,

«gauzen ikuspegi mugatua» besterik ez da eskaintzen. «Gol gutxi sartzen dugula behin eta berriro azpimarratu nahi dute batzuek, beste alde positibo batzuk alde batera utzita».

Jon Andoni Goikoetxea ez da fin ibili azken partiduetan eta kritika asko jaso du. Iruretak, ordea, nafarraren erabateko de-

fentsa egin zuen atzo. «Taldeko jokalaria da, duen kontratua alde batera utzita. Zazpi pezeteta edo zazpi milioi irabazi arren, Goikoetxeak ezaugarri batzuk ditu. Taldeko jokalaria da eta postu desberdinetako gabeziak bete ditzake. Athleticek ez dago izarrik. Julen Guerrero eta beste jokari on batzuk ditugu».

Imanol gaur aterako da ospitaletik

PELO AIESTARAN / DONOSTIA

Imanol Alguacil izan zen Realeko atzoko protagonista nagusia. Oriotarrari ebakuntza egin zioten belauneko lesioa osatzeko, eta espero bezala dena ondo joan zen. Eduardo Escobar sendagilearen hitzetan, «gure diagnostikoa baieztatu egin zen artroskopian. Ez da inolako arazorik izan». Medikuez gain, Realeko ordezkariek ere egon ziren kirofanoan Imanolekin bate-

ra, Salva Iriarte, Iñaki Anza eta Imanolen anaia hain zuzen.

Eduardo Escobarren arabera, gaur bertan joango da Imanol etxera. «Horrelakoetan 24 ordu egon behar izaten da ospitalean, beraz ezer arrarorik gertatu ezean bihar —gaur— etxera joango da». Errehabilitazioa, aurreko egunetan esandakoa izango da. «Egun batzuetan etxean atsedean hartu eta gero belaunetako batekin errehabilitazioa egin. Osatzeko epea hila-

beteren inguruan ibiliko da».

Atzo txuri-urdiak eginiko entrenamenduari dagokionez, ez zen nobedade aipagarrikerik gertatu. Hori bai, Agustin Aranzabalek ez zuen parte hartzerik izan. Bergararra saioa amaitu eta gero ailegatu zen Zubietara, Espainiako Sub'21 selekzioarekin Compostelan egon ostean. Italiaren aurka jokatu beharreko partidua azkenean bertan behera geratu zen, eta beraz Aranzabalek bidaia alferrik egin zuen.

Heynckes:
«Cruyffek era diktatorialean agintzen du»

BONN

Jupp Heynckes alemaniarren ustez, Johan Cruyff Europako entrenatzaile onena da, «baina bere estilo diktatorialak eragin txarra izan dezake taldean». Atzo 'Sport-Bild' egunkariak argitaratutako erreportaia batean Barcelonaren egungo egoera eta Real Madriden aurka 5-0 galtzeak izan ditzakeen ondorioak aztertu ditu Heynckesek.

Athleticeko entrenatzaile ohiaren ustez, Cruyffek «era diktatorialean» agintzen du Barcelonan. «Ez du kritikarik onartzen, kontuan hartzen den bakarra bere iritzia da». Bere ustez, jokalariek egoera hau eraman dezakete epe batean, «baina arrakastak desagertzen diren unean ez dago baztertzetik jarrera horrek oso eragin txarrak izatea», dio.

**SAN MAMES
FUTBOL ZELAIA**

Igandean, urtarrilak 22, 17.00etan

Liga Txapelketa, 1. Maila

ATHLETIC CLUB**REAL VALLADOLID****TXARTEL SALMENTA****TXARTELDEGIA:** SAN MAMES STADIUMean.

Ostiralean, 17:30etik 20:00etara.

Larunbatean, 10:30etik 13:30era eta 17:30etik 20:00etara.

Igandean, 10:30etik 13:00etara eta 15:30etik aurrera.

LEZAMAKO KIROL INSTALAZIOAK

Igandean, urtarrilak 22, 11:30ean

Gazteen Ohorezko Maila

Athletic Club - C.D. Tudelano**1995 URTEKO TXARTELAK**

Urteko txartelak berrizatu ez dituzten Bazkide Jn./And.ek SAN MAMES STADIUMeko TXARTELDEGIETAN edukiko dituzte eskura, 1994ko TXARTELA AURRETIAZ AURKEZTURIK eta hilaren 19, 20 eta 21ean 10:30etik 13:30era eta 17:00etatik 20:00etara. Txartel berria ezinbestekoa izango da ATHLETIC CLUB - REAL VALLADOLID partidua ikusteko.

ATHLETIC - VALLADOLID PARTIDURAKO KAMISETAK ETA SARRERAK ZOZKETATZEN DITUGU. DEI IEZAGUZU 906 35 11 25 TELEFONORA

LANCIA

BILASA rekin dabil

Athletic

Autonomia, 53 Tf. 427 58 20 BILBO Alameda Rekalde, 48 Tf. 410 12 55

SASKIBALOIA

Baskoniak etsamina ez erabakigarriak izango ditu kanpoan datorren astean

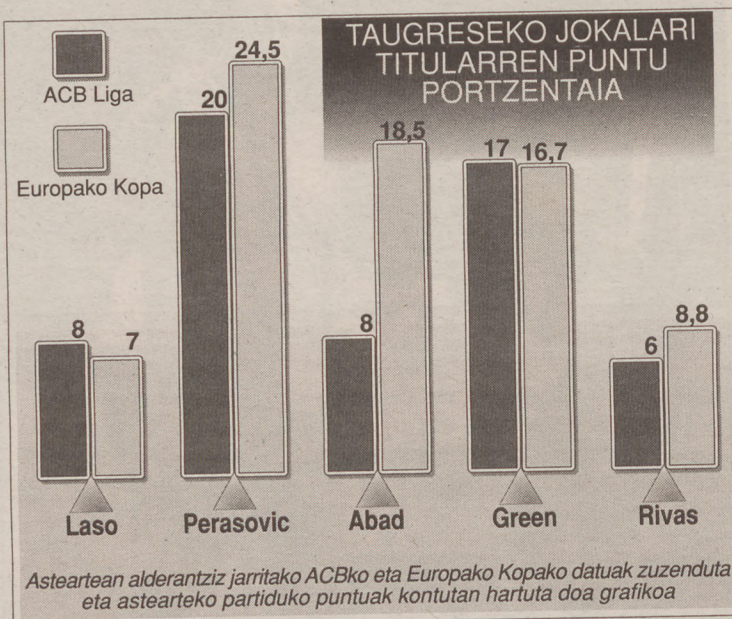
Etzi Real Madriden aurka eta datorren asteartean Fenerbahceren kontra

Taugresek bi azterketa izango ditu datozen egunetan Araba pabilioitik kanpo, baina ez erabakigarriak. Lehena etzi izango da Real Madriden aurka, eta Turkiako Fenerbahce kontra bestea datorren asteartean. Biak irabaziz gero pribilegiozko postuak lortuko lituzke ACBn nahiz European.

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

Taugres Baskoniak izugarri-zo buruhausteak jasan zituen herenegun Hapoel Tel Aviv talde israeldarri 77-74 nagusitzeko, baina behin emaitza guztiak ikusita, bistakoa da Europako Kopako ligatxoan daukan egoera: finalerdietarako lekua irabazita dauka eta lider ala bigarren geldituko den besterik ez da zehaztu behar.

Aurrea bukatzeko Turkian irabazi beharko luke datorren asteartean. «Fenerbahcek oraindik klasifikatzeko aukera dauka eta nekeza da zereginik duen talde turkiar bati etxean irabaztea», esan du Manel Comasek aurrera begira. «Oso zaila izango da, baina gu talde ona gara», erantsi du. Bitartean Benetton Rigan ariko da eta zeresanik ez dago italiarren porrotak ikaragarri erraztuko lukeela Taugresen lana.

SAILKAPENA

B Multzoa	J	I	G	Pt.	A Multzoa	J	I	G	Pt.
Taugres	7	7	0	14	Iraklis	7	7	0	14
Benetton	7	5	2	12	Antibes	7	6	1	13
Broceni Riga	7	3	4	10	Croatia Split	6	4	2	10
Fenerbahce	7	3	4	10	Racing Malinas	6	2	4	8
Nobiles	7	2	5	9	Kiev Basket	7	1	6	8
Hapoel Tel Aviv	7	1	6	8	Bellinzona	7	0	7	7

Fenerbahceri Istanbulen nagusitzerik ez balego, astebete itxaron beharko litzateke Benetton taldearen aurka Trevison jokatu arte, baina kasu horretan azterketa erabakigarri bihurtuko litzateke. Baskoniak 9 puntuko aldeari eustera joan beharko luke finalerdietara lider igaro nahi

izanez gero.

Zita garrantzitsu hauetan helburuak lortzeko Comasek bosteko titularraren errendimendurik onena beharko du. Perasovic (25,3 puntu partiduko ligaxkan) eta Abad (18,3 puntu) ari dira puntuak egiteko erantzukizuna hartzen azkeneko partiduetan;

Rivasek erasoan gogoz eta ohizko batez bestekoen gainetik jokatu zuen Hapoelen aurka (18 puntu egin zien israeldarrei; Laso eta Green zenbaki txikiagoe-tan dabilza azkenaldion.

Baina epe laburrean Real Madrid da aurkaria. «Ea egun bitan jokalaria berreskuratzen ditugun alde fisikoan nahiz psikikoan», esan zuen Comasek asteartean. Jardunaldia garrantzi handikoa da, Gasteizkoek irabaz dezaketengatik batez ere, Zeljko Obradovicen taldeari nagusitzea ACBko lehen hiru postuetan ibiltzeko kandidatura igortzea izango litzatekeelako. Hala ere, madrildarren aurkakoa ere ez da etsamina erabakigarria, porrotak ez bailuke aparteko arazorik ekarriko.

EUROPAKO LIGAKO PARTIDUAK

Europako Ligako bost partidu jokatu dira gaur. A multzoan bakarra jokatu da, Tel Aviv-eko Maccabi eta Panathinaikos talde greziarraren artekoa. B multzoko lau partidua ere gaur jokatu dira. Zagreb-eko Zibonak Olympiakos talde greziarraren aurka jokatu du; Boloniako Buckler talde italiarrak Limoges frantziarra hartu du etxean; Joventut katalanak Efes Pilsenen aurka jokatu du Turkian eta Barcelonak Bayer Leverkusenen alemaniarra hartu du etxean.

LABURREAN

FUTBOLA: Zaragoza Palmeirasen testafarroa izan da

Zaragoza taldea Palmeirasen testafarro aritu da Cafu internacionalaren fitxaketan, Brasilgo prentsaren arabera. Zaragozak duela astebete fitxatu zuen Cafu denboraldia amaitu arte joka dezan. Epe hori amaitzean, beste bi urterako luza dezake kontratua. Brasilgo prentsak dioenez, ordea, denboraldiaren amaieran Zaragozak Palmeirasi salduko dio Cafu ●

FLAMENGO taldeak Branco mundialista fitxatu du

Romario aurrelaria fitxatu ostean, Branco lateral internacionala fitxatu zuen atzo Flamengo taldeak. Brancok Corinthians taldean jokatu zuen iaz, eta 30 urte ditu. Flamengo teknikoak adierazi duenez, aurrerantzean zela erdian jokatu du. Ronaldo defentsa (Japonian jokatu du) ere fitxatu nahi du Flamengo, Kleber Leite lehendakariak atzo ziurtatu zuenez ●

BLACK Magic II' untzia bikain America Kopan

'Black Magic II' untzi zeelandarrak bide bikainean segitzen du America Kopako lehen fasean. Atzo hirugarren estropada irabazi zuen jarraian 'Tag Heuer' untziaren aurka, eta sailkapenaren buruan da hiru puntuekin. 'Nippon' japoniarra eta 'Sidney'95' australiarra dira sailkapen honetan bigarren eta hirugarren tokian ageri diren untziak ●

DELAGEk 2.000 kilometro egin ditu igerian

Guy Delage igerilari frantziarrak sendo segitzen du Atlantiko itsasoa gurutzatzeko ahaleginean. Abenduaren 16an hasi zuen bere abentura Delagek, eta denbora honetan dagoeneko bidearen erdia egin du, ia 2.000 kilometro. Irratiaren bidez egunero izaten duen komunikazioan, denboraren nozioa guztiz galdu duela ziurtatu du Delage ●

ARRAUNKETA

1995eko egutegiaren aurreproiektua aurkeztu die taldeei Federazioak

R.B. / BILBO

Aurtengo denboraldirako egutegiaren aurreproiektua aurkeztu die arraun taldeei Euskadiko Arraunketa Federazioak. Aulki mugikorreko Euskadiko Kopako estropadekin emango zaio hasiera denboraldiari. Aurreneko lehia Bilboko Nerbioi ibaian jokatu da, urtarrilaren 29an eguerdiko hamabietatik aurrera. Orion izango da bigarren estropada otsailaren 18an, Baionan hirugarrena zortzi egun geroago eta Legutio laugarrena eta azkena martxoaren 3an.

Euskadiko batelen txapelketa apirilaren 23an eta 24an jokatu da eta euskal arraunketaren batzarrean erabakiko da non izango den. Aulki mugikorrari dagokionez, Legutio urtegi

jokatu dira Euskadiko txapelketak. Senior eta gazte mailakoa ekainaren 16an izango da eta infantil eta kadete mailakoa uztailaren 9an edo 16an. Azkenik, Euskadiko Traineruen txapelketa abuztuaren bigarren asteburuan jokatu da. Arraun taldeek aurreproiektua aztertu eta euren proposamenak egingo dituzte.

Bestalde, Luis Javier Salaberria da Sanpedrotarra arraun taldeko lehendakaria berria. Nolanahi ere, lehendakartzan aldaketa izan arren, azken urteotako zuzendaritza berbera izango du Pasai San Pedroko arraun taldeak. Donibaneko Arraunlariak taldean ere hauteskundeak izango dira zuzendaritza berria hautatzeko. Hautagai zerrendak aurkezteko epea urtarrilaren 29an amaituko da.

Euskal federazioako egutegiaren aurre-proiektua

Euskadiko Kopako jaitsierak

95-1-29	Lehen jaitsiera	Bilbo
95-2-18	Bigarren jaitsiera	Orio
95-2-26	Hirugarren jaitsiera	Bilbo
95-5-3	Laugarren jaitsiera	Legutio
95-4-2	Akitania-Euskadi Norgehiagoka	
95-4-22/23	Euskadiko batelen txapelketa	
95-5-7	Lehen euskal lehia	Legutio
95-5-27/28	Euskaiko trainerillen txapelketa	
95-6-11	Bigarren euskal lehia	Legutio
95-6-18	Banku mugikorreko Euskadiko txapelketa (Jub. eta sen.)	Legutio
95-7-9 edo 16	Banku mugikorreko Euskadiko txapelketa (Inf. eta kad.)	Legutio
95-8-12/13	Euskadiko traineruen txapelketa	
95-10-8	Euskadiko yolen txapelketa	

Akitaniako Ligako estropadak

95-4-22/23	Nazioarteko estropada	Cazaubon
95-5-27/28	Nazioarteko estropada	Bordele

Euskadiko selekzioen nazioarteko estropadak

95-04-02	Akitania-Euskadi norgehiagoka	Soustons
95-05-20/21	Nazioarteko estropada	Essen
96-6-3/4	Nazioarteko estropada	Macon

V Nazioetako

Torneoa

V Nazioetako torneoa, Mundukoaren aurretik

Iazko garaipena urtebeteko harrokeria ez zela izan erakutsi beharko du Galesek aurtan

Datorren larunbatean hasi eta martxoaren 18ra arte iraungo duen Europako txapelketarik handiena izango dugu ikusgai. Frantzia-Gales eta Irlanda-Ingalaterra dira larunbatean jokatu den lehen jardunaldiko neurketak. Irabazleari kopa bat emango zaion hirugarren edizioa izango da aurtengoa.

KOLDO ALDUNTZIN / DONOSTIA

Ondorengo bi hilabeteetan rugbyzale orok eta kirol honen zaletuak ez direnek ere, aukera aparta izango dute rugbyak duen ikusgarritasunaz gozatzeko. Urtean zehar kasu izpirik egiten ez diona ere, V Nazioetako partidu bat ikusteko prest egoten da. Agian, munduko hamar selekzio onenetako bostek hartzen dutelako parte, maila eta kalitatea ziurtatu egiten dutelako neurri batean.

Aitortu behar da, bestalde, telebisten irudien kalitateak ere zerikusi handia duela. Hori guztia bete dadin, euren eskaintzak, jokalarienak alegia, neurri berekoa izan behar du. Izan ere, azken boladan ez da jokaldi ikusgarri gehiegirik izan, hanketako jokoa gehiegixko baitarabilte. Defentsako jokoa oso zorrotza da, eskura jokatzuz gaindiezina sarritan. Horregatik, erasoaren ardatz nagusia, goitikako baloiak izaten dira.

Munduko txapelketa jokoa jarri arte ez zion ezerk itzalik egiten Torneoari. Aurreneko mundiala esperimendu gisa hartu zen. Bigarrena jokatu ondoren, bistan zegoen bazuela etorkizunik. Datorren maiatzean hirugarrena jokatu da eta nazio indartsuenak horren zain daude. V nazioetakoek ere gainean dugun torneoa horretarako aprobeztatu dute. Erroturik dagoen txapelketa honek badu beste areririk. XIIIko rugby profesionalak gero eta mehatxu zorrotzagoa bete du. Europako txapelketa egiteko posibilitatea aztertzen ari dira. Horregatik, aurtengo edizio berri honek inoiz baino hobe izan behar luke.

Historia labur bat eginez, Ingalaterra eta Eskoziak 1871n jokaturiko partiduak eman zion hasiera Torneoari, Eskoziak nagusitu zen 4-0. Gero, irltako beste biak batu ziren eta 1884tik 1910era bitarte, lau nazioetakoak izan zen. Frantzia, 1910ean atxiki zen eta harrezkeroztik V Nazioetako da. Edizio guztiak jokatu dituen nazio bakarra Ingalaterra da.

Frantzia eta Galesek elkarren aurka jokatu dute lehen jardunaldian. Argazkian Viars frantziarra eta Evans galestarra.

V NAZIOETAKO TORNEOAREN EGUTEGIA

Urtarrilak 21	Otsailak 4	Otsailak 18	Martxoak 4	Martxoak 18
PARISEN Frantzia Gales	TWICKENHAMEN Ingalaterra Frantzia	CARDIFFEN Gales Ingalaterra	DUBLINEN Irlanda Frantzia	CARDIFFEN Gales Irlanda
DUBLINEN Irlanda Ingalaterra	EDINBURGON Eskoziak Irlanda	PARISEN Frantzia Eskoziak	EDINBURGON Eskoziak Gales	TWICKENHAMEN Ingalaterra Eskoziak

INGALATERRA ETA FRANTZIA Galesek iazkoa irabaztea lortu zuen arren, Ingalaterra eta Frantzia agertzen dira aurtengo Kopa irabazteko egoera onenean. Ingalaterrak 12-13 galdu zuen iaz Irlandan. Hego Afrikara egindako bisitan joko izugarria erakutsi dute. Bizpahiru jokalarik kenduta, iazko blokea da. Atzelari postuan Bath taldeko Catt ariko da, jokalaririk erasokorra. Talde honi Kopa irabazteko % 45eko aukera ematen zaio.

Frantziaren azken emaitzak oso onak izan dira, batez ere Zeelanda Berriari irabazi diolako hego hemisferioan. Bira hartako hamabosteko bera erabiliko du eta hori garanta bat da. Hamabosteko honetan, Baionako Jean Michel Gonzalez izango da. Garaile irteteko % 40ko aukera ematen zaio.

Txapelketako errekorrak

Jokalarienak:

- **Puntu gehien edizio batean:** Ingalaterrako Webbek 67 puntu lortu zituen 1992an.
- **Entseiu gehien edizio batean:** Ingalaterrako Lowek 1914an eta Eskoziako Smithek 1925an 8na lortu zituzten.
- **Puntu gehien partidu batean:** Frantziako Viarsek 24 lortu zituen 1992an Irlandaren aurka.
- **Zikorkolpe gehien partidu batean:** Ingalaterrako Hodgkinsonek 18 lortu zituen 1991an.
- **Drop gehien edizio batean:** Frantziako Camberaberek 5 egin zituen 1967. urteko edizioan.

Taldeak:

- **Puntu gehien edizio batean:** Ingalaterrak 118 puntu egin zituen 1992an.
- **Puntu gehien partidu batean:** Galesek Frantziari 49 egin zion 1910ean.
- **Entseiu gehien edizio batean:** Ingalaterrak 20 egin zituen 1910ean.
- **Edizio gehien irabazi duena:** Gales da, 23 irabazi zituen (1910 eta 1994 urteen artean).
- **Grand Chaleme gehien:** Ingalaterrak 10 aldiz irabazi du.
- **Partidu gehien irabazi duena:** Gales, 142 irabazi ditu.
- **Partidu gehien galdu duena:** Eskoziak, 141 galdu ditu.

Iaz titulua Galesek irabazi zuen arren, aurtan Frantzia eta Ingalaterra dira irabazteko faboritoak.

Galesek Frantziari eta Ingalaterrari irabazi zien iaz urte asko itzalean eman ondoren. Urte magikoa izan zen beretzat. Iazko txapelketako jokalaririk onenak, Quinnelek, XIIIko rugbyra pasatzea erabaki zuen orain dela hiruzpalau hilabete eta kolpe gogor hori gaitzetzeko, azken egun hauetako lesioak izan dira albiste. Gainera, lehen partidua Parisen jokatzeko aukerak murriztu egin dizkio. % 10 Kopa berreskuratzeko.

Irlandari buruz, ohizkoa esan beharrean gaude. Gai da balentriarik handienak lortzeko. Iaz, gogora dezagun, 12-13 irabazi zuen Londresen. Aurkariak bereak eta bi egin behar ditu gaitzetzekotan, oso joko bizia eta iraunkorra egiten baitu. Liga txapelketa sortzeak izugarri eragin du selekzioan. Gainera, bi urte igaro eta gero, Mullin atzelaria itzuli da berriro. % 4ko aukera.

Eskoziak ez du partidurik irabazi joan den 1993ko ekainetik. Aurtengo helbururik nagusia etxeko bi partidurik irabaztea izango da, Irlandari eta Galesi.

TENISA

Pete Sampras eta
Jim Courier bikain
Australian

DONOSTIA

Faborito nagusiek eragozpen handiegirik gabe irabazi zituzten bigarren kanporaketako partiduak. Pete Sampras (1. zerrendaburua) hiru set bakarrik behar izan zituen Jan Kros-lak eslovakiarra gainditzeko: 6-2, 6-0, 6-1. Samprasek goitik behera dominatu zuen jokoa, eta aurre-kanporaketatik ateratako Kros-lak ordubete eta hamasei minututan kanporatu zuen. Duen kalitatearekin nahikoa ez bazuen, Samprasek Melbourneko pistan bildutako ikusle greziarren laguntza ere izan zuen.

Jim Courier estatubatuarrek ere (9. zerrendaburua) erraz irabazi zuen partidua. Ordubete eta hoge minutu eskasetan, 6-2, 6-2, 6-1 jipoitu zuen Cristiano Caratti italiarra, joko bikaina eginez. Bi hilabete-ko atsedenaren ostean, joan den astean Adelaidako torneo eskuratu zuen, eta orain arte Australiako Irekiko bi neurketetan maila polita eskaini du.

Michael Stich alemaniarrek ere (7. zerrendaburua), Sampras eta Courierrek bezalaxe, ez zuen lan asko egin beharrik izan partidua irabazteko. 6-0-6-3, 6-4 kanporatu zuen Alex O'Brien estatubatuarra. Michael Chang (5), Andrei Medvedev (13) eta Magnus Larsson (15) zerrendaburuek ez zuten set bat bera ere galdu.

Gizonezkoetan izandako emaitzarik aipagarriena Carl-Uwe Steeb alemaniarren kanporaketa izan zen. Lehen kanporaketan Goran Ivanisevici irabazi ostean, Renzo Furlan italiarraren kontra galdu zuen Steebek: 7-6, 6-3, 6-2.

HINGIS
GAZTEA
KANPORA

Emakumezkoetan, zerrendaburu bat gutxiago geratzen da txapelketan. Sabine Hack alemaniarrek (13) 7-5, 1-6, 6-0 galdu zuen Audra Keller estatubatuarren aurka. Beste zerrendaburu guztiek aurrera egin zuten, denak ere eragozpen handiegirik gabe.

Australiako Irekian segitzeko modurik izango ez duena Martina Hingis suitzarra da. Hamalau urteko tenislari gazteak 6-3, 6-4 galdu zuen Kyoko Nagatsuka japoniarren aurka.

PILOTA

Etxaniz eta Galarzak txapelketako
bigarren puntua lortu zuten atzo

Mungian jokaturako partiduan 22-14 irabazi zieten Alustiza eta Santiri

Txapelketari begira ezer egiteko aukerarik ez izateak ematen zuen lasaitasunak ez zuen ekarri partidu onegia atzo Mungian. Etxaniz eta Galarzak aparteko gauzarik egin gabe menderatu zituzten Alustiza eta Berna. Bigarren mailako partiduan Gorostiza eta Santik 22-4 irabazi zieten Ortiz eta Olideni.

RAMON BASALDUA / MUNGIA

Jaiekin batera, lehen eta bigarren mailako eskuz binakako partiduak jokatu ziren atzo Mungian. Ortiz bertako pilotariak bigarren mailakoan jokatu zuen eta berau izan zen jaialdiko partidu estelarra. Lehen mailakoarekin hasi zen jaialdia eta bertan Etxaniz eta Galarzak 22-14 irabazi zieten Alustiza eta Santiri. Mungiako pilotalekuak oso sarrera ona izan zuen atzo.

Bi bikoteek ez zeukaten inolako aukerarik txapelketan aurrera egiteko. Baina jokoan ezer ez izateak ematen duen lasaitasunak ez zuen ekarri partidu ona. Huts gehiegi eman ziren partiduan zehar, batez ere Berna errioxarra izan zen failatu zuena. Errioxarrak ez du maila onik eman txapelketan, hiru partidu jokatu ditu eta hirurak galdu, partidu onik egin gabe gainera.

Atzoko partiduan, markagailuan lehen aldeak Alustiza eta Bernak hartu zituzten, 6-2 eta 8-4. Galarzak huts asko egiten ari zen eta txistu hotsa entzun behar izan zuen. Horrek espabilatu arazi zion eta 9-8 galtzen egotetik 9-16ra pasatu ziren bera eta Etxaniz. Tarte honetan Bernak

Alustizak ez du zorte handirik izan txapelketan.

ANDER GILLENEA

huts asko egin zituen, pilota erre-zak ere bai. Galarzak aldiz, ez zituen lehen zatiko akatsak egiten tarte honetan. 11-16, 12-19, 13-20 egon ziren eta azkenean 22-14.

Alustizak hiru tanto egin zituen sakez eta Etxanizek bat. Segurakoa gogotsu aritu zen baina Bernak egindako hutsekin ezin izan zuen ezer egin. Etxanizek pilota aseguratu egin zuen partiduan zehar. Partiduko azken tantoa berak egin zuen eta polita izan zen, zabalean dejada bat eginez. Galarzak Mungian zeukan zorte txarra gainditu zuen, ez baitzuen aspaldian irabazi Mungian Baraibarkoak. Hasieran huts garbiak egin ondoren, bigarren zatian hobetu egin zen, baina gauza handirik egin gabe.

Bigarren mailako partidua

paseo bat izan zen Gorostiza eta Santi errioxarrentzat, 22-4 irabazi zuten. Oliden uneoro dominatuta egon zen eta hori Gorostiza aurrelariak ondo aprobetxatu zuen, behin eta berriz errematatu baitzuen. Horrezaz gain zortzi tanto sartu zizkion sakearekin Olideni. Oso gaizki aritu zen Lezamako atzelaria. Santik aldiz partidu serioa jokatu zuen eta etxean jokatu zuen Ortiz erabat galduta ibili zen frontoian, ezer egiteko aukerarik gabe.

Txapelketa honi amaiera emango dion txapelketa datorren astelehenean jokatu da Tolosako Beotibarren. Bertan aldaketa bat izango da eta Azkarate-ren orde, profesionaletan debutatu berri duen Bazetak jokatu Urionaguenarekin batera Alustiza eta Bernaren aurka.

JAIALDIAK

Gaurko partiduak

GALARRETA. 16.00. Egialde - Amondarain / Garate - Adin. Matxin - Aizpuru / Altuna - Etxeberria. Intxauburu - Auzmendi / Kalonje - Txikuri. Bitoria - Urretabizkaia II / Iñigo - Lizaso.

EUSKAL. 16.00. J. Lekunberri - Soto / Urrutia - Zandio. Elizalde - Zubeldia / M. Lekunberri - A. Lekunberri. Arregi - P. Lekunberri / Olo - Etxabe. Salaberria - Aranburu / Zeberio - Imaz.

DEPORTIVO. 16.30. Lekue - Alzibar / Gaztañaga - Astola. Insausti - Otero / Daniel - Juan Pablo. Iriondo - Langarika / Arribillaga - Torre. Ziskar II - Valera / Peluaga - Garma II.

Eugi Bergaran jokatzeko moduan

DONOSTIA

Patxi Eugik jokatu egingo du datorren larunbatean Bergaran. Agoizkoak joan den larunbatean ez zuen jokatu eskuak ez zeuzkalako ondo. Larunbat honetako partidua aritzeko itxaropen handia zeukan nafarrak, baina atzo arte ez zuen baieztatu presentzia. Azken egun hauetan entrenatu ondoren, atzo egin zuen azken proba.

Larunbateko partidu erabakigarriak pilotak atzo aukeratu zituzten lau protagonistek Bergaran. Eugi eta Elkorok 104,7, 104,8 eta 105,8 gramokoak aukeratu zituzten. Salaberria eta Belokik, berriz, 105,3, 105,5 eta 106,1 gramokoak. Partidu hau

izango da asteburu honetako garrantzitsuenak, berau irabazten duena finalerdietara pasatuko baita. Ordua aldatu egin dute eta bera izango da larunbateko jaialdiko lehena; izan ere, 4.30etan jokatu baita, eta gero TVE-2ko 'Fronton' saioan diferituan eman.

Larunbatean bigarren mailako partidu bat ere jokatu da Bergaran eta atzo egin zen bertarako material aukeraketa. Tolosa eta Imazek 105, 105,6 eta 106 gramoko pilotak hautatu zituzten. Koka eta Oregik, aldiz, 105,6, 105,7 eta 106,3 gramokoak. Tolosa eta Imazentzat garrantzitsua da partidu hau, berau irabaziz gero finalerdietan sartuko baitira zuzenean.

TXIRRINDULARITZA

Freuler-Wolf eta
Rissi-Betschart
Euskadiko Sei
Orduetan

DONOSTIA

Urs Freuler txirrindulari suitzarra Euskadiko Sei Orduetan izango da aurten ere, Wolf alemaniarrekin batera bikotea osatzen. Freulerrek 1984an egin zuen debuta Anoetako Belodromoan, eta ordutik ez du behin ere huts egin. Aurtengoa bere 12. parte-hartzea izango da.

Urte hauetan guztietan, Euskadiko Sei Orduetako izar nagusia bihurtu da zalantzarik gabe Urs Freuler. Lau aldiz irabazi (iaz Clark australiarrekin batera) eta beste hainbat aldiz podiumean izateaz gain, belodromoan biltzen diren zaletu guztien faborittoa izan da beti. Freulerrek berak behin baino gehiagotan adierazi duen bezala, «Suitzan baino gehiago animatzen naute Donostian».

Freuler-Wolf bikotearekin batera, Anoetan izango da Rissi-Betschart ere. Bien artean lehia izugarria izan zen Zurichen.

MENDIA

Elur-txakurren
lasterketa izango
da Abodin
asteburuan

IRUÑEA

Datorren larunbat eta igandean elurretan korrituko den lehen elur-txakurren lasterketa ospatuko da Abodin (Otsagabia), Nafarroa Elur Lera Kirol Elkartearen eskutik (NELKE). Lasterketa larunbatean eguerdiko ordubata t'erditan hasiko da eta bigarren txanda, berriz, igande eguerdian. NELKE orain dela bi urte jaio zen eta elur-txakurren lasterketa ugari antolatu ditu, baina orain arte inoiz ez elurretan. Asteburu honetako izango da lehena. NELKEko lehendakaria den Jose Javier Saenzek lasterketaren aurkezpenean aipatu zuenez, «elurretan egiten diren lasterketak askoz ikusgarriagoak dira, txakurra gustoko duen giroan baitago». Elurretako lasterketetan lortzen den abiadura ere handiagoa da Saenzen arabera.

«Txalapartak kantatu egin behar du»

Tomas San Miguel musikari gasteiztarak 'Lezao' lana aurkeztuko du etzi Gasteizen

Tomas San Miguel gasteiztarak, Gasteiz aspaldi utzi zuen musikariak, 'Lezao' izeneko lana iaz plazaratu eta egundoko ikusmina sortu zuen. «Etorkizuneko musika sustraia» dela dio, Gerla Betiri esker «txalaparta kantari» duena. Teklatuek, albokak, trikitixak, koruak eta abarrek gainontzekoa egiten dute.

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

'Lezao' Tomas San Miguelen anaia eskultorearen baserriaren izena da, Agurain ondoan, Iturrieta mendiaren parean eta 'Sorginetxe' trikuharritik oso gertu. Ez da, bada, nolanahiko parajea euskal tradizioa eta gaurkotatua egokiro batekin agertu nahi duen musika inspiratzeko. Musika «magikoa», «unibertsala», «adierazkorra» edo «sustraitik egina», Stan Getz, Larry Coryell edo Dissidenten bezalakoekin kolaboratu duen musikari honek noizbait esan bezala.

EGUNKARIA.— Nola funtzionatu du 'Lezao-k' Madrilén edo Barzelonan, Euskal Herrikan kanpo, alegia?

TOMAS SAN MIGUEL.— 'Lezao-k' ongitxo funtzionatzen du leku orotan; ikuskaria eskaini dugun guztietan izugarri harrera ona jaso du. Antigoaleko euskal musikaren sustraian sakondu nahi duen proiektua da, txalaparta, alboka edo akordeoia lagun, baina ildo horretan ez da inolaz ere musika folklorikoari buruzko lana, sustraiak erabiltzen baititut etorkizuneko musika sortzeko xedez, dimentsio unibertsalean barrena. Edozelan ere, txalapartak harritu egiten du ezagutzen ez duen jendea, zur eta lur geratzen ohi da-eta.

EGUNKARIA.— Baten batek esana du Euskal Herrian nahiko ohituta gaudela arlo tradizionala eta abangoardia batekin jaso-tzen, eta hemendik kanpo musikak horrenbesteko biderik ez duela egiten.

SAN MIGUEL.— Hori leku guztietan egiten da, ordea, adibidez flamenko berriek antzinako flamenkoa instrumentu modernoekin uztarturik lantzen dutelako edo gaur egun Portugalen dagoen fado-aren susperraldia baina musika zentzu minimalistagorako kokaturik edo Galizian Miladoiro... Nire ustez mundu osoko mugimendua da, zera hausnartu duena: sustraiak berreskuratu beharra dago, baina musika sustraia hori beste era batera proiektatu behar da, ez era elitista batean baizik eta jendearekiko komunikazio modu zuzena ezarri. Gu ekimen horretan saiatzen gara, diskoaren atzetik

bizpahiru urtez izandako ikerketa lana baitago; hasieran Gerla Betirekin jolasa moduko gauzak egiten genituen eta gero ikusi genuen kantak ateratzen ari zirela.

EGUNKARIA.— Ikerketa bide horretan, norantz doa 'Lezao'?

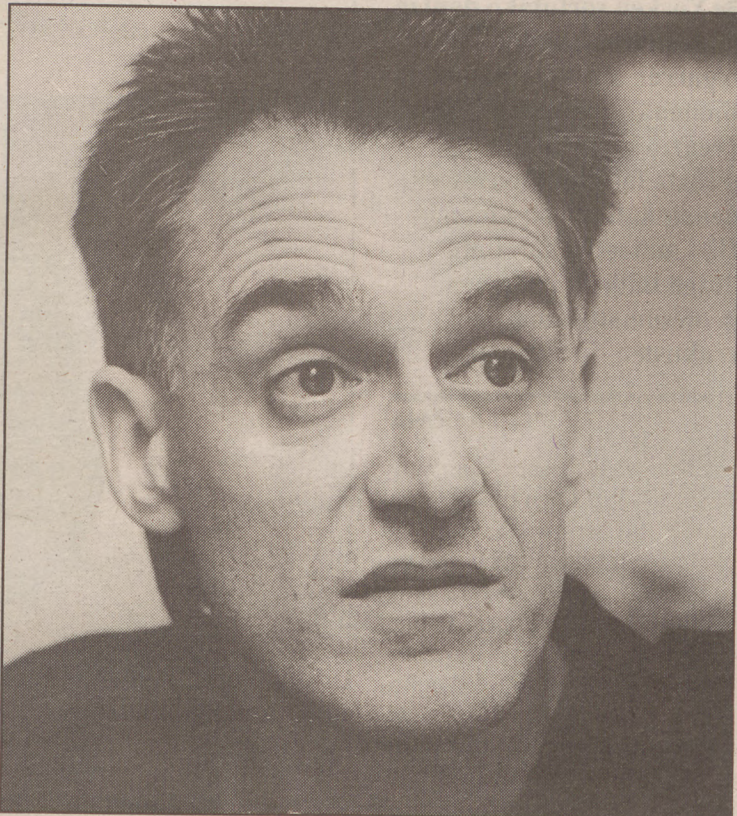
SAN MIGUEL.— Ez dakit, egunero gauza berriekin egiten dugulako topo. 'Lezao' disko bat da, zuzeneko emanaldietan garatzen dena, baina musika hori jotzeko taldea diskoaren beraren aurretik dagoenez, elkartzen garen bekoitzean egitura berriak ateratzen ditugu. 'Lezao' bada, finean, bere musika geroz eta zentzu gehiago edukitzera eta kontu zaharkitua ez dela sumatzeraz benetako proiektioa badielako.

EGUNKARIA.— Izan ere, oso handiak dira 'Lezao-ren' inguruan eratu diren espektatibak, musika tradizionala eta garaikidearen arteko behin-betiko loturatzat hartuz eta abar.

SAN MIGUEL.— Publikoa, leku guztietan, oso pozik atera da kontzertuetatik. Nik hogeitaz hamar urte daramatzat musika egiten eta inoiz ez nuen publikoarengandik horrelako erantzun eta harrera jaso. Ni naiz harritu den aurrena, etiketarik gabeko musika sortzaile hau egin eta ez dakizu zertan geratuko den. Baina ez, jendeak gustora hartu du eta urte erdian hiru mila disko saldu ditugu, nahikoa zuzenean iazko maiatzetan hasi zen taldea izanik.

EGUNKARIA.— 'Lezao-ri' buruz hitz egin eta txalaparta aipatu beharra dago ezinbestean, Gerla Beti txalapartarien partaidetza funtsezkoa baita proiektuan.

SAN MIGUEL.— Proiektu honen ezaugarri nagusia da txalaparta beste edozein osagai gisa edukitzea, 'Lezao-ren' erritmo eragile da-eta. Hortaz, kutxa bezalako perkusiorik ez dagoenez, txalapartak rol aparta jokatu du. Txalaparta tradizionalaren elementuetan, Gerla Beti zaharrengandik ikasi eta jasotakoetan oinarrituta, jotzeko era propioa

Tomas San Miguel musikari gasteiztarra.

JONTXU

«'Lezao' ez da inolaz ere musika folklorikoari buruzko lana, sustraiak erabiltzen ditut etorkizuneko musika sortzeko xedez, baina dimentsio unibertsalean barrena».

garatu dute, beti ere sustraia erabiltzen dut abiatutik. Nik zera esaten dut txalapartari buruz: txalapartak kantatu egin behar du, ez baita instrumentu erritmiko soilak, melodikoa ere bai baizik. Ildo horretan, nire teoria da txalaparta dela euskal musikaren antzinako sustraia berri hobekien ematen duena. Beraz, txalaparta berreskuratu nahi izan dut Gerla Betiaren gaitasun bereziaz baliaturik.

EGUNKARIA.— Zu musikan trebatzera Gasteiztik kanpora aspaldi joan zen gasteiztarra zara. Madrilera, Estatu Batuetara... Orain nola sentitzen zara Euskal Herrian bueltan, eta are gehiago, kutsu euskaldun erabatekoa duen musika egiten?

SAN MIGUEL.— Duela 25 urte joan nintzen Gasteiztik. Harrezkero, baina, itzuli izan naiz. Lehendabiziko aldiz orain dela hamar bat urte jazz emanaldi batean, batez ere musikari madrildarrek. Geroztik, 1985. urtean-edo, Gerardo Nuñez gitarra jole flamenkoarekin jo nuen jazz eta flamenkoa uztartzeko proiektuan. Duela pare bat urte, azkenik, Ur Biltegi Zaharrean 'Vida en catedrales' eskaini genuen Jorge Pardok eta biok. Den den, nire lurraldean apur bat arrotza sentitzen naiz hainbeste denbora kanpoan igarota, baina aldi berean gertatzen da zure herri urrun ibilita askoz ere herrikoagoa sentitzen zarela.

Abagune aparta

L.K.G. / GASTEIZ

Tomas San Miguelek Gasteizen 'Lezao' egingo du etzi Principal antzokian eta kontzertua «abagune aparta» izango dela dio, iazko udan plazaratu zuen diskoan parte hartu zuten guztizkiak ikusi eta entzuteko aukera izango baita lehen aldiz.

Formazioa paregabea izango da: Tomas San Miguel teklatu eta akordeoian; Gerla Beti Perdi eta Ruben txalapartetan; Javier Paxariñoren saxo eta flautak; Kepa Junkeraren trikitixa; Ibon Koteronen alboka; Edu Muruamendiaren eta Amaia

dantzariak eta Samaniego abesbatza.

San Miguel ez da sekula horrenbeste artistarekin aritu. Bilbon iazko abuztuan izan ziren, jaietan, baina Gerla Beti eta Paxariñorekin bakarrik, eta gainera, txalapartari leku arazo izan zuten eszenatokian euren tresnak ipintzeko. Geroago, urrian, Madrilén aurkeztu zuten, baina Rubenek ez zuen jotzerik izan. Orain Gasteizen, San Miguelen hirian, ikuskari nagusia egin behar dute. Ehun minutu luze iraungo du, bi zatitan banaturik, eta 'Lezao-ko' musikatik % 75 inguru joko dute, bai eta

dagoeneko prestatzen ari diren bigarren laneko piezaren batzuk ere. Izan ere, datorren urtean 'Lezao-k' segida edukiko baitu.

Musikari gasteiztarra bere hirira dator aste osoan Madril aldean 'beroketa ariketak' egin ostean. Astelehenean hasi eta gaur arte lan egin dute Madrilgo pare bat aretotan. Lehenago Logroñon izan zen Actual 95 azokan Jorge Pardorekin 'Vida en Catedrales'-eginez.

Aurrera begira, Tomas San Miguelek 'Lezao' aurkezteko asmoa dauka behintzat Barakaldon eta Donostian, baina ziur aski ez dira bakarrik izango.

Andres Nagel donostiarraren erakusketa Parisen

DONOSTIA

Andres Nagelek (Donostia, 1947) bere azken obrak jarri ditu ikusgai Parisen ireki den erakusketan. Lanak hogeitaz hamar bat dira, den-denak 1993 eta 1994 urteetan eginak. Eskultura pintatua izan daiteke edo pintura hiru dimentsiotan, «lurrari atxikitako gauza bat», artistak berak definitu duenez.

Didier Imbert arte aretoan atzo bertan zabaldu-tako erakusketan oleo eta metalezko piezak daude beirazko fibra eta poliesterean jarrita. Obra bakar batek ihes egiten die ezaugarri berezi hauei. Salbuespena aluminio pintatua dago eta hiru metroko altuera du. Lan hau Matignon etorbidean jarri dute, hiriburuaren erdi-erdian, eta erakusketaren agerpide esanguratsua izango da berau otsailaren 25ean itxi arte.

«Nagelen obra bakoitza krimenaren eszenategia berreraikitzea bezala da», idatzi du Francisco Calvo Serraller Pradoko Museo-ko zuzendari ohiak erakusketa honi buruzko katalogoan, «berak ere baititu eszenategi horren baitan dauden alde beldurgarri eta iragarriak».

Nagelen obran ageri diren energia espresiboa eta nabardura mordoxka umorez josita daude, obran tituluetan beraietan ere nabari daitekeena. 'Todos los chorizos acaban en cuerdas', 'Quién fuera blanco (aunque fuese catalán)' eta '¡Qué novio para tu hermana!' izenek lanak bataiatzeko izpiritu surrealista eta 'arduragabea' azaltzen dute.

Egilearen ustez, emaitza da garrantzitsua, ez lan hori gauzatzera bultzatu zuen jatorrizko ideia edo —kausalitatea zein kasualitatea—: «Nahiago dut obra bakoitzari buruz hitz egin, gai, keinu edo lanaren jatorriari buruz baino», agertu zuen astelehenean bertan Nagelek.

Didier Imbert aretoko erakusketak Nagelen eta Frantziako hiriburuaren arteko aspaldiko zorra edo kitatuko du. Izan ere, artista gipuzkoarra Arte Garaikidearen Nazioarteko Ferrian (FIAC) izan da behin baino gehiagotan baina ez du orain artean bere lanak bakarrean erakusteko abagunerik ukan.

Euskadiko Sinfonikoa gaur gauean Barakaldon

BILBO

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa Gunter Neuhold Austriako zuzendariaren batutapean ariko da gaur ilunabarrean Barakaldoko antzokian. Orkestrak Bizkaian eskainiko duen lehenengo emanaldia arratseko zortzietan hasiko da.

Gaurko kontzertuak bi parte izango ditu. Lehen a Euskadiko Orkestra Sinfonikoa Josph Haydnen 'Funebre' izeneko '44. sinfonia Mi minorrean' eta Wolfgang Amadeus Mozarten '33. sinfonia Si bemol maiorrean' joko ditu emanaldiaren aurreneko zatian. Bigarren goan, bestalde, Robert Schumannen 'Bigarren sinfonia Do maiorrean' eskainiko du orkestrak.

Gunter Neuhold austriarrak arrakasta garrantzitsuak lortu ditu Berlingo Deutsche Staatsoper, Komische Oper eta Leipzig Opera Housen. Neuhold zuzendari lez aritu da baita Milango Scalan, Muniqueko Antzoki Nazionalen, Vienako State Opera Housen eta Philadelphia Operan ere. 1993-94 denboraldian eta ondorengoetan 'Nibelungoen eraztuna' zuzenduko du osorik.

Elisa Monte Dance Company Baionan

New Yorkeko dantza taldeak lau kreazio eskainiko ditu larunbatean

Elisa Montek 1981ean New Yorken sortutako dantza taldea larunbatean bigarren aldikotz izanen da Baionako antzokian. Lau kreazio berri eskainiko dituzte taldeko dantzariak, denak kalitate handikoak. Hiri anitzetan sariztatu duten taldeak indar eta profesionaltasuna erakusten du eszenan.

LUTXI FOURCADE / BAIONA

Elisa Monte Dance Company 1981ean sortu zuten Elisa Monte eta David Brownek, Martha Graham taldeko dantzari nagusiek, Lar Lubovitch eta Pilobulus Dance Theater taldeekin ibili ondoren. Ondoko urtean, 1982an, Parisko Nazioarteko Dantza Jaialdiak sariztatu zuen talde gaztea, koreografiako lehen saria emanez. Munduan zehar ibili da 11 dantzariren taldea, arrakasta bilduz antzoki handietan aurkeztutako berritisunengatik.

Bere taldearentzat kreazioak egiteaz gain, Elisa Montek Alvin Ailey, San Francisco eta Teatro Alla Scala taldeentzat ere egin du lan.

Kreazioa ez baita bere helburu bakarra, indar berezia egin du taldeak zerbitzu pedagogikoak bultzatzeko bai gaurko musikagileekin, bai jantzi edo dekoratu egileekin.

Lau kreazio eskainiko ditu taldeak larunbatean Baionako antzokian: 'Fatidic Embrace',

Elisa Monte konpainiaren 'Last Temptation' ikuskariaren une bat.

'Border Crossing', 'Absolute Rule' eta 'Dreamtime'.

Gaurko errepertorio berritik zein klasiko handitik hartutako musika erabiliz, koreografiak Elisa Monte eta David Brownek asmatuak dira.

DANTZA FISIKOA ETA LAKETZAILEA

Elisa Monte ohartu zenean emazte izatea oztipoa zela dantzaarentzat, baztertu egin zuen emazteari dago-kion keinuzko mugimendua. Hala sortu zuen bere dantza berria, fisikoa eta laketzalea era berean. Indar berezia egiten du argiztapena egokitzeko, jantzi zuri edo kolorezkoak baliatzen

ditu gorputzen edertasuna azpimarratzeko, mugimendu bihurtu eta arinek osatzen dituzte bere kreazioak.

Amerikako gaurko dantzaren irudi bereziak eskaintzen ditu taldeak eta egitura klasikoak baztertu gabe, exotismoaren itxurak eskaintzen ditu bere kreazioak. Pilobulus dantza taldearen eragina nabarmena da Elisa Monten kreazioetan, batez ere ongi menperatu dituzten bikote akrobatikoetan.

Mugimenduaren indarra eta bizitasuna bere obraren beste karakteristika dira, espazioaren baliapena aldakorra eta eraginkorra izanik.

Nazismo garaiko azken pelikula estreinatuko dute

BERLIN

Berrogeita hamar urteko atzerapenarekin estreinatuko dute gaur Berlinen Hans Steinhoffen 'Shiva eta urkamendiko lorea' izenburuko pelikula, nazismo garaian egindako azken zinema ekoizpena. Proiektua Pragan filmatu zuten Bigarren Mundu Gerraren azken hilabeteetan eta orduko aktore aleman ezagunenak parte hartu zuten bertan, Hans Albers, O. W. Fischer, Elisabeth Flickenschildt, Grethe Weiser eta Johannes Hoerstersek, besteak beste. Egileak bukatu gabe utzi zuen pelikula eta hegazkin batean Espainiara ihes egin nahian zebilela hil zuten indar aliatuek.

Steinhoffen filme bukatu gabe honek ez du inolako joera politikorik eta polizi istorioa jasotzen du. Ekoizleek ez zuten obra behin ere estreinatu eta filmatutako eszena ugari galdu egin ziren gerra ostean. Horieta asko Eki Alemania zeneko zinema artxiboetan aurkitu dituzte orain dela urte batzuk.

Baudrillardek eta Greenawayk jaso dute Siemens saria

KARLSRUHE

Jean Baudrillard filosofo frantziarrak eta Peter Greenaway zinema zuzendari britainiarrak irabazi dute aurtien Siemens arte saria, Karlsruheeko Arte Zentroak atzo bertan jakinarazi zuenez. Pentsalariak egungo arteari egindako ekarpena eta eragina, eta zinemagileak bere filmeetan sartutako berrikuntzak saritu nahi izan ditu arte zentroak aurtengo ekitaldi honetan. 'The draughtman's contract' (Marrazkilariaren kontratua) eta 'The belly of an architect' (Arkitekturen sabela) filmeen egileak 30.000 markoko diru saria patrikaratuko du izendapen honi esker.

Sari banaketa datorren maiatzaren 13an egingo da Karlsruhe bertan, multimedia jaialdiaren laugarren ekitaldiaren barnean. Siemens sariak hirugarren aldikotz banatu dira aurtien, orain dela hiru urte juxtu sortu baitzuten saria. Rebecca Horn artistak eta Paul Virilio filosofoak jasoa dute garaikurra.

Bertsolari Eguna 95
Donostia
Anoetako Pilotalekua 18etan
Saizar Sagardotegian 21.00etan

SARRERAK SALGAI JARRITAKO LEKUAK

IPARRALDEAN

BEHOBIN Saia ostatua 59-207610

BIZKAIA

GERNIKAN Auzokoa taberna, Pablo Picasso, 9 94-6251666

DURANGON Berbaro taberna, Santana plaza, 6 94-6201918

NAFARROAN

IRUÑEAN Xalbador liburudenda, Comedias, 14 948-229981

LESAKAN Arrano ostatua, 948-627597

GIPUZKOAN

DONOSTIA Bilintx liburudenda, F. Calbeton, 30 420080

HONTZA liburudenda, Okendo, 4 428289

AZPEITIAN Pastorkua erretegia, Paulo VI., 2 811857

TOLOSAN Cantabriko taberna, Nafarroa etorb., 8 652409

USURBILÉN Txiriboga taberna, Irazu, 3 370013

ORDIZIAN Etxaniz taberna, Urdaneta, 2 881850

BERGARAN Etxepare-Bilintx liburudenda 764050

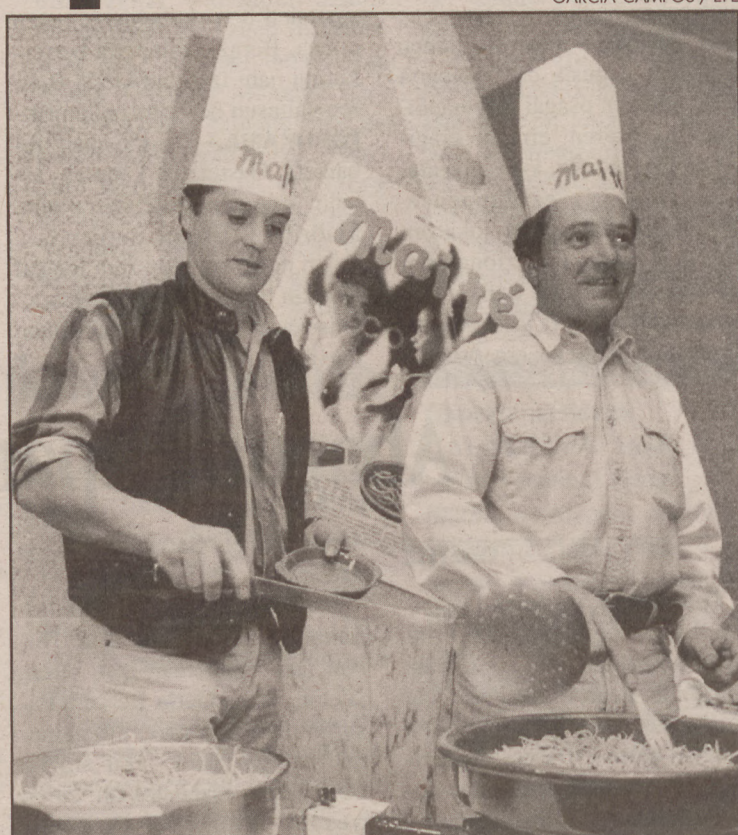
EH. BERTSOLARI ELKARTEA Igeldo ibilb., 25 943-217798

Egunkaria

Antolatzaile:

Centro de Atracción y Turismo

Bertsolari Elkartea

Sukaldari Madrilen

Carlos Zabala eta Eneko Olasagastik 'Maité' filmea aurkeztu zuten atzo Madrilen. Pelikulak, Kubako Cohiba puruak eta Euskal Herriko angulen truke-negoio baten inguruan sortzen den maitasun istorio bat kontatzen du. Madrilgo Renoir zineman egongo da ikusgai.

Jende ugari bildu zen atzo Miguel Torgaren hiletan

COIMBRA

Lagun ugari bildu zen atzo Coimbran herenegun zendutako Miguel Torga idazle portugaldarrari azken agurra emateko asmoz, horien artean Mario Soares lehendakaria, Fernando Nogueira Defentsa ministroa eta Antonio Guterres Alderdi Sozialistako burua. Coimbrako Onkologia Institutuan ezarri zuten hil-kapera eta Tras os Montes erregioko San Martinho de Antan eman zioten lur literatura portugaldarreko patriarka zenari. Poeta herri horretan jaio zen 1907. urteko abuztuaren 12an.

Idazlearen hiletan ez zen erlijio zeremoniarik egin, 'Contos da Montanha' edo 'Poemas Ibéricos' liburuen egileak hala agindu zuelako hil aurretik. Portugalgo komunikabideek, berriz, orri eta saio ugari eskaini zituzten idazlearen gainean egun osoan, Literaturako Nobel sarirako zein gertu ibili zen aipatuz behin eta berriro. Portugesez idazten duen inork ez du behin ere Nobel irabazi.

Orson Wellesen argitaratu gabeko idatzi bat berreskuratu dute

ERROMA

Orson Welles aktore eta zuzendari handiak Antoine de Saint-Exupéry idazle frantziarraren 'Printze txikia' liburua zinemara eramateko asmoa izan zuen 1943an, liburu ezaguna kaleratu eta denbora gutxira. Filmea egiteko idatzi zituen hiru gidioak berreskuratu ditu Italiako Bompiani argitaletxeak.

Aipatu argitaletxeko langilea den Elisabetta Sgarbi topatu ditu hiru idatzi horiek. Horien erreferentzia Wellesen inguruan Jonathan Rosenbaumek idatziriko biografian ageri da. Wellesek asteroiden batean gordetzen den printzearen istorioa zeluloidean jartzeko teknika mistoa zuen buruan, Gauzatu ez zuen ideia, ia mende erdi aurreratu zitzaion teknika zinemato-grafikoari. Wellesek Walt Disney faktoriari eskatu omen zion marrazkiak egiteko baina Disneyk, «etxe honetan ez dago lekuri jentuentzat» esan ei zion.

Olano: «Gertaera dramatikoa ironia pixka batekin agertzen saiatu naiz»

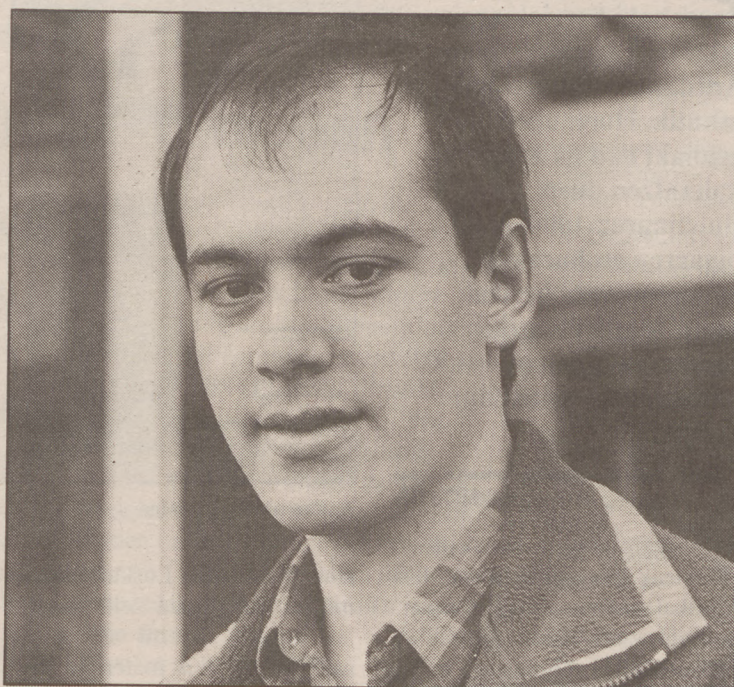
Donostia Hiria ipuin lehiaketan gailendu da 'Bizkarrik ez dudan emakumea' ipuinarekir

Mikel Olano Donostian jaioa, Leitzan bizi eta Gasteizen ikasten du. Euskal Filologia ikasketak amaitzean dituela irabazi du Donostia Hiria ipuin sariketa. 'Bizkarrik ez dudan emakumea' ipuinean kontatzen duena dramatikoa bada ere ironia eta umore beltzeko tonuan jarri du.

LOREA AGIRRE / GASTEIZ

Mikel Olano Irurtia dugu ipuinen alorreko aurtengo Donostia Hiria lehiaketako irabazlea, joan den larunbatean jakinarazi zen moduan. Nahikoa sorpresa izan da berarentzat, aitortu duenez. Epaimahaiak 84 lanen artean aukeratu zuen 'Bizkarrik ez dudan emakumea' izeneko ipuina. Aurki argitaratuko da idatzia eta horrek dirusariak adina garrantzi du.

Lehenagotik idatzia zituen beste bi ipuin baliatuz osaturikoa da irabazle gertatu dena. «Aurretik beste ipuin bat idatzi nuen eta gustatu zitzaidan nola enfokatu nuen —azaldu dio EGUNKARIARI Mikel Olanok—. Lehen pertsonan idatzia zegoen eta Heriotza pertsonaia gisa agertzen nuen. Pentsatu nuen beste istorio bat onartzen zuela eta goratu nintzen aspaldi idatzi

Mikel Olanok aspaldidanik idazten du.

OLALDE

nuen pasarte batetaz. Gizon bat gerran dagoena eta zigarro bakarra geratzen zaio erretzeko. Bi ideia horiek uztartu nituen eta hortik ateratu zen. Baina ez dut ideia finkorik izan».

Ipuinaren tonuari dagokionez, umore beltzaren ukiturik baduela uste du Olanok. «Beharbada kontatzen diren gauzak nahiko dramatikoak dira baina ironia pixka batekin agertzen saiatu naiz».

Lehen aldia da sariketa bat irabazi duena baina ez aurkezten

dena. Saririk irabazi ez baina argitaratu izan diote beste ipuin bat. Orain 26 urte Donostian jaio zen, baina denbora gehiago ematen du Leitzan. Andoingo Zinema eta Bideo eskolatik igaro ostean, Gasteizko Euskal Filologia fakultatean eman zuen izena eta karrera amaitzen ari da gaur egun. Filologia ikasketekin hasteak ba omen du zerikusirik idazteko zaletasunarekin. «Aurretik ere gustatzen zitzaidan idaztea eta pentsatu nuen filologia ikastea lagungarri izan zite-

keela. Noski, filologiak ez naiz horretarako prestatu, ez konkrituki behintzat, baina izugarr gustatu izan zaidan karrera da».

IDAZLE BAINO AREAGO IRAKURLE

Mikel Olanok dioene: «oraindik er gutxi» idazten omen du. «Karrera eta ikasketak direla eta tarteka» jartzen da idazten. Ez da idazle sentitzen eta agian arineg ematen den titulua dela uste du «Gogoratzen naiz orain dela gutxi nola Arantxa Iturbek esaten zuen ez zela idazle sentitzen. Nir adibidez gustatzen zait bizikletan ibiltzea baina ez naiz Indurainekin neurtuko. Esan nahi du mailak eta mailak daudela. Nil uste dut saio bat egin dudala etongi atera zaidala baina nik ez dut nire burua idazle sentitzen».

Eta irakurle? «Bai, irakurle izatea ere ez da erraza baina, bai irakurle banaiz; ikasle bate ere». Gustuko dituen hiru euskal idazle aipatu dizkigu. «Arantxa Iturbe bera. Gizarteari buru ematen duen ikuspegi hori dela eta asko gustatzen zait. Baita Juan Luis Zabala ere. Bere buruarekiko oso kontsekuentea dela uste dut eta beti ere horrelako perfektzio nahi bat baduelako etoso ongi idazten duelako, noski Eta hirugarrena Patziku Perurena, herrikide dudana. Iruditzen zait beharrezko den kritika egiten duela».

SUPERBATen eskutik

KATUEN TESTAMENTUA

oskorri & KUKUBILTZO IRUÑA

Anaitasuna Kiroldedia

Urtarrilaren 21an

Larunbatarekin

Arratsaldeko 6etan

SARRERA SALGAI: XALBADOR (Comedias, 14)

Ayuntamiento de Pamplona

Iruñeko Udala

Arca de Promoción Cultural

Egunkaria

EUSKADI

PECATA MINUTA

ANTZEZLANA

Aitzpea Goenaga

Elena Irureta

Loli Astoreka

Ana Gabarain

ERMUAN

Urtarrilak 20, ostirala

Gaueko 22.00etan (gasteleraz)

LEKUA: ERMUA ZINEMAN

Euskarazko literaturari buruzko mahaingurua gaur Iruñean

IRUÑEA

Gaur egungo Nafarroako euskal literaturari buruzko mahaingurua izango da gaur Nafarroako Hizkuntza Eskolan, arratsaldeko 7.30etatik aurrera. Hitzaldia, Iruñeko Udalak Nafarroako Ateneoaren laguntzaz antolatu dituen giza eta kultur aktualitateari buruzko hitzaldi zikloaren barne kokatzen da. Euskaraz izango dira ziklo honetako hitzaldi guzti-guztiak.

Mahaingurua Euskalerria Irratiko kazetaria eta idazlea den Enrike Diez de Ultzurrunek zuzenduko du. Solaskideen artean, berriaz, honako hauek izango dira gonbidatuak: Juanxto Urdiroz, 1994. urteko idazle berrientzako euskarazko literatur lehiaketaren irabazlea poesia eta narrazio laburren alorrean; Xabier Diez Esarte, Nafarroako Antzerki Eskolak antolatzen duen haurrentzako antzerki gidioen txapelketaren finalista iaz; Joakin Balentzia, 1987. urtean Iruñeko Udalak egindako idazle berrientzako lehiaketan akzesita eskuratu zuen idazle eta literatur kritikaria; Felipe Rius kazetaria, Iruñeko Udalako narrazio laburren irabazlea 1987 eta 1993 urteetan; Josetxo Azkona, poesia alorreko lehen sariaren irabazlea joan den urtean; eta Xabier Mangado, lehiaketa berean hainbat akzesit erdietsi dituen idazlea.

Iruñeko Udalak Nafarroako Ateneoaren laguntzaz antolatu euskarazko hitzaldi ziklo honek datorren otsailean jarraituko du eta besteak beste, Bernardo Atxaga idazleak parte hartuko du.

Martxoan berriaz, Vicente Taberna arkitektoa egongo da Iruñean eta Nafarroako hiriburuaren garapen urbanistikoaren historiari mintzatuko da.

Satrustegi, Gabilondo eta Bidadorren lanak 'Egan' aldizkariaren azken alean

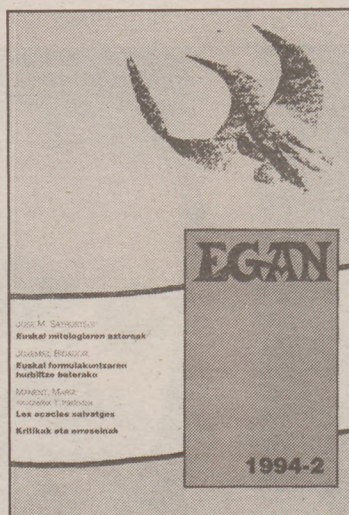
Ipuinak, poemak eta liburu erreseinak ere irakur daitezke bertan

Egan' argitalpenaren zenbaki berriak argia ikusi du Euskalerriaren Adiskideen Elkartearen eskutik. Horrenbestez, zenbaki hau da Elkarteak kaleratzen duen Buletinaren 1994. urteko bigarren euskarazko gehigarria, eta besteak beste, idazle ezagunen sorkuntza lanen inguruko hausnarketa egiten da bertan.

DONOSTIA

Euskalerriaren Adiskideen Elkarteak kaleratu eta Luis Mari Mujikak zuzentzen duen 'Egan' argitalpenaren azken zenbakiak 293 orri ditu, sei ataletan banatuak. Aurkibidean zehazten den bezala hauek dira atalak: Azterketa Literarioak, Sorkuntza, Ahozko Tradizioa, Itzulpenak, Adabakiak, eta Kritikak eta Erreseinak.

Jose Maria Satrustegi euskaltzain eta idazleak egindako 'Euskal mitologiaren aztarnak' deritzon lana nabarmendu behar da Azterketa Literarioak atalean.

Azken alearen azala.

Hain zuzen ere, Euskal Herrian mitoen ikerkuntza zein egoeratan dagoen aztertu eta artean sailkatu gabeko materiala berbalioztatzeko metodologi eske ma proposatzea da Satrustegi idatzitako lanaren xedea.

Horrezaz gain, Bernardo Atxagaren 'Obabakoak' liburuari buruz Joseba Gabilondok egin duen gogoetak, euskal erretrauak aztertuz Joxemiel Bidadorrek egin idatziak eta Juan Garziaren 'Itzalen itzal' liburuen inguruan Iñaki Aldekoak

egindako lanak osatzen dute atala.

Sorkuntza atalean, bestalde, Juan Kruz Igerabideren 'Norbaiti kantu' eta Patxi Ezkiagaren 'Sonata zuretzat' poesia sortak irakur daitezke. Jose Kruz Elizondo antzerkigile tolosarra irakurleari hurbilazteko lantxo bat ere agertzen da; baita Txomin Peillen kontakizun pare bat ere.

Ahozko Tradizioa da hirugarren atala. J. M. Etxebarriak prestatutako Markinako ipuinak eta sineskeriak, eta bai Altzoko bai Arantzako ipuinak ditugu hemen. Era berean, Itzulpenak alorrean Maria Manenten 'Les acacias salvages' (Basa-akaziak) itzuliz Tere Irastortzak egindako lana dago.

Laugarren atalean, Adabakiak deritzon atalean, hainbat gai jorratzen du 'Egan' argitalpenak, hala nola Euskaltzaindiaren XIII. Biltzarra, Manex Erdozaintzi-Etxart frantziskotar idazleari egindako omenaldia, 'Argia' aldizkariaren 75. urtemuga, 'Euskadi' sariak, Antonio Maria Labaien zendu berriaren biografia eta 'Egan-en' kondairako apunteak.

Mikel Lasa idazleak bere poesiaz hitz egiten du 'biTarte-ren' laugarren alean

EDURNE ELIZONDO / IRUÑEA

'BiTarte' aldizkari lauhilabeteakariak joan den abenduan kaleratutako laugarren alea aurkeztu zuen atzo Javier Mina bere zuzendariak Iruñean. «Bidean dagoen proiektua da 'biTarte' aldizkaria eta bere asmoa, ailegatzeko den leku orotan etaberrak piztea da», hitz hauekin aurkeztu zuen Minak ale berria.

Johan Galtungek 1987. urtean Estatu Batuetako atzerri politikari buruz idatzi zuen artikuluen itzulpenak zabaltzen du 'biTarteren' laugarren alea. «Normalean guregana heltzen ez diren artikulak ezagutarazi nahi ditugu, nahiz eta berriak ez izan» azpimarratu zuen Javier Minak. «Gure asmoa saiakera aldizkaria egitea eta lan serioa burutzea da»

gaineratu zuen 'biTarte-ko' zuzendariak.

Galtungenaz gain, Carmen Larrañaga, Belen Altuna edo Mikel Lasaren artikuluek ere, besteak beste, badute lekuri 'biTarte' aldizkariaren orri berri hauekin. Mikel Lasa poeta euskaldunak, hain zuzen ere, 'Relato y confesión' izeneko artikulua egin du propio laugarren alerako. Bertan, hamaika orrialdetan zehar, bere poesiaz mintzo da idazlea, 'biTarte-k' hala eskatuta Lasak artikuluen lehen hitzetan erraten duen legez.

Carmen Larrañagak bertsolaritzari buruz hitz egiten du bere artikuluan. Larrañagak bertsolaritza gizonezkoen eremua dela azpimarratzen du bertan. «Nahiz eta emakumeak bertsotan aritu ere, hori ez da euren mundua»

erran zuen Javier Minak Larrañagaren artikuluen aurkezpen moduan. Euskaraz, bestalde, artikulua bakarra du aldizkariak, Karlos Cid Abasolok formalismo errusiarrari buruz idatzitakoak, hain zuzen ere.

Aldizkariaren orriak apaintzen dituzten marrazkiak halaber, Javier Baldaren obra dira. Minak azaldu zuenez, «zenbaki bakoitzean artista jakin bati eskatzen diogu azaleko eta barruko marrazkiak egin ditzan, kalitatea nahi baitugu». Javier Baldaren hitzetan, «pozik» hartu zuen marrazkiak egiteko lana. Baldak ere, «marrazki bakoitza beste artikulua bat» dela azpimarratu zuen. «Egun egiten ari naizenaren garapena dira marrazkiak, geometriak eta espazioak» gaineratu zuen Baldak.

Kulturarekin lotutako araudia aztergai gaur Gasteizen

GASTEIZ

Akitania-Euskadi-Nafarroako lege araudiaren bildumari buruzko mugaz gaindiko jardunaldiak egingo dituzten Gasteizen gaur. Eusko Ikaskuntzak antolatutako topaketa hauekin goi mailako hainbat aditu bilduko dira erakunde horrek Gasteizen duen egoitzan.

Bost mahainguru antolatu dituzte gaurko ekitaldirako. Horietan kulturarekin lotutako lurralde bakoitzeko araudiak aztertuko dira.

Ondare historiko-artistikoari buruzko arauteria Espainiako Estatuan, kultura ondareari buruzkoa Nafarroan, ondare historikoari buruzkoa Euskadin, ondare historikoari buruzkoa Frantzian eta Europan, eta foru arauteria Araba, Bizkaia eta Gipuzkoan, izango dira, besteak beste, azertuko diren gai nagusiak.

Topaketa goizeko 10.00etan hasiko da Eliseo Gil Zubillaga Arabako Eusko Ikaskuntzako (EI) lehendakariordeak egingo duen sarrera hitzaldiarekin. Ondoren Maria del Coro Cillan Apalategi Eiko Zuzenbide saileko lehendakaria, magistratuepailea eta Zuzenbidea doktorea dena mintzatuko da.

Egitarraren arabera, ondoko hauek izango dira, besteak beste, mahainguruetan esku hartuko duenak: Maria M. Azkoaga Arrieta Zuzenbidean lizentziatua, Jesus Sanza Irungo notarioa, Francisco Javier Enez Olaetxea, Nafarroako Gobernuako Hirigintza idazkari tekniko nagusia, Jose Javier Hualde Sanchez Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) Zuzenbide Fakultateko katedraduna, Laura Aisenso arkitektoa eta Eiko Arte Plastiko eta Monumentalak saileko lehendakaria, Elisa Herranz de Frutos eta Nekane Ruiz Larrea, EHUKo Zuzenbide Zibileko saileko bekaadunak, Manuel Maria Uriarte de Zulueta Estatu abokatu, Gorka Aurre Eiko Zuzenbide saileko kidea, Gema Gonzalez de Txabarri Eusko Jaurlaritzako letratua eta Maite Lafourcade Baionako Disziplina Anitzeko Fakultateko Zuzenbidearen Historiako irakaslea.

IRAGARKI MERKEAK (943)300222

**SEBASTOPOLEKO
TITIRITEROAK**

TF: 908 77 23 47

ETXEA SAGAI Bilboko
ARTEKALEN. 85 m² 3 logela.
10.000.000 pta.
Tel.: 94/424 8647

**IRAGARKI
MERKEAK**

31 x 33 mm

31x33
MODULO

EGUN BAT 2.310 pta/74 l
ASTEETE 11.235 pta/357 l
BI ASTE 19.850 pta/630 l
HILABETE 27.565 pta/875 l

ANTZERKIA

■ BILBO

'Identidades' antzezlan a taularatuko du La Cuadra de Sevilla konpainiak Arriaga Antzokian 20.00etan.

ERAKUSKETAK

■ ALTZA

Kultur Etxea. Javier Etxayoren 'Altzatik paseatuz' erakusketa. Urtarrilaren 24a arte.

■ ARRASATE

Monterron Kultur Etxea. 'Made in Arrasate' erakusketa. Urtarrilaren 22a arte.

Boulevard Kafetegia. Pablo Urrutiaren pinturak.

Arkeologia, Etnografia eta Historia Museoa. 'Artzain euskaldunak Estatu Batuetan' erakusketa.

Windsor Galeria (Juan Aju-riagerra, 14). Jose Ramon Amondarainen pintura erakusketa. Urtarrilaren 30a arte.

Arte Ederretako Museoa. 'Biarritz' erakusketa.

Arte Ederretako Museoa. Michel Journiac-en obrak.

Arte Ederretako Museoa. 'Santa Luzia, San Kosme eta San Damian' Ororbiako Maisuaren koadro errestatu- ratua.

Rekalde Aretoa. Per Barclay-ren erakusketa. Otsai- laren 5a arte.

■ DONOSTIA

Koldo Mitxelena Kulturue- nea. 'Altxorren uharte' erakusketa. Otsailaren 11 arte.

San Telmo Museoa. Chelo Matesanzen 'Sauvage pour homme' erakusketa. Urtar- rilaren 22a arte.

Loiolako Kultur Etxea. 'Mi- radas: una infancia del Perú actual' argazki erakusketa. Urtarrilaren 28a arte.

Arteleku (Kristobaldegi, 14. Loiola). 'La cambra daura- da' erakusketa. Urtarrilaren 22a arte.

■ DEUSTUA

El Desván elkartearen are- toa (Madariaga hiribidea, 1). Carlos Graciaren argazki erakusketa.

La Fundicion Aretoa. Idoia Elosegiren eskulturak. Ur- tarrilaren 31 arte.

■ EIBAR

Kulturalean. Sociedad De- portiva Eibar futbol taldea- ren erakusketa. Urtarrilaren 31 arte.

Udaletxeko Erakusketa Aretoa. 'Bizkaiko Golkoko kostaldeko ekosistemak' erakusketa. Urtarrilaren 29a arte.

■ ELIZONDO

Kultur Etxea. Lucia Belzu- negiren pintura erakusketa. Urtarrilaren 27a arte.

■ GASTEIZ

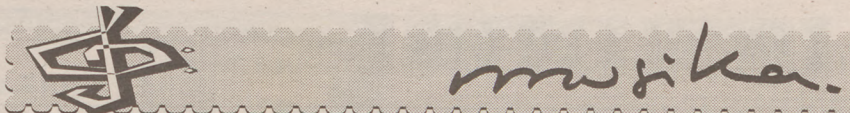
Pajarita Aretoa. Marc An- dreu-ren pinturak. Urtarri- laren 30a arte.

San Prudencio Aretoa. Pra- doko Museoko Felipe IV.aren erregealdiko pinto- reen obrak.

Cordon Etxea. Eskola Arte- ko XII. Komiki Lehiaketara aurkeztu ziren lanak.

Amarika Aretoa. Arabako Arte Ederretako Museoko fondoetako 50 hamarkada arteko euskal artea. Otsai- laren 26a arte.

Luis de Ajuria Aretoa. Juan

OSKAR MARTINEZ DE GERENU

KRIKITA

ESPAINIAKO ORKESTRA NAZIONAL GAZTEAREN (JONDE) KONTZERTUA

Fitxa

Zuzendaria: Edmon Colomer.

Egitaraua: Richard Strauss, Frank Martin eta Igor Stravinskiren obrak.

Tokia: Gasteizko Principal antzokia.

Eguna: Urtarrilaren 14a.

Heldutasunerako bidean

Ez da erraza Espainiako Orkestra Nazional Gazteari (JONDE) kritika bat idaztea. Alde batetik bere partaideak oso gazteak direlako, eta gazteak ez ezik *amateur*ak ere; ezin zaie eskatu, beraz, profesional bezalako orkestra bateko musikariei adina atarramendu, balorazio oker bat egin nahi ez izatekotan behintzat. Bestetik JONDEren beraren funtzionamendua dago: bera osatzen duten interpreteak lau aldiz biltzen dira soilik urtean ikasi eta jendaurrean jotzera (hau da, hiruhilabete behin, gutxi gora-behera), hongoi bat egunetarako; mintegi horiez gain, ordea, orkestrak ez du bizitza propiorik ohizko denboraldian zehar, maila administratiboan edozein erakunde ofizialean bezala bertatik egin daitezkeen gestioak salbu. JONDEren neska-mutilak estatuan zehar peregrinatzen behartuta daude lau aldiz urtean, beraz (suertatzen den lekua suertatzen dela), denbora epe labur batean edozein orkestra profesionalak karte- ran eraman ditzakeen obrak muntatze- ko (errepertorioaren aldetik exigitu exigitzen zaie, hori bai). Eta horretarako zuzendari titular batekin kontatzen dute, Edmon Colomer kataluniarrekin alegia, zeinek orkestra gazte honen sorreratik beretik (duela hamabi urte, 1983an) berau gidatzeko ardura izan duen bere bizkarrean.

Esandakoarekin konprenitzen da JONDEren funtzioa pedagogikoa dela ehuneko ehunean, eta ikuspegi horretatik begiratu behar zaiola batez ere bere efikazia neurtzeko orduan. Ez dugu exajeratzen, zentzu honetan, instituzio hau estatu espainiarrean eta musika arloan Kultur Ministerioaren kargura daudenetik eredu garritanariko bat dela esaten badugu (bere *nagusia*ekin, ONERekin, konparatzea besterik ez dago: Espainiako Orkestra Nazional *nagusia*k 1.500 milioi pezetako —60 milioi liberako aurrekontua du denboraldi osorako eta ez du ez zuzendari titularrik ezta programazio finko bat Madriletik kanpo). Halere, ez da komeni orkestra gazte honen balio artistikoa gaimenduntionatu eta kontextutik ateratzea, batek baino gehiagok prentsa espezializatuan estatuko orkestra profesionalen maila

eskasa barregarri uzteko egin ohi duen bezala. Ze, orduan, espejismo faltsu batean jausi gaitzake ere: JONDEk bere atriletan jartzen duen guztia aurrera ateratzeko gaitasuna izatearena, alegia, ia-ia Vienako Filarmonikoaren antzera. Ez. Espainiako Orkestra Nazional Gazteak txukun egiten ditu gauzak, ahal duen punturaino, baina bere izenak dioen bezala entitate *gaztea* da. Denok dakigu honez gero zein ideia *naif* izan ohi duen oro har gazte jendeak —halabarrez, adin horretan mundua beste kolore batekoa da eta— musika klasi- koaren gainean.

Nire ustez, eta musikaren artea —edo dena delakoa— matematikaren zientziarekin zerikusia izan dezakeen eremu batera eramanez, JONDEren arazoa —oso normala, bestalde— bere partaideen pentsamoldea ahalik eta denbora gutxienean konpreziotik abstrakzioa iraganaraztearena da. Beste hitzetan esanda: partituren azale- tik diskurtso musikaren osotasu- nera, detaileak bigarren plano batean utziz eta pentsamendu sonoroaren no- rabidean kontzentraturaz. Oraitxe ber- tan, esaterako, nekez bereiz daitezke JONDEren interpretazioan (har ditzagun adibide gisa azken kontzertu hone- tako bi obra sinfonikoak, Straussen 'Don Joan' eta Stravinskiren 'Petrushka') plano semantikoak elkarrenetik gardentasun minimo batez; *tempo* edo pultsoaren ideia, bestalde, hutsaren hu- rrenekoa da batez beste kasurik gehie- netan (egia esan, existitzen ez delako kasik). Ez da makala, ordea, ehun bat interprete gazte osatutako lagun koa- drila halako obra pare batean goberna- tzea —Edmon Colomerrek miragarriro lortzen omen duen bezala—, afina- zioan, fraseoan, dikzioan, bolu- me- nean, matizazioan, sinkronizazioan eta konpaktazioan etekin onak ateraz gai- nera. Beraz ona, oso ona, izan behar du nahitanahiez gure balorazioak he- men, inolako zalantzarik gabe. Ohar- txo bat eginez, hori bai, dagokionari: herri honetan ez garetla espainiarrak, hain zuzen, musika klasikoaren len- goaia unibertsala —herrialde askotako zaletuen antzera— biziki maite badugu ere.

Nafarroan edota EAEn jaio nahiz bizi eta 17 urte baino gehiago dituen edonork parte har dezake. Lanak emateko epea martxoaren 15ean amaituko da. Informazio gehiago helbide ho- netan: Beti-Onak K. E. Ka- le Nagusia, 19. 31610 Ata- rrabia (Nafarroa).

■ BERGARA

Amodiozko Gutunen Lehi- eta antolatu du Jardun El- karteak Udalaren eta Dipu- tazioaren laguntzaz. 1980ean edo lehenago jai- tako edonork parte har de- zake. Lanak emateko epea urtarrilaren 26an amaituko da. Informazio gehiago ☎ 76 08 19 telefonora deituz.

■ DONOSTIA

Emakumearen Nazioarteko Eguna iragartzeko karte- len lehiaketa antolatu du Udaleko Emakumearen Zerbitzuak. Nahi duen orok parte har dezake. Lanak emateko epea otsailaren 10ean amaituko da. Oina- rriak Udaletxean.

Ipuin Lehiaketa antolatu du Axular Lizeoak. OHOk goi zikloko eta Ertainetako Donostiako ikasleek parte hartu ahal izango dute. La- nak Axular Lizeora (Erron- do Gaineko bidea, 119. 20009 Donostia) bidali be- harko dira otsailaren 17a baino lehen. Informazio gehiago ☎ 21 47 57 telefo- nora deituz.

■ LAZKAO

VI. Gerriko Ikerlan-Sariketa antolatu du Goierriko Eus- kal Eskola Kultur Elkar- teak. Edonork aurkez deza- ke Goierriekin zerikusia duen gai bati buruzko iker- lana. Oinarriak lortzeko edota edozein argibide es- katzeko deitu ☎ 16 02 82 telefonora edota Kultur El- kartearen egoitzara jo (Elo- segi kalea 16, 1a ezkerre. 20210 Lazkao. Gipuzkoa). Ikerlanak emateko epea martxoaren 31n amaituko da.

■ LEGAZPI

Ihauteriak iragartzeko kar- telen lehiaketa antolatu du Udaleko Kultura Batzor- deak. Legazpiar guztiek parte har dezakete —aurre- ko urteetan lehiaketa irabazi dutenek ezik—. Lanak emateko epea bihar amaitu- ko da. Informazio gehiago Udaletxean.

■ SEGURA

X. Fandango eta Arin-arin Txistu Musika Lehiaketa antolatu du Segurako Uda- lak. Konposizioak emateko azken eguna martxoaren 1a da. Informazio gehiago ai- paturiko udalean.

■ ZUMAIA

Ihauteriak iragartzeko kar- telen lehiaketa antolatu du Udaleko Kultur Batzor- deak. Zumaia orok parte har dezakete. Kartelak emateko epea otsailaren 3an amaituko da. Informazio gehiago Udaletxean nahiz Foronda Kultur Etxean.

LEHIAKETAK

■ ATARRABIA

'Pedro Atarrabiakoa' VII. Narratiba Lehiaketa anto- latu du Beti-Onak Kirol El- karteak Udalaren laguntzaz.

'Tlayucan'. Zuz: Luis Alcori- za. Olite zinemari 20.00etan.

■ LASARTE-ORIA

'Ladrones de anuncios'. Kultur Etxean 22.00etan. Inurrategi anaiek K-2 gai- lurrera eginiko espedi- zioari buruzko ikus-entzu- nezkoa eskainiko dute Kul- tur Etxean 19.00etan.

MUSIKA

■ ARRASATE

Su Ta Gar eta Canker tal- deek kontzertua eskainiko dute Gasteiztean 19.30etan.

■ BARAKALDO

Euskadiko Orkestra Sinfo- nikoak kontzertua eskaini- ko du Günter Nenhold-en zuzendaritzapean Barakal- do Antzokian 20.00etan.

■ BILBO

Dave Kelly-k kontzertua es- kainiko du Indautxuko Karmengo aretoan 20.30etan.

■ BURLATA

Crónicos taldeak kontzertua eskainiko du Congreso dantzalekuan 20.30etan.

■ IRUÑEA

Liber taldeak kontzertua es- kainiko du Terminalean 21.00etan.

Los Deltonos taldeak kon- zertua eskainiko du Reve- rendos aretoan 22.00etan.

HITZALDIAK

■ ANDOAIN

Euskal Herriko gatazkari buruzko bideo-foruma an- tolatu du Elkari-k 'Zuk zer diozu' kanpainaren barruan. Urigain Kultur Etxean 19.30etan.

■ BILBO

'Acuerdos entre la OLP y el Gobierno de Israel sobre la autonomía palestina' hitzaldia eskainiko du Na- tan Lerner Nazioarteko Le- gedian adituak Merkataritza Ganbaran 20.00etan. Sabi- no Arana Fundazioak anto- latuta.

■ DURANGO

'Análisis visual e ideológico de 25 pinturas represen- tativas de 1900 a 1919' hitzaldia eskainiko du Etxe- zarreta Jauregian 19.30etan.

■ GASTEIZ

'Pelota y deporte rural vas- co' hitzaldia eskainiko du Mikel Bringasek Soin Hez- kuntzako Euskal Erakun- dearen egoitzan (Lasarte- bidea z/g) 19.00etan.

■ IRUÑEA

Nafarroako idazleekin ma- haingurua antolatu dute Hizkuntz Eskolan (Calde- reria kalea) 19.30etan. Jon Alonso, Josetxo Azkona, Joakin Balentzia, Xabier Diaz, Juanxo Urdiroz eta Felipe Riusek parte hartuko dute.

■ SONDIKA

'Agresiones sexuales en la calle, en casa, en el traba- jo. ¿Qué hacer?' hitzaldia eskainiko dute Clara Cam- poamor erakundeko kide batek eta sindikatu bateko abokatuak Kultur Aretoan 20.00etan.

Arestiren eskulturak. Bihar azken eguna.

Uxarte taberna (Kutxillera, 19). Ismael Agirreren 'Re- tratos y pintura libre' era- kusketa.

Araba Aretoa. Arte Ederre- tako ikasleen erakusketa.

Lankide Aurrezkiaren Are- toa (Dato kalea, 14). Santi Arrietaren zeramika eta es- kulturak.

■ GETXO

Uztargi Aretoa (Iturribide kalea). Guillermo Aretxaga-

ren 'Horra gure zeregina' erakusketa. Urtarrilaren 29a arte.

■ IRUÑEA

Gazteriaren Etxea. Itaka-ren lanari buruzko erakusketa. Urtarrilaren 28a arte.

■ MUNGIA

Torrebillera Kultur Etxea. Fernando Larrea eta Rafael Galloren akuarelak. Urtar- rilaren 31 arte.

■ ORDIZIA

Barrena Kultur Etxea. Javier

Sotoren pinturak. Urtarrila- ren 21a arte.

Barrena Kultur Etxea. Julio Albarranen argazki erakus- keta. Urtarrilaren 30a arte.

ZINEMATOKIAK

ARABA

■ GASTEIZ

AZUL 1. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino 17.00 - 19.45 - 22.30.

AZUL 2. 'Forrest Gump'. Akt: Tom Hanks 17.15 - 19.45 - 22.30.

GURIDI. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Robert De Niro, Kenneth Branagh, Helena Bonham Carter 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

GURIDI. 'La pasión Turca'. Zuz: Vicente Aranda. Akt: Ana Belen, George Corraface 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

GURIDI. 'Ladybird, ladybird'. Zuz: Ken Loach 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

GURIDI. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: Bruce Willis, John Travolta 17.30 - 20.30. 18 gorak.

GURIDI. 'Un poeta entre reclutas'. Akt: Danny DeVito, Gregory Hines 17.30 - 20.00 - 22.30.

GURIDI. 'Salvate si puedes'. Akt: Maria Barranco, Imanol Arias, Fernando Guillen 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'Germinal'. Akt: Gerard Depardieu 19.45 - 22.15. 13 gorak.

MIKELDI. 'Entrevista con un vampiro'. 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'La versión Browning'. 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'Paris, Francia'. Akt: Leslie Hope 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'El rey León'. Walt Disney 17.30. 'Los peores años de nuestra vida'. 20.30 - 22.45. 13 gorak.

MIKELDI. 'Una foca en mi casa'. Akt: Keith Carradine 17.30. 'Peligro inminente'. 19.45 - 22.30. 13 gorak.

SAMANIEGO. 'Stargate'. Akt: Kurt Russell. 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

SAMANIEGO. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

SAMANIEGO. 'La Mascara'. Zuz: Charles Russell. 17.30 - 20.00 - 22.30.

SAMANIEGO. 'Entrevista con el vampiro'. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt, Stephen Rea. 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

BIZKAIA

■ BILBO

ABRA. 'Todo es mentira'. Akt: Penelope Cruz, Coque Malla 17.30 - 20.00 - 22.30.

ABRA. 'La verdadera historia de Hamlet Principe de Dinamarca'. Zuz: Gabriel Axel. 17.30 - 20.00 - 22.30. (Jatorrizko bertsoan).

ASTORIA. 'La Tabla de Flandes'. Zuz: Jim McBride 17.15 - 19.45 - 22.15.

AVENIDA. 'El rey León'. Walt Disney 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.

AVENIDA. 'Timecop'. Akt: Jean Claude Van Damme 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVANIDA. 'Salvate si puedes'. Zuz: Joaquín Trincado. 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AVENIDA. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.

AVENIDA. 'La Tabla de Flandes'. Zuz: Jim McBride 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

CAPITOL. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

CAPITOL. 'La Pasión Turca'. Zuz: Vicente Aranda. 17.15 - 20.00 - 22.30.

CAPITOL. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino 16.45 - 19.45 - 22.35. 18 gorak.

CAPITOL. 'Entrevista con el vampiro'. 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

COLISEO ALBIA. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 19.45 - 22.00.

CONSULADO. 'El rey León'. Walt Disney 17.00 - 19.40 - 21.00.

IDEALES 1. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 2. 'Salvate si puedes'. Akt: Maria Barranco, Imanol Arias 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 3. 'Ladybird, Ladybird'. Zuz: Ken Loach 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 4. 'La Pasión Turca'. Zuz: Vicente Aranda. Akt: Ana Belen 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 5. 'La mascara'. Akt: Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 6. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino 16.45 - 19.45 - 22.35. 18 gorak.

IDEALES 7. 'Timecop'. Akt: Jean Claude Van Damme 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 8. 'Souvenir'. Zuz: Rosa Verges 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'Exquisita ternura'. Akt: Malcolm McDowell 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'Peligro inminente'. Akt: Harrison Ford 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'Una foca en mi casa'. Akt: Keith Carradine 17.30. 'Forrest Gump'. Akt: Tom Hanks 19.45 - 22.30.

MULTI 1. 'Stargate'. Zuz: Roland Emmerich. Akt: Kurt Russell, James Spader 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.15.

MULTI 2. 'Reality Bites'. Akt: Winona Ryder, Ethan Hawke 11.15 - 17.15 - 19.30 - 22.30. 13 gorak.

Woody Allenen azkena

Komedia nostalgiko eta satirikoa da Woody Allen zinemagilearen azken filmea. Baionan joan den astetik ikusgai dagoen 'Coups de feu sur Broadway' ('Bullets Over Broadway') pelikula da hain zuzen aipatutako hori. Argazkian ageri diren Dianne Wiest eta John Cusackekin batera, eta beste batzuren artean, Chaz Palminteri eta Jennifer Tilly aktoreek egiten dute lan bertan. Gainbeheran dagoen izar bat eta antzerkigile gazte idealista baten arteko istorioa kontatzen du Allenek, elkarriketa ederrei eta zinema egiteko bere moduari jarraituz.

■ ZORNOTZA

ZORNOTZA ARETOA. Ez dago emankizunik.

GIPUZKOA

■ DONOSTIA

ASTORIA 1. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: Bruce Willis, John Travolta, Uma Thurman 17.00 - 19.50 - 22.45. 18 gorak.

ASTORIA 2. 'Maité'. Zuz: Eneko Olasagasti eta Carlos Zabala. Akt: Jose Ramon Soroiz, Ileana Wilson 17.00 - 19.30 - 22.15.

ASTORIA 3. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Kenneth Branagh, Robert De Niro, Helena Bonham Carter 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 4. 'La mascara'. Zuz: Charles Russell. Akt: Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 5. 'Nostradamus'. Zuz: Roger Christians. Akt: Tcheky Karyo, Hutter Hauer 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

ASTORIA 6. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt, Antonio Banderas 14.30 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 7. 'Timecop'. Zuz: Peter Hyams. Akt: Jean Claude Van Damme, Ron Silver 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

PETIT CASINO 1. 'La Tabla de Flandes'. Zuz: Jim McBride. Akt: Kate Beckinsale, John Wood, Sinead Cusack 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

PETIT CASINO 2. 'Forrest Gump'. Zuz: Robert Zemeckis. Akt: Tom Hanks, Robin Wright, Sally Field 17.00 - 19.40 - 22.15.

PETIT CASINO 3. 'El Rey León'. Walt Disney 17.00 - 19.00. 'Stargate'. Akt: Jean Claude Van Damme 22.15. 13 gorak.

PRINCIPE ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

TRUEBA 1. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford, James Earl Jones 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

TRUEBA 2. 'Salvate si puedes'. Zuz: Joaquín Trincado. Akt: Maria Barranco, Imanol Arias, Fernando Guillen 17.00 - 19.30 - 22.15.

ANTZOKI ZAHARRA. 'Sister My Sister'. Zuz: Nancy Meckler. Akt: Judy Walters, Joely Richardson, Jodhi May 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak. (Jatorrizko bertsoan).

VICTORIA EUGENIA. Ez dago emankizunik.

SAVOY. 'La Pasión Turca'. Zuz: Vicente Aranda. Akt: Ana Belen, Georges Corraface 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

■ ARRASATE

ALAI. 'Backbeat' 19.00 - 21.30.

■ AZKOITIA

BAZTARTXO. Ez dago emankizunik.

■ AZPEITIA

SOREASU. Ez dago emankizunik.

■ BEASAIN

USURBE. Ez dago emankizunik.

■ BERGARA

NOVEDADES. 'La teta y la luna' 20.00.

■ BILLABONA

GUREA. Ez dago emankizunik.

■ DEBA

ZUBELTZU. Ez dago emankizunik.

■ EIBAR

RIALTO. Ez dago emankizunik.

UNZAGO. 'Frankenstein' 19.30 - 22.15.

■ ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA. Irudi Biziak.

■ ERRETERIA

ON BIDE. 'Peligro inminente' 19.30 - 22.30.

■ IRUN

AVENIDA. 'Germinal' 16.45 - 19.30 - 22.15.

■ LASARTE-ORIA

KULTUR ETXEA. 'Ladrones de anuncios' 22.00.

■ LEGAZPI

LATXARTEGI. Ez dago emankizunik.

■ OÑATI

SANTA ANA. 'La estrategia del caracol' 20.00.

■ ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

■ TOLOSA

IPARRAGIRRE. Ez dago emankizunik.

LEIDOR. Ez dago emankizunik.

■ ZARAUTZ

MODELO. 'El detective y la muerte' 19.30 - 22.15.

■ ZUMAIA

AITA MARI. Ez dago emankizunik.

LAPURDI

■ BAIONA

ATALANTE. 'Consentement mutuel' 21.00.

VAUBAN. 'Highlander 3'. Zuz: Andy Morahan. Akt: Christopher Lambert, Mario Van Peebles 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Coups de feu sur Broadway'. Zuz: Woody Allen 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Le fils prefere'. Zuz: Nicole Garcia. Akt: Gerard Lanvin, Jean Marc Barr 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Le roi Lion'. Walt Disney 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Farinelli, il castrato'. Zuz: Gerard Corbiau. Akt: Stefano Dionisi, Enrico Loverso, Elsa Zylberstein 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Tzedek: les justes'. Zuz: Marek Halter 14.30 - 20.30.

MARINE. 'Un indien dans la ville'. Zuz: Herve Palud. Akt: Thierry Lhermitte, Patrick Timsit, Miou Miou 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Robert De Niro, Kenneth Branagh 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Entretien avec un Vampire'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt, Antonio Banderas 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Descente a Paradise'. Zuz: George Gallo. Akt: Nicolas Cage, Dana Carvey 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Little Nemo' 14.30. 'La Surprise'. Zuz: Richard Benjamin. Akt: Melanie Griffith, Ed Harris 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Le petit garcon'. Zuz: Pierre Granier Deferre. Akt: Jacques Weber, Brigitte Rouan 14.30 - 19.45 - 22.15.

GOLEM. 'El rey León'. Walt Disney 17.45 - 20.10.

GOLEM. 'Vanie en la calle 42'. Zuz: Louis Malle 22.30. (Jatorrizko bertsoan).

ITURRAMA. 'Cuando un hombre ama a una mujer'. Zuz: Luis Mandoki. Akt: Andy Garcia, Meg Ryan 17.30 - 20.00 - 22.30.

ITURRAMA. 'Asesinos natos'. Zuz: Oliver Stone. Akt: Woody Harrelson, Juliette Lewis 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ITURRAMA. 'El Cuervo'. Zuz: Alex Proyas. Akt: Brandon Lee 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ITURRAMA. 'Stargate'. Zuz: Roland Emmerich. Akt: Kurt Russell, James Spader 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'Cafe Irlandes'. Zuz: Stephen Frears 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak. (Jatorrizko bertsoan).

CARLOS III. 'Mary Shelley's Frankenstein'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Robert De Niro, Kenneth Branagh, Helena Bonham Carter 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 1. 'Un poeta entre reclutas'. Zuz: Penny Marshall. Akt: Danny DeVito, Gregory Hines 17.30 - 20.00 - 22.30.

PRINCIPE DE VIANA 2. 'Salvate si puedes'. Zuz: Joaquín Trincado. Akt: Maria Barranco, Imanol Arias, Fernando Guillen 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 3. 'Timecop'. Zuz: Peter Hyams. Akt: Jean Claude Van Damme 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'La mascara'. Zuz: Charles Russell. Akt: Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El rey León'. Walt Disney 17.30 - 20.00. 'Cuatro bodas y un funeral'. Zuz: Mike Newell 20.00 - 22.30.

OLITE. 'Entrevista con el vampiro'. Zuz: Neil Jordan. Akt: Tom Cruise, Brad Pitt 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE. 'Tlayucar'. Zuz: Luis Alcoriza. Akt: Julio Aldama 20.00. (Zinea Mexikararen Zikloa).

OLITE. 'Junior'. Zuz: Ivan Reitman. Akt: Arnold Schwarzenegger, Emma Thompson 17.30 - 20.00. 'Peligro inminente'. Zuz: Phillip Noyce. Akt: Harrison Ford 22.30. 13 gorak.

Sortu 08.34

Gorde 18.17

URTARRILA
19
OSTEGUNA

Urtarrilaren
24an ilbehera

HOROSKOPOA

ARIES

martxoak 21 — apirilak 20
Ohe aspian dirua aurkitu? Ekonomia ez-kutuak ere baditu bere abantailak.

TAURUS

apirilak 21 — maiatzak 20
Astero orrazkeraz aldatzen duela? Gero ezin bilatu orrazia; ihes egiten dio...

GEMINI

maiatzak 21 — ekainak 20
Oraindik ez dela heldutasunera heldu? Eta zuk zapore bizia baino gozoa nahiago...

CANCER

ekainak 21 — uztailak 21
Zergatik ahaszten diren hain erraz aterkiak? Badugu basamortuko oroigarria.

LEO

uztailak 21 — abuztuak 23
Zer gertatuko litzatekeen krisi guztiak bat-batean amaituko balira? Krisi krisia!!!

VIRGO

abuztuak 24 — irailak 23
Ahoa irekiz eta masailak kolpatuz musika egiten? Asfaltoko oihaneko tan-tana...

LIBRA

irailak 24 — urriak 23
Dianaren erdi-erdian jo zeniola? Izan ere hain tanga orijinalak jaztea...

SCORPIUS

urriak 24 — azaroak 23
Tinta beti momenturik desegokienean amaitzen zaiola? Txipiroi gizagaxoa...

SAGITARIUS

azaroak 23 — abenduak 23
Zergatik dagoen hainbeste hezetasun? Isildu! Utz gaitzazu jolasten partxisss...

CAPRICORNIUS

abenduak 24 — urtarrilak 20
Ximeon, Xigfrido, Xixebuto, Xalomon, Xilperiko... Nor ote da X hori...

AQUARIUS

urtarrilak 21 — otsailak 18
Mundu guztiak galdetzen dizula zer ikusten diozun? Ikusi mikusi, galdera itsusi...

PISCIS

otsailak 19 — martxoak 20
Oso folkloriko jartzen zaizula? Gaita hotsa aditzean bizilagunak asladatu?

EFEMERIDEAK

Plazaolako Trenbidea inauguratu zuten

1914. urteko urtarrilaren 19an inauguratu zuten Donostiatik Iruñeara zihoan Plazaolako Trenbidea. Burdinbide berriak ia berrogeita hamar urte lehenago eraiki zen karril zabaleko trenbideak bidai berbera burutzeko egiten zuen ibilbidea laburtu zuen, Gipuzkoatik Nafarroara Leizarango haranetik igarotzen baitzen, bestea Altsasuraino joaten zen bitartean. Dena den, autobusen konpetentziak eta 1953 urteko uholdeek trenbidea kudeatzen zuen konpainiaren hondoratzea eragin zuten.

1844. Tolosa Gipuzkoako hiriburua izendatu zuten hamar urterako.
1921. Jauregi bertsolaria, Santa Kruzeekin borrokan ibilia, hil zen.
SANTUAK. Maren, Mario, Marta, Kanuto.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera
hots egiteko: 07-33-
aurresenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera:
19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48,
Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo
Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen
artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Kostaldeko ospitalea 59 44 35 35
SAMU 15 / 59 63 33 33
Pozoiindatze kasuetan 56 96 40 80
Suhiltzaileak 18
Suhiltzaileak BAMen 59 63 55 55
Polizia 17
Baionako Suprefetura 59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak 14 / 59 52 10 18
Errepideetako berri 56 96 33 33
Kontseilu Orokorra 59 25 78 40
Miarritzeko aireportua 59 23 90 66
SNCFko trenbideak 59 55 50 50
Laborantza Ganbara 59 29 50 43
Ordutegia 36 99
Meteo agiria (grabatua) 59 22 03 30
Meteo zerbitzuak 59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak 088
Udalzaingoa 092
Polizia Nazionala 091
Ordutegia 093
Telefono argibideak 003

ARABA

Suhiltzaileak 28 25 25
Gurutze Gorria 13 47 47
DYA 28 10 20
Errepideetako informazioa 25 42 00
Ertzaintza-Arkaute 28 20 00
Miñoia 13 55 00
Goardia Zibila 25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea 24 26 00
Santiago O. Orokorra 25 36 00
Ospitale Militarra 13 65 77
Poliklinika 22 33 00
Arana Eritetxea 28 28 00
Nº 5º Esperanza klinika 25 25 00
Asepeyo klinika 27 46 55
Araba klinika 14 21 00
Forondako Aireportua 27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia 23 20 30
Autobus geltokia 25 84 00
"Radio Taxi" 27 35 00
Elbarrituentzako taxiak 908870144
908870244

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak 492 28 00
Bilboko suhiltzaileak 423 30 00
Gurutze Gorria 422 22 22
DYA 431 92 00
Ertzaintza 444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza) 475 75 00
Basurtoko ospitalea 441 88 00
Galdakaoko erietxea 456 88 16
Santa Marina 446 20 66
Gurutzetako ospitalea 490 31 00
Sondikako aireportua 453 13 50
RENFE 423 86 33
ET/FV Atxuri 433 95 00
ET/FV San Nikolas 416 13 12
ET/FV Unamuno plaza 415 50 26
Bizkaia Irrati Taxiak 416 22 22
"Radio Taxi" 444 88 88
"Tele Taxi" 444 23 33
Naturgas 902-1234 56 / 900-40 05 23

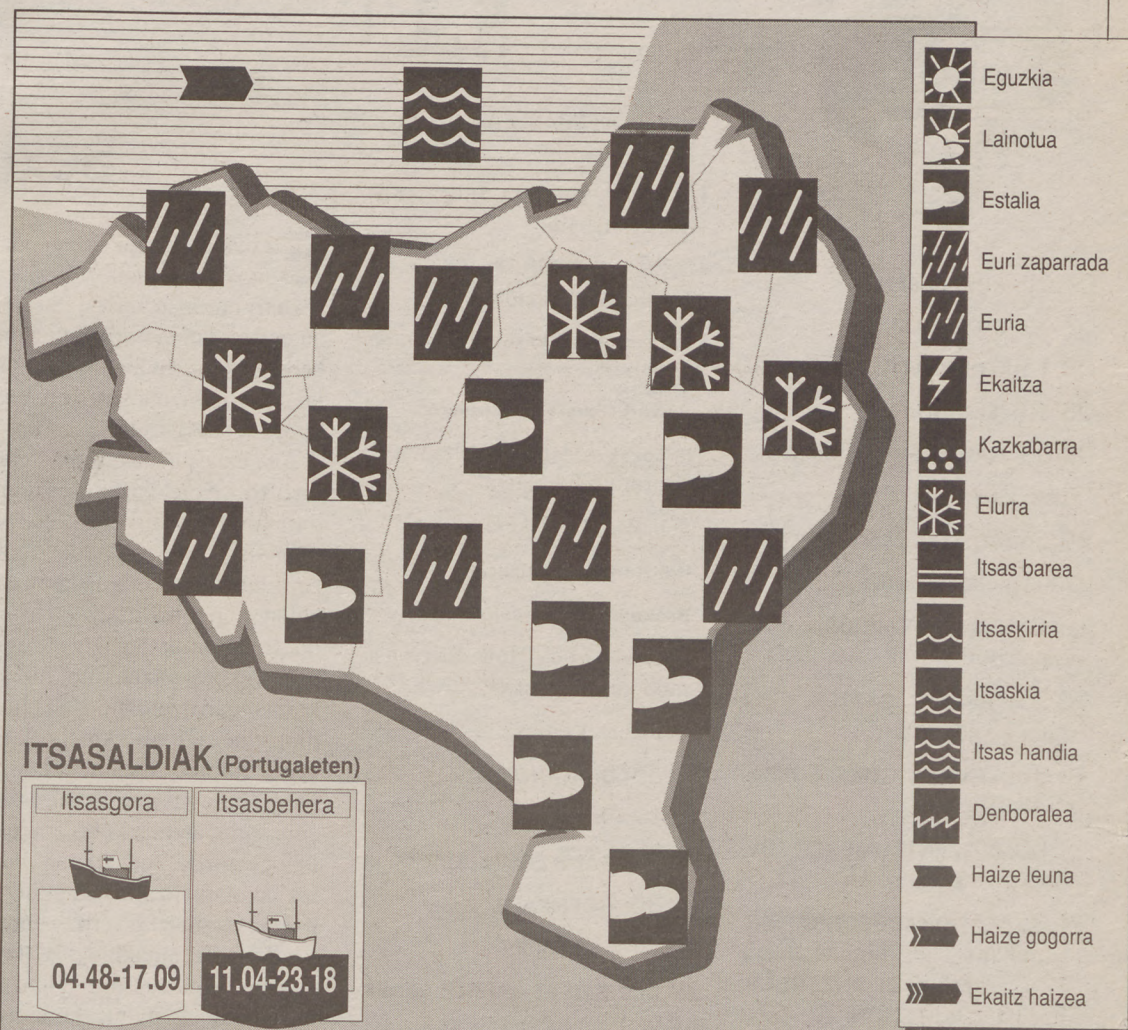
GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak 080
DYA 46 46 22
Gurutze Gorria 22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria 27 22 22
Ospitale Probintziala 45 40 00
Erresidentzia 45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia) 21 46 00
Gurutze Gorria (Irun) 61 12 03
Poliklinika 46 22 00
Deba Garaiko erietxea 79 53 00
Zumarragako ospitalea 72 39 01
Ertzaintza 28 88 88
Goardia Zibila 21 11 00
Hondarribiko aireportua 64 22 40
RENFeko geltokia 28 35 99
ET/FVko geltokia 45 01 31
Easo Taxiak 46 76 66
Santa Clara Taxiak 46 64 55
Radio Telefonia 42 66 42
Suital Taxiak 39 80 18
Donosti Gas 45 02 00
Tolosagasa 65 07 82
Gas Hernani 33 09 28
Informazio sexuala 32 04 44

NAFARROA

SOS Deiak/Foruzaingoa 088
Iruñeko suhiltzaileak 22 22 22
DYA 17 17 17
Gurutze Gorria 088
Errepideetako informazioa 22 91 17
Goardia Zibila 22 11 00
Eguneko Psikiatri O. 27 38 12 / 61
Nafarroako Ospitalea 10 21 00
Bideko Ama Birjina O. 10 94 00
Noaingo aireportua 31 75 12 / 51
Iruñeko Autobus geltokia 22 38 54
RENFeko geltokia 12 69 81
Radio Taxi 21 00 00
Teletaxi 23 23 00
Goardiako Farmaziak 22 21 11

EGURALDIA

Zeruak estalita

Gaur zerua estalita egongo da Euskal Herria osoan eta euri piska bat egingo du han-hemenka. Elurra 900 metrotik gora egingo du. Temperaturak ez dira aldatuko. Haizeak indarrez joko du mendebaldetik, eta tarteka iparmendebaldeko nahiz hegomendebaldeko haize boladak ere izango dira. **Bihar:** eguraldi txarrak jarraituko du. Zeruak estalita izango dugu eta euria egingo du. Zaparrada bortitzak ere izango dira.

Elurra 1.000 metrotik gora egingo du.

Itsasoa

Haizeak mendebaldetik joko du 4-5eko indarrarekin, gau aldera hegomendebaldetik joko du 6-7ko indarrarekin. Bisibilitatea: Erdipurdikoa; euria egingo du. Itsas hondoa: Iparmendebaldekoa 3-4 metroko olatuekin. Itsasoaren egoera: Itsaskitik itsas handira.

Atzoko
minimoak
aireportuetan

Miarritze	5
Iruñea	9
Donostia	5
Gasteiz	4
Bilbo	7

DENBORAPASA

GURUTZEGRAMA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

EZKER ESKUIN

1.- Pluralean, liburuak edukitzeko tokia. 2.- Barazki mota. Oxigenoaren sinbolo kimikoa. Har ezak! 3.- Lehenengo pertsona. Uranioaren sinbolo kimikoa. Katilu txikiak. 4.- Ukapen. Galozear. 5.- Nago. Gerrarik eza. Non atzizkia. 6.- Bostehun eta bat. Europako Ekonomia Elkartea. Bostehun. 7.- Arnas ezak hil. Da, niri. Irekidura. 8.- Merkatuak. Izana.

GOITIK BEHERA

1.- Konpainia. 2.- Ausart. 3.- Baldintzetan. Interjekzioa. Bokak bikoitza. 4.- Animalien oihu. Herri hizkeran, zer. Potasioaren

E-1268

sinbolo kimikoa. 5.- Hitz grekoa. Kontsonantea. gabezia. 6.- Urkatzeko tokiak. 7.- Teilatuetan ipintzen den pieza bakoitza. Bat. 8.- Bokala. Jarri. 9.- Joan gaitzen. Kontsonantea. 10.- Bokala. Musika nota. Emakume izena. 11.- mendiko atea. Non atzizkia. 12.- Arbola mota.

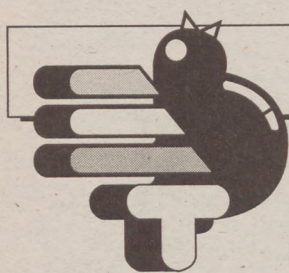
AURREKOAREN SOLUZIOAK

A: 1. Amaiera. 2. Emaria. 3. Arima. 4. Arma.

5. Ama. 6. Mara. 7. Marra. 8. Marrua. 9. Amarrua

B: 1. Bizkaia. 2. Izaiak. 3. Izaki. 4. Ziak.

5. kai. 6. Kaio. 7. Okina. 8. Onilak. 9. Kalbino.

ETB 1

TXORITXOARI MOKOKA

INES INTXAUSTI

Sexua egunez, sexua gauez

Isabel Gemio.

fikorik gabe erabiliz.

Are okerrago jotzen du egunero Tele-5k, ordea, Jose Maria Iñigok bazkal aurretik zuzentzen duen '¿De qué parte estás?' izenburuko hamaiketako aluzinantean. Irakur ezazue mesedez, saioko gonbidatu baten azken zatakaria: «Beno, egia esan nahiago ditut benetako emakumeak gomazko panpinak baino, zeren azken hauek ez baituzte oihu egiten jipoitzen dituzunean». Zer iruditzen zaizue halakoak esaten dituzten diskoteketako 'gorilak'? Black and Decker batekin trepanatu behar lioke norbaitek hari kazkezurra oihu gehiagorik berriro egin ez dezan...

ETBri dagokionez, berriz, beti bezain *light*, sabel-txuri eta lehor segitzen duela esan behar. Ana izeneko aurkezle madrildarra ekarri digu, bihotzekoa jasan dutenei ohean nola moldatzen diren galde diezaien. Berriro ere, zoriturrez, Gemio Shere-Hite begibakarrak erregin distiratsua izango dira itsuen erresuma telebisiboan. Hark gauerdian kokatu du azken finean bere sexuasasi-programa, normala denez. Eta ordu txiki horietan, asto-potro txerri-makil guztiak kolore nabarrekoak dira, arratsalde eta eguerdiko argien konpainia ez dutelako.

Ez dakit gure gizartean nori egokituko zaion zehazki sexuari buruzko saioen jarraipena egitea, baina norbaitek egin behar luke zerbait emakumezkoaren irudia, eta batez ere emakumezkoaren irudia, jaun-andreok, babestu eta etikoki defenditzeko. 'Nori' partikula erabili dut, propio erabili ere, gaiaz ez-jakin naizelako oraindik. Agian, bada halako talderik jadanik edo, agian, norbaitek osatzeko asmoa du. Bi aukerok derrigorrez egin beharrekoak jotzen ditut nik ja, komenigarritzat baino. Eta hori diot, batez ere, A-3 katekoak Isabel Gemioen 'Esta noche sexo' programa egiten ari zirela, eginda zeukatela, atzeratu edo erakutsi egingo zutela 'mehatxuen' bitartez jakinarazi zutenean egin behar zelako halako zerbait ene usiez. Izan ere, emakumezko itxura daukan otsoa zetorrela jakin bezain agudo, gainontzeko kateek berehala zabaldu baitituzte telebistaren lau hankak sexuaren zulora zuzenduta, pantaila zorabioaren lekuko bihurtuz.

Hala ere, honakoa da guztiz salatzea dena: komunikabide pribatu zein publiko hauek, ETB, TVE edo Tele 5 bezalakoek, ez dituzte beren kompetentziaren indarrak neurri berberean jarri eta zilegi ez den joera

- 07.50: **AURKEZPENA.**
- 07.55: **DOMMEL.**
- 08.15: **OTSOGAZTE.**
- 08.40: **ISIDOÑO.**
- 09.00: **GAUR EGUN.** Albistegia. (Errepikapena).
- 09.55: **AITATXO MAITEA!** 'Gutxi eneko haserre'.
- 10.15: **PANTERA ARROSA.** 'Sarkin arrosa'.
- 10.25: **SINBAD GAZTEA.** 'Eta mamu beldurtiak'.
- 10.30: **GUTXI GORABEHERA.** (Errepikapena).
- 11.00: **BIZI ZENTZUMENAK.** 'Bizitza giza gorputzean'.
- 11.35: **NATIONAL GEOGRAPHIC.** 'Animalia higuin garria'.
- 12.30: **EUSKADI ZUZENEAN.**
- 13.30: **GAUR EGUN.**
- 14.05: **DRAGOI BOLA Z.** 'Erabateko garaipena prestatzen'.
- 14.25: **GUTXI GORABEHERA.**
- 14.55: **GOENKALE.** Telesaila. 'Iraganetik etorkizuna'.
- 15.30: **EUSKADI ZUZENEAN.**
- 16.20: **KAPELUDUNEN BRIGADA.** 'Goian bego'.
- 17.10: **THALASSA ITSASOA.** Itsas erreportaiak.

17.50: **MISERABLEAK.** Marrazki bizidunak.

18.15: **IPARRALDEAREN ORENA.** Albistegia.

18.25: **SUPERBAT.** Haur eta gazteentzako saioa.

Doraemon, katu kosmiko. 'Denboraren zuloa'.

Hattori Ninjaren abenturak.

Robocop. Marrazki bizidunak: 'Burmuin hondatzailea'.

Superbai. Lehiaketa.

Hor Konpon Marianon.

Beakmanen mundua.

Hulk izugarria. 'Hulk eta Quasimodo aurrez aurre'.

Superbai. Lehiaketa.

20.55: **DRAGOI BOLA Z.**

'Satantxiki heldu'.

21.20: **GAUR EGUN.** Albistegia.

21.30: **GOENKALE.**

'Bakarra munduan'.

22.00: **BAIETZ BARREZ LEHERTU.**

23.05: **TXOKO LATEX.**

23.25: **TXOKO LATEX.**

23.30: **GAUR EGUN.** Albistegia.

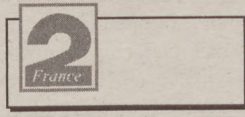
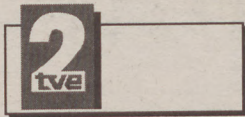
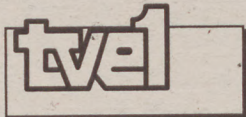
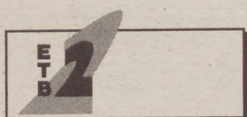
23.55: **DONOSTIAKO DANBORRADA.** Zuzenean.

00.20: **IPARRA.** Kultur saioa.

00.45: **AITATXO MAITEA!**

01.10: **GUTXI GORABEHERA.**

01.35: **GORAINTZI.**

- 09.34: **Aurkezpena.**
- 09.35: **Teleberri.** Albistegia. (Errepikapena).
- 09.50: **La sombra de Piera.** Telesaila.
- 10.35: **Ana.** Magazina. (Errepikapena).
- 11.30: **Cine 2: 'Un reflejo del miedo'.** Filmea.
- 13.10: **La cocina de Pedro Subijana.** Sukaldaritza saioa.
- 13.30: **Euskadi Directo.** Albistegia.
- 14.30: **Teleberri.** Albistegia.
- 15.00: **Teleberri kirolak.** Kirol albisteak.
- 15.30: **Cine 2: 'Los traficantes'.** Filmea.
- 17.20: **El trueno azul.** Telesaila.
- 18.30: **Vida salvaje.** Dokumentala.
- 19.00: **La cocina de Pedro Subijana.** Sukaldaritza saioa.
- 19.15: **Ana.** Magazina.
- 20.25: **Rompecabezas.** Lehiaketa.
- 20.58: **Teleberri.** Albistegia.
- 21.30: **Contrapunto.**
- 22.00: **Cine 2: 'El Alamo'.** 00.50: **F.D. Roosevelt: el último año.** Telesaila.
- 01.50: **Teleberri.**
- 02.05: **Ana.** Magazina. (Errepikapena).
- 03.05: **Amaiera.**

- 07.30: **Ring-ring.**
- 09.35: **Emperatriz.** Telenobela.
- 11.05: **Albisteak.**
- 11.10: **Pasa la vida.** Magazina.
- 13.30: **El menu de Karlos Argiñano.** Sukaldaritza saioa.
- 14.00: **Albistegia.**
- 14.30: **No te rías que es peor.** Lehiaketa.
- 15.00: **Telediario 1.** Albistegia.
- 15.30: **El desprecio.** Foiletoia.
- 16.30: **Corazón salvaje.** Foiletoia.
- 17.00: **Marielena.** Foiletoia.
- 18.00: **Sin fronteras.**
- 18.55: **Albisteak.**
- 19.00: **Juguemos al trivial.** Lehiaketa.
- 19.25: **¿Como lo veis?**
- 20.00: **V.** Telesaila.
- 21.00: **Telediario 2.** Albistegia.
- 21.30: **El primi-juego.**
- 22.00: **La Regenta.** Telesaila.
- 00.00: **Luz Roja.**
- 01.30: **Telediario 3.**
- 02.00: **Spenser.** Telesaila.
- 02.50: **La Piovra.**
- 04.30: **Telediario 4.** Albistegia.
- 05.00: **Amaiera.**

- 07.00: **La 2. Noticias.**
- 08.45: **That's English.**
- 09.00: **La 2. Noticias.**
- 09.10: **Los desayunos de Radio 1.** Mariano Rajoy.
- 10.00: **Preguntas y respuestas.**
- 11.00: **La aventura del saber.**
- 12.30: **Terreno inseguro.**
- 13.00: **Pinnic.** Haur eta gazteentzako saioa.
- 13.00: **El pájaro loco.**
- 13.30: **T. Rex.**
- 14.00: **Muppet Babies.**
- 14.30: **Beetlejuice.**
- 15.00: **Cifras y letras.**
- 15.30: **Supervivencia.** Dokumentala.
- 16.30: **Una sola tierra.** Dokumentala.
- 17.00: **La película de la tarde: 'El mayor atasco de la historia de America'.** Filmea.
- 18.45: **Barrio Sesamo.**
- 19.15: **Hermanas.**
- 20.00: **La 2. Noticias.**
- 20.20: **Albistegia.**
- 20.30: **En la costa.**
- 21.05: **Lingo.** Lehiaketa.
- 21.35: **El Orgullo del Tercer Mundo.**
- 22.00: **La estrella es...** Rock Hudson: 'Misión secreta'. Filmea.
- 00.00: **Documentos TV.**
- 01.00: **Cine club: 'El cabo atrapado'.** Filmea.
- 02.45: **Tenisa: Australiako Irekia.**

- 06.00: **Côté cœur.**
- 06.30: **TF1 Info.**
- 07.10: **A tout' spip.**
- 08.30: **Télé shopping.**
- 09.05: **Riviera.** Telesaila.
- 09.40: **Drôles d'histoires.**
- 10.15: **Le destin du dictionnaire.** Telesaila.
- 10.50: **Quatre pour un loyer.** Telesail berria.
- 11.20: **Une famille en or.**
- 11.50: **La roue de la fortune.** Lehiaketa.
- 12.20: **Le juste prix.**
- 12.50: **A vrai dire.**
- 13.00: **Le journal de la une.**
- 13.35: **Les feux de l'amour.**
- 14.30: **Côte ouest.** Telenobela.
- 16.10: **Superboy.**
- 16.30: **Le miel et les abeilles.**
- 17.00: **Club Dorothee.**
- 17.55: **Premier baisers.**
- 18.25: **Les filles d'a côté.**
- 19.00: **Beverly Hills.**
- 19.50: **Le bébé show.**
- 20.00: **Le journal de la une.**
- 20.50: **Julie Lescaut.**
- 22.30: **Sans aucun doute.**
- 23.45: **Chapeau melon et bottes de cuir.**
- 00.40: **Le bébé show.**
- 00.45: **TF1 nuit.** Albistegia.
- 00.55: **Peter Strohm.**
- 01.55: **Histoires naturelles.**
- 03.00: **La piroque.**
- 04.00: **Histoires naturelles.**
- 04.40: **Musique.**
- 05.10: **Histoires naturelles.**

- 05.55: **Dessin animé.**
- 06.05: **Les craquantes.**
- 06.30: **Télématin.**
- 08.30: **Les films Lumière.**
- 08.35: **Secrets.**
- 09.00: **Amour, gloire et beauté.**
- 09.25: **Matin bonheur.**
- 11.15: **Flash info.**
- 11.20: **Motus.**
- 11.50: **Pyramide.** Lehiaketa.
- 12.20: **Tout tout rire.**
- 12.55: **Rapport du loto.**
- 13.00: **Journal.** Albistegia.
- 13.40: **Inc.**
- 13.50: **Un cas pour deux.**
- 14.50: **Dans la chaleur de...**
- 15.40: **Tiercé.**
- 15.55: **La chance aux chansons.**
- 16.45: **Des chiffres et des lettres.**
- 17.15: **Seconde B.**
- 17.45: **La fête à la maison.**
- 18.15: **Que le meilleur...**
- 18.50: **Studio Gabriel.**
- 20.00: **Journal.** Albistegia.
- 20.50: **Envoyé spécial.**
- 22.30: **'Delicatessen'.**
- 00.10: **Journal.** Albisteak.
- 00.35: **Journal des courses.**
- 00.40: **Le cercle de minuit.**
- 02.00: **Studio Gabriel.**
- 02.30: **Bas les masques.**
- 03.40: **Que le meilleur...**
- 04.10: **Dessin animé.**
- 04.15: **24 heures d'info.**
- 04.45: **Pyramide.**
- 05.10: **La chance aux...**

- 06.10: **Euronews.**
- 07.00: **Premier service.**
- 07.15: **Bonjour Babar.**
- 07.45: **Pingu.**
- 07.50: **Oui-Oui.**
- 08.00: **Souris souris.**
- 08.05: **Le père Castor.**
- 08.10: **Max dans la rue.**
- 08.15: **Tintin.**
- 08.20: **Woof.**
- 08.55: **Un journal des journaux.**
- 09.50: **Les rivaux de Sherlock Holmes.**
- 10.45: **Passions de...**
- 11.40: **La cuisine des...**
- 12.00: **Le 12-13 de l'information.** Albistegia.
- 12.45: **Journal.**
- 13.05: **Vincent à l'heure.**
- 14.50: **La croisière s'amuse.**
- 15.40: **Magnum.**
- 16.30: **Minikeums.**
- 16.40: **Denver.**
- 17.10: **Il était une fois...**
- 17.40: **Une pêche d'enfer.**
- 18.20: **Question pour un...**
- 18.50: **Un livre, un jour.**
- 19.00: **Le 19-20 de ...**
- 20.05: **Fa, si, la... chanter!**
- 20.35: **Tout le sport.**
- 20.50: **Keno.**
- 20.55: **'Le bûcher des vanités'.** Filmea.
- 23.15: **Le soir 3.** Albistegia.
- 23.35: **Les dossiers de l'histoire.** Dokumentala.
- 00.30: **L'heure du golf.**
- 01.00: **Cadran lunaire.**

GAURKO FILMEAK

Frantziako komiki bitxiarekin erne!

ANE MUÑOZ

Dexente dira gaurko filme zerrendan gomendagarri deritzedan zintak. Kate kodetuek nahiko po-bre azaldu dute beren programazioa, 'Segundo sangriento' eta 'Rush' biolentoak eskas samarrak baitira.

Italiar *peplum* tipikoak gustuko dituenarentzat, Egipton kokaturiko istorio entretenigarria dakar Ferroni gaur. 'El león de Tebas', kalitate eskaseko eta originaltasunik gabeko zinta den arren, atseginadela esan dezaket. Beharbada, zaharkituta geratu da Ferroni italiarraren lan hau. Mark Forest eta Yvonne Fourneau dira protagonistak.

Aktoreekin jarraituz, Tony Curtis, Claudia Cardinale eta Sharon Tate oso komedia dibertigarrian topatuko ditugu, MacEndrichen eskutik datorkigun 60ko hamarkadako 'No hasas olas' filmean.

DELICATESSEN

(Delicatessen)
Zuzendaria: J. P. Jeunet, M. Caro. Aktoreak: Jean Claude Dreyfuss, Dominique Pinon, Marie Laure Dournac.

Duela lau urte nazioarteko aretoak gainezka bete zuten komiki itxurako zinta originala, Jeunet eta Caro-

ren lehen luzemetraia, guztiei gomendatuko dizuet, besterik ez bada ere gehientsuenon eskura bideoz iritsi dela jakin arren. Gainbegiratu merezi duen filma baita. Pertsonaia original eta bitxienek '13 rue del Percebe' tebeotako istorietak gogoraziko dizkigute eszenarioare originalagoan kokatuz.

Hasieratik amaierara biki- kainen errealizatu zuen zuzendari bikote frantziarrak, eta oso komedia berezia lortu zuen. Sari ugari jaso zuen zintak baina, hala ere, istorioaren garapen eta eraketak baino gehiago, ikusgarritasunari esker da hain erakargarria. Merezki duela ez izan du- darik, dena den.

EL ALAMO

(The Alamo)
Zuzendaria: John Wayne.
Aktoreak: Richard Widmark, Laurence Harvey.

Berez txukuna da John Wayne mitikoak kamaren atzealdean eginiko lehen saio hau; *western* entretengarria, hasieratik

amaierara jeneroaren elementu guztiak darabiltzan filma da, nahiz eta luze samarra denez zenbait unetan zertxobait aspertuko gaituela onartzen du- dan. Diru eta baliabide fal- tan ez zen ibili Wayne jau- na, zenbait planutan John Ford maisuaren laguntza izan zuen zinta hau erreali- zatzerakoan. Noski, prota-

gonista erabateko eta ba- karra bakero mitikoa izango da oraingoan ere. Hainbat eta hainbat *western*-etan kontatu ohi di- guten El Alamo pasarte- da, tituluak dioen bezala, Wayne jaunaren eskutik datorkiguna. Tira, jeneroa gustuko duen edonork on- do pasatuko du.

EL CABO ATRAPADO

(Le Caporal Épinglé)
Zuzendaria: Jean Renoir.
Aktoreak: Jean Pierre Cassel, Claude Brasseur, Claude Rich, Jean Carmet.

Aurrera doa Renoir fran- tziarraren lanari buruzko zikloa, eta gaur bere fil- mografia luzean azken- aurrenekoa izan zen lana ikusiko dugu. Beste ele- mentu aipagarrien artean, aktore talde egokiaren in- terpretazio txukuna azpi- marratu nahi dut. Oro har, kalitate eta indar handiko filma da, 40ko hamarka- dan kokatua dagoen dra- ma, eta bertan alemaniar- ren eskuetan dauden zen- bait pertsonaia frantziar aurkeztuko dizkigu Renoir zuzendariak, kontzentra- zio eremu batean dauden presoak alegia. Zuri-bel- tzezko irudiak arretaz iku- siko ditugu telebistan, protagonistek ihes egitea lortuko ote duten galdegi- nez behin eta berriro.

11.10	T5	00	ESPOSAS DE HOLLYWOOD (2.zatia)	1985	-	89 m.
11.30	ETB2	00	UN REFLEJO DEL MIEDO	1972	William A. Fraker	90 m.
11.15	A3	0000	NO HAGAS OLAS	1967	Alexander MacEndrick	93 m.
15.30	T5	00	DULCE PAJARO DE JUVENTUD	1991	Nicholas Roeg	95 m.
15.30	ETB2	00	LOS TRAFICANTES	1973	Joseph Sargent	94 m.
15.35	A3	00	RECUERDOS DE MUERTE	1981	Paul Wendros	-
17.00	LA2	00	EL MAYOR ATASCO DE LA HISTORIA DE AMERICA	1980	James Frawley	96 m.
20.35	C+(f)	00	RUSH	1991	Lili Fini Zanuck	115 m.
20.50	M6	00	L'AFRICAIN	1983	Philippe de Brica	100 m.
20.55	F3	00	LE BUCHER DES VANITES	1990	Brian de Palma	120 m.
21.30	T5	00	EL JUSTICIERO DE LA NOCHE	1985	Michael Winner	88 m.
22.00	LA2	00	MISION SECRETA	1965	Philip Dune	97 m.
22.00	ETB2	000	EL ALAMO	1060	John Wayne	185 m.
22.00	C+(e)	0	SEGUNDO SANGRIENTO	1992	Tony Maylam	86 m.
22.30	F2	0000	DELICATESSEN	1991	J. P. Jeunet, M. Caro	95 m.
22.30	A3	00	JUMPIN JACK FLASH	1986	Penny Marshall	101 m.
23.15	T5	0	ESCLAVA DE DOY	1975	Eugenio Martin	81 m.
01.00	LA2	0000	EL CABO ATRAPADO (J.B.A.)	1962	Jean Renoir	104 m.
01.20	T5	00	EL LEON DE TEBAS	-	Gioirgio Ferroni	86 m.
02.00	A3	000	SI QUIERES SER MILLONARIO NO MALGASTES EL TIEMPO TRABAJANDO	1969	Joseph McGrath	83 m.
05.30	A3	00	UN DEMONIO CON ANGEL	1963	Miguel Lluch	85 m.

0 TXARRA

00 ESKASA

000 BALEKOA

0000 ONA

00000 BIKAINA

06.55: Matin express.
09.05: M6 boutique. 09.30: Infoconso. 09.35: Boule- vard des clips. 10.45: Écolo 6. 11.00: Drôles de dames. 12.00: Papa Schultz. 12.30: La petite maison dans la prairie. 13.30: Un printemps de glace. 17.00: Hit machine. 17.30: Rintitin junior. 18.00: Brisco County. 19.00: Raven. 20.00: Une nounou d'enfer. 20.50: 'L'africain'. 22.45: Le fils des ténèbres. 00.30: Fréquentstar. 02.00: Rock express. 02.30: La mémoire du peuple noir. 03.25: Jazz 6. 04.20: Venise, cité des dogs. 05.15: Culture pub. 05.40: E=M6.

Pose ton cartable. 07.30: Ça déménage. 08.00: Emploi. 09.00: Les écrans du savoir. 11.15: Des plantes et des hommes. 11.45: Qui vive. 12.30: Atout savoir. 13.30: Défi. 14.00: Le temps des cathédrales. 17.30: Les enfants de John. 18.00: Les grands châteaux d'Europe. 18.30: Le monde des ani- maux.

19.00: Confetti. 19.30: The living room. 20.27: Saraje- vo. 20.30: 8 1/2 journal. 20.40: Un seul monde. 20.45: Le conte des trois joyaux perdus. 21.55: L'arbre des ancêtres. 22.40: Mossafer. 23.30: Desounen. 00.15: Des artistes pour un seul monde.

06.45: Albistegia. 07.15: Tras 3 tris. 09.30: Beatriz. 10.30: Santa Barbara. 11.15: 'No hagan olas'. 13.00: Bonanza. 14.00: Salvados... 14.30: Cosas de casa. 15.00: Albistegia. 15.35: 'Recuerdos de muerte'. 17.30: Contragol- pe. 18.15: El coche fantasti- co. 19.00: Los primeros de la clase. 19.30: Los Simp- son. 20.00: A toda página. 20.30: Los mejores años. 21.00: Albistegia. 21.30: Farmacia de guardia. 22.00: 'Jumpin Jack Flash'. 00.00: Tiempos difíciles. 01.30: Albistegia. 02.00: 'Si quieres ser millonario...' 04.00: Televenta. 05.30: 'Un demonio con angel'.

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 106.6
ia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 91.08
Egin Irratia.	FM 103.0 / 102.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 88.8
Euskalerria Irratia.	FM 91.4	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

Euskadi Irratia. Goizeko zortzietan hasi eta eguerdira bitartean 'Goizean Behin' magazinaren kon- painia izango duzue. Egune- ko albiste garrantzitsuenen berri emateaz gain, punta- punta-ko gaien azterketa egingo da. Iluntzeko zortzietatik bederatzietara Antton Aranbu- ruk gidatzen duen 'Lagunartean' saioa izango duzue entzungai. Gaurko saiorako Aranburuk aukeratu duen gaia 'Etika eta politika' izango da. Gai horri buruz hitz egiteko Pako Garmendia, Jesus Mari Mujika eta Emilia- no Lopez Etxurra gonbidatu ditu saiora.

Bizkaia Irratia. Goizeko zazpitan 'Aupa Biz- kaia!' saioak esnatuko zaituzte. Bi orduz, goiz-goizetik jakin beharreko guztiaren berri emango dizue; egural- diaren iragarpenak, tenperaturak, errepideen egoera, al- biste nagusiak, egunkarietako lehen orrialdeak... Hau- rrek ere beraie txokoa izango dute bertan, 'Gazte saltsa' tartean hain zuzen ere goizeko zortziak eta laurdenetan.

Euskalerria Irratia. Sansebastianak Nafarroan ere ospatzen dira, Tafalla, Zangoza eta Lakuntzan hain zuzen ere. Gaur gauean herri horietan hasiko den tradizio handiko festa izango da 'Zokobetailu' saioko protago- nista nagusia. Bestalde, izango da Unibertsitateko infor- mazioa, baita filmeen aipamena ere, goizeko hamarretatik hamaiketara irauten duen saio horretan.

07.00: CBS evening news. 07.20: Le journal de l'em- ploi. 07.25: Ça cartoon. 07.30: Canaille peluche. 07.55: Les Simpson. 08.20: Surprises. 08.25: Le journal du cinéma. 08.55: 'Henri le vert'. 10.55: La justice du désespoir. 12.30: La grande famille. 13.35: 'Aux petits bonheurs'. 15.15: 24 heu- res. 16.15: 'Des feux mal éteints'. 18.40: Nulle part ail- leurs. 20.35: 'Rush'. 22.40: 'Chute libre'. 00.30: 'Le feu sur la glace'. 02.10: Bruce Lee.

06.15: Opinions publiques. 06.30: Eurojournal. 07.00:

06.35: Entre hoy y mañana. 07.00: Tele vi.. 09.15: Ines Duarte. 10.10: La traidora. 11.10: 'Esposa de Hollywood'. 13.00: ¿De que parte estas? 14.30: Albiste- gia. 15.00: Verdicto. 15.30: 'Dulce pájaro de ju- ventud'. 17.30: Patrulla X. 17.55: Power Rangers. 18.20: Tarzan. 18.45: Benny Hill. 19.10: La ruleta de la fortuna. 19.40: Su me- dia naranja. 20.30: Albis- tegia. 21.00: Telecupón. 21.10: Karaoke. 21.30: 'El justiciero de la noche'. 23.15: 'Esclava te doy'. Fil- mea 00.50: Entre hoy y ma- ñana. 01.20: 'El león de Te- bas'. Filmea 02.50: Noye- dades increíbles. 03.15: Pobre divorciado.

08.10: ABC world news. 08.35: Charlie Brown y Snoopy. 09.05: Buenos días, buenos clips. 09.52: Albis- teak. 10.00: 'Herida'. 11.47: 'Jack, el oso'. 13.35: Los 40 principales. 14.00: Entrenador. 14.30: Más deporte. 15.00: 'Dobles pa- rejas'. 16.36: 'La estación'. 18.03: 'El mensajero del crimen'. 19.35: Anima- niacs. 20.05: Los 40 princi- pales. 20.30: Al senador, ni caso. 21.00: Primer forzo- sos. 21.28: Primer plano. 21.30: Albistegia. 22.00: 'Segundo sangriento'. 23.28: Hacia la Superbowl. 02.00: 'En el filo de la duda'. Filmea. 04.15: 'Dublíne- ses'. Filmea.

La Cinquième

GANBARATIK

X

JOSE MARI PASTOR

Itzuli egin da X. Inoiz joan gabe itzuli ere, saltsa ederrarekin gainera: gaizkileak, poliziak, epaile temoso bat... Baina deskubritu egingo dute? Nekez. Zaila izango da halako pertsonaia ohoragarria gaizkileekin nahastu dela frogatzen.

Tira, esan dezadan beldurrik gabe X hori nor dugun, ez naute espetxeratuko eta. Nik ere, Anguitak legez, «aholkularitza juridiko egokia» izan dut hau idatzi aurretik, jakin beza Rubalcabak. X Qubilah Shabazz da. Epaileak Malcolm X zenaren alaba auzipetzea lortu du, 34 urteko andreak bere ustez aita traizionatu zuen Louis Farrakhan akabatzeke mertzenarioak kontratatu nahi omen zitu elako. Farrakhani 1965eko otsailean Malcolm X hil zuen trama eratzea leporatu diote X-tarrek. Berak dena ukatu du, noski. X ostegunean izan zen Minneapolisko Auzitegi Federalean eta libre dago epaiketaren zain 10.000 dolar ordaindurik.

Errudun irtenez gero 94 urteko zigorra jaso dezake. Baina hala izanik ere, arazorik ez: Zuzenbidea ikas dezake, 'bergizarteratu', alderdi politiko batean sartu eta geroago EEB-Betako lehendakaria izan. Azken batez, beste nonbaiten ere aspaldidanik dago beste X bat gobernuburu (edo estatuburu, behin 'omisio' edo 'hutsekin' hasita eta 'Peter printzipioa' aplikatuz: «Hierarkia bateko kide bakoitzak bere ezgaitasun mailaraino igotzeko joera du»). Beraz, zergatik ez Ameriketara? *USA is not different. Spain, yes.*

Ainhoa Bakero: «Neskek futbolean egiten dugula ez dakitenak badira oraindik ere»

KRISTINA URRUTIA / LEITZA

Nesken arteko futbol partidu bat ikustea nahikoa arraro egiten bazaiagu ere, horretara ohitu beharrean gaude, geroz eta ugariagoak baitira nesken futbol taldeak. Hauetako bat dugu Añorga KKE (Kultur eta Kirol Elkarte) eta bertako jokalaria da Ainhoa Bakero. Nahiz eta Goizuetan jaioa izan, oso gazte zelarrik joan zen Donostiako Añorga auzora bizitzera, aitaren lana zela eta; horregatik jokatzen du Añorga KKE.

Hogeita bi urteko gazte hau kirolaren munduan murgildurik bizi da. Txikitatik ikusi izan ditu bere senideak esku pilotan nahiz futbolean jokatzen edo atletismoko karrera baterako entrenatzen. «Ni ezertaz enteratzen ez nintzenean, nere senideak hor ibiltzen ziren futbolean edo pilotan...». Etxean horrelako giroa ikusirik, Ainhoa bera ere hasi zen baloiari lehen ostikoak ematen eta zazpi urte bete zituenean, eskolako lagunekin hasi zen futbolean.

Geroztik hor dabil Ainhoa, alde batetik bestera futboleko botak lagun dituelarik. «1990ean, UBI bukatu nuenean, Alemaniara joan nintzen hamar hilabeterako, eta alemana ikasten nuen bitartean, bertako talde batekin aritu nintzen». Atzerrian jokatu izanak maila ezberdinetako futbola probatzeko aukera eman dio Ainhoari. Bere uste-tan, alemanen maila bertakoena baino hobe da. «Han futbola desberdina da, beste era batera bizi dute; laguntza gehiago jasotzen dituzte, agian hobeto ikusia dagoelako. Hemen, aldiz, jendea harritu egiten da neskak futbolean ikustean».

Oraindik ere ba omen da neskek

ANDER GILLENEA

SOSLAIA

Talde osoa etxean

Nahiz Joxe Mari eta Santi izan ezagunenak, futbol talde bat osatzeko adina senide dira Bakerotarrak. «Hamaika anaia-arreba gara guztira; Iñaki, Santi, Joxe Jabier, Patxi, Jose Mari, Izaskun, Felix, Arantxa, Ixiar, Ion eta ni». Eta horietarik hamar kirolean ibiliak dira noizbait: pilotan, futbolean edo arraunean. «Batzuek kirola utzia duten arren, Joxe Marik, Ixiarrek, Ionek eta nik futbolean jarraitzen dugu». Goizueta aldetik jokalaria bikainak atera zaizkigula ezin uka.

futbolean jokatzen dutela ez dakienik, edo sekula ikusi ez dituenik. Urrutira joan gabe, Añorga taldeko entrenatzailea bera ere, inoiz nesken arteko futbol partidurik ikusi gabeak ziren horietakoa zen, talde hau entrenatzeko eskaintza egin zioten arte. Duela hiru denboraldi jaso zuen eskaintza. «Gure entrenatzailea bi urterako etorri zen hasiera batean, eta hirugarrena iritsita uztear zenean, geldi zedin eskatu genion». Larri-larri geldiarazi zuten.

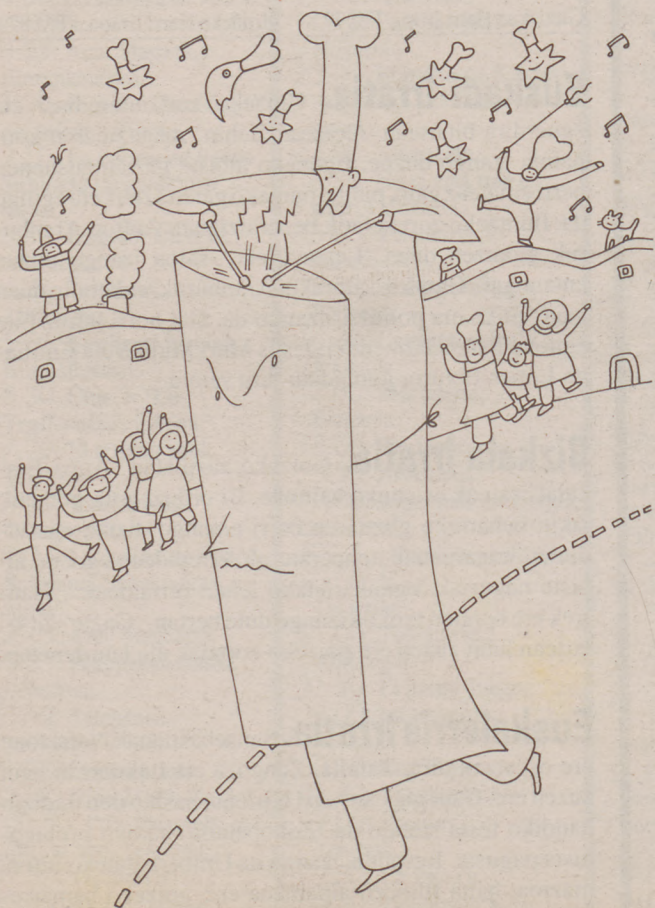
Oraingoz behintzat gauzek bere horretan jarraitzen dute Añorgan: entrenatzailea neskak prestatzen eta Ainhoa defentsa postuan, lehenago ezker hegaletik ibilia bada ere. Nazioarteko taldean ere hartu du parte, eta beste taldeetako jokalaririk eza-gutzeko aukera izan du.

Astebarruan hiru entrenamendu saio egiten dituzte. Ainhoa lanera ere joaten da, taldeko asko bezala. Eta asteburua iristen denean, berriaz, partiduak jokatzea egokitzen zaie. Bata etxean eta hurrengo kanpoan, txandaka. «Oso sakrifikatua da bai. Larunbat eguerdian atera eta igandean itzultzen gara eta horrek asko nekatzen gaitu. Bestalde, familia oso gutxi ikustera ohitu behar izan dugu, kirolzaletasunak oso sakabanaturik egotea ekarri baitugu». Azterketaren bat izanez gero, berriaz, autobusean bertan ikasi behar izaten dute.

Oso denbora libre gutxi geratzen zaien arren, «afizioa eta gogoia dira gure indarrak eta horrek ematen digu aurrera segitzeko kementa». Ainhoak neska guztiak animatu nahi lituzke, lerro hauen bitartez, futbol talde bat osatzera. Badakizue neskak, animo!

LERRO GUTXITAN

irrimarra

© Jon Zabaleta

GALIZIA ASTINTZEN ARI DEN EKAITZA GAUR OKERTU

egingo dela iragarri zuen atzo Meteorologiako Institutu Nazionalak. Ehun kilometro orduko abiadura hartu du haizeak azken egunotan eta Galiziako untiak ez dira itsasoratu; lau eta bost metroko olatuak izan dira. Horrez gain, gogotik bota zuen atzo euria eta A Coruña eta Villagarcia kaleak urez gainezka izan ziren goizean. Asturiasen, berriz, ez zuen euririk egin eta hego-haizeak zakar jo izanaren ondorioz, 20 sutetik gora piztu ziren. Horietarik hamalau artean itzaltzeke zeuden iluntzean.

AUZO JUDU GARRANTZITSUAK DITUZTEN Espainiako zortzi hirik fundazio bat eratuko dute datorren larunbatean Gironan (Katalunia), «dugun heredentzia judua batera bultzatu asmoz». Girona, Toledo, Segovia, Caceres, Cordoba, Ribadavia (Ourense) eta Tuter (Nafarroa) dira horiek. Auzo juduen gida turistikoak kaleratuko dituzte. «Espainian sortzen den gisa honetako lehen ekimena da hau», fundazioko ordezkariak jakinarazi zuten.

SOLDADUTZA GURUTZE GORRIAN egingo duten gazteen kopurua handitu egingo du Espainiako Defentsa Ministerioak 1996an; guztira 3.000 izango dira, otsaileko Buletin Ofizialean agertuko denez. 1992an 8.634koa izan zen kupoa eta 2.000koa 1995ean. Gurutze Gorrian hamaika hilabeteko zerbitzua betetzen dute gazteek.

KONTRABANDOAREN inguruko museoa izango du La Jonquerak (Girona), Suitzakoarekin batera Europar den bigarrena. Poliziek bigilatzeko erabiltzen zituzten materialak ezezik, muga arteko legez kanpoko trafikoa egiteko kontrabandistek erabiltzen zituztenak ere jasoko dira bertan.

Argiaren faktura

Argiaren fakturretan «gardentasuna» exigitu du Espainiako Kontsumitzaileen Elkarteak, «ia ulertezinak gertatzen direlako», eta etxe partikularretako tarifa iragarritakoa baino gehiago igo dutela salatu du. Gobernuak argia batez beste % 1,4 garestitzea onartu zuen eta % 3,89koa izan da igoera. Horrek 19 milioi familiari eragiten die. Kilowatta 282 pezeta kostako da hilero.

ONCE	
ASTEAZKENA	
99.331	
ASTELEHENA	95.562
ASTEARTEA	39.504
OSTEGUNA	
OSTIRALA	KUPOITZARRA